

Univerzita Karlova v Praze, Fakulta sociálních věd
Institut komunikačních studií a žurnalistiky
Katedra mediálních studií

Řízení regionálního tisku orgány KSČ na území okresu Litoměřice v letech 1969 až 1989

Konzultantka: doc. PhDr. Barbara Köpplová, Csc.

Vypracoval: Jan Malinda

Magisterské studium, obor Mediální studia

Akademický rok 2006/2007

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci „Řízení regionálního tisku orgány KSČ na území okresu Litoměřice v letech 1969 až 1989“ vypracoval samostatně a použil jsem jen pramenů, které cituji a uvádím v seznamu literatury.

Práce bez příloh obsahuje 192 046 znaků s mezerami

V Praze dne 14. 5. 2007

Jan Malinda

Děkuji doc. PhDr. Barbaře Köpplové, Csc. za vedení této práce, cenné rady a připomínky.

Obsah:

1.	Úvod	5
2.	Vliv KSČ na tisk	9
	a) Vymezení vůdčí úlohy KSČ v tisku	9
	b) Vývoj v období let 1968 a 1969	10
	c) Cenzura	11
	d) Hierarchie řízení tisku orgány KSČ	13
	e) Vymezení pojmu „okresní noviny“	14
	f) Úkoly OV KSČ při řízení okresního tisku	17
3.	Vztah týdeník Proud a OV KSČ Litoměřice	19
	a) Historie týdeníku Proud	19
	b) Politická situace na Litoměřicku v letech 1969 až 1989	22
	c) Metody OV KSČ Litoměřice v řízení týdeníku Proud	24
4.	Normalizace redakce v roce 1970	28
	a) Vývoj týdeníku Proud v letech 1968 a 1969	28
	b) Odvolání šéfredaktora Jaromíra Šindrbala v roce 1970	29
	c) Dosazení šéfredaktorky Marie Šerksové v roce 1970	33
5.	Detailní analýza roku 1982 v týdeníku Proud	35
	a) Rok 1982 v okrese Litoměřice	35
	b) Politické úkoly zadané týdeníku Proud	36
	c) Jak se týdeník Proud vyrovnal s politickými úkoly	39
	d) Analýza plnění Tematického plánu na rok 1982	41
	e) Práce redakce s korespondencí v roce 1982	62
	f) Zhodnocení OV KSČ práce týdeníku Proud za rok 1982	65
6.	Zajímavé případy z archivu korespondence týdeníku Proud	67
	a) Útok na člena KSČ	67
	b) Proud vs. Mladý svět	68
	c) Nevhodné oznámení	70
7.	Ovlivňování týdeníku Proud orgány nadřazenými OV KSČ	72
	a) Palachův týden	72
	1. Reakce ÚV KSČ	72
	2. Ohlas v týdeníku Proud	74
	b) Několik vět	74
	1.) Reakce ÚV KSČ	75
	2.) Ohlas v týdeníku Proud	76
	c) Sametová revoluce	77
	1.) Reakce ÚV KSČ	77
	2.) Ohlas v týdeníku Proud	78
8.	Listopad 1989	78
	a) Vývoj revolučních událostí v okrese Litoměřice	79
	b) Obsah týdeníku Proud	82
	1.) číslo 47, 24. listopadu 1989	82
	2.) číslo 48, 1. prosince 1989	83

3.) číslo 49, 8. prosince 1989	85
4.) číslo 50, 15. prosince 1989	86
5.) číslo 51, 22. prosince 1989	87
6.) číslo 52, 30. prosince 1989	87
c) Volba nové redakční rady	88
d) Změny v týdeníku Proud po roce 1990	88
9. Rozhovory	90
a) Antonín Tatiček (redaktor Proudů v letech 1962 až 1990, šéfredaktor v letech 1988 až 1990)	90
b) Ivo Chrástecký (redaktor Proudů v letech 1989 – 1991)	94
c) František Princ (vedoucí tajemník OV KSČ Litoměřice v letech 1969-1988)	100
10. Závěr	106

Přílohy

1. Úvod

Jedno z nejkritičtějších zamyšlení nad postavením médií v éře komunistických režimů pochází z pera mediálního analytika Karola Jakubowicze¹. Komunistický vzorec sociální organizace podle něj předepisoval mezi nástroji mobilizace, přesvědčování a propagandy sdělovacím prostředkům klíčovou roli. Netajeným hlavním záměrem komunistických médií pak bylo i to, aby se s komunistickými idejemi a hodnotami ztotožnili všichni jejich příjemci. *„Poněvadž však systém nebyl schopen naplnit své sliby, hlavní úlohou médií se (...) stala propagace činnosti vůdců a snášení důkazů o úspěšnosti plnění vytyčených plánů. V důsledku toho měla média svým obsahem vytvořit jakousi alternativní realitu, doslova Potěmkinovu vesnici, a pokoušet se její obraz vtisknout do mysli čtenářů, posluchačů a diváků v domnění, že by v nich mohl vytěsnit, nahradit či alespoň vylepšit obraz skutečné reality, získaný přímým pozorováním a nezprostředkovanou skutečností,“* píše Jakubowicz².

Přestože jde o názor poněkud extrémní, nesporné je, že média pod vlivem komunistických stran ve východním bloku byla. Nejinak tomu bylo před rokem 1989 i v Československu. Kromě strategicky nejdůležitějších médií s celostátní působností věnovala tehdejší KSČ pozornost i regionálním sdělovacím prostředkům. Na území každého okresu to byly vždy jedny okresní noviny, které ideologicky řídil odpovědný OV KSČ.

V porevoluční éře byla zatím předmětem zkoumání především historie jednotlivých okresních novin z éry tzv. normalizace a jejich obsah. Nakolik však OV KSČ v jednotlivých okresech ovlivňovaly, případně deformovaly svými zásahy obsah okresních novin, nebylo dosud podrobněji zmapováno. A právě tento úkol stál na počátku této práce. Přestože jsou v ní podrobeny analýze pouze okresní noviny (Proud) v jediném okrese (Litoměřice), je velmi pravděpodobné, že podobné vztahy mezi okresními novinami a OV KSČ panovaly ve většině českých okresů. Výsledky této diplomové práce proto mohou posloužit jako modelová studie pro představu, jak řízení okresního tisku probíhalo v obecné rovině. Užitečné mohou být i pro případné další badatele, kteří by si stejný cíl, tj. zmapovat, jak OV KSČ řídil okresní noviny, vytýčili v jiných okresech.

---

¹ Keller Jan a kol., Nová svoboda 1975: Pokus o obsahovou analýzu, Repronis, Ostrava, 1996, str. 18

² Tamtéž.

Základní hypotéza této práce vycházela z úsudku, že politická rozhodnutí OV KSČ Litoměřice deformovala obsah zpravodajství a předkládala tak občanům v řadě případů neúplné či zkreslené informace.

Vzhledem k tomu, že v hlavičce okresních novin Proud po většinu normalizace stálo, že nejsou jen orgánem OV KSČ Litoměřice ale i ONV Litoměřice, rozhodl jsem se začít badatelskou práci právě v těchto dvou archivních složkách. Obě jsou uloženy jako zvláštní fondy ve Státním okresním archivu (SOKA) Litoměřice se sídlem v Lovosicích. Už na počátku však vyšlo najevo, že ONV řídil týdeník jen formálně; zajišťoval především jeho financování, a proto veškerá podstatná rozhodnutí, která ovlivňovala obsah týdeníku, ukryval fond OV KSČ Litoměřice.

Spisy OV KSČ Litoměřice však nejsou kompletní. Ve fondu chybí řada spisů z let 1968 až 1970. Zápisy z plenárních zasedání jsou torzovité až do roku 1977 a teprve pak je řada zachovalá souvisle. U zápisů jednání POV KSČ chybí rovněž řada zápisů ze schůzí až do roku 1981. Teprve poté je řada zápisů zachována souvisle. Autoři uspořádání fondu OV KSČ v SOKA se dle svých zjištění a rozdílů v dokumentaci domnívají, že s materiály bylo účelově manipulováno³.

Vlastním zkoumáním jsem zjistil, že největší počet rozhodnutí a příkazů vůči Proudů padal na jednáních POV KSČ (konaly se cca. 2x měsíčně), ze kterých se zachovaly detailní zápisy včetně záznamu spontánní diskuse předsednictva. Většina získaných informací proto pochází právě z těchto jednání POV KSČ. Příležitostně se zmínka týkající se okresních novin objevila i na plenárních zasedáních OV KSČ (odehrávala se cca. 2x ročně), kterých se účastnili všichni členové OV KSČ. Zcela výjimečně se pak o okresních novinách mluvilo na celookresních konferencích KSČ.

Velmi slibný potenciál z hlediska konkrétních úkolů zadaných Proudů by mohly mít zápisy z jednání POV KSČ z období těsně po 17. listopadu 1989. Bohužel, složka se zápisy jednání POV KSČ je nekompletní a zápisy končí jednáním z 1. listopadu 1989. Co se s touto částí fondu stalo, není známo; SOKA ji do své správy nepřevzal. Podle informace současného předsedy OV KSČM Litoměřice RSDr. Milana Jevoše byla tato významná část spisů převezena v hektickém období po roce 1990 do pražského ústředí KSČM, kde byla uložena. Tuto informaci však mluvčí KSČM Monika Hoření razantně popřela s tím, že KSČM veškeré archiválie dle

---

³ SOKA Litoměřice se sídlem v Lovosicích, KSČ – okresní výbor, Litoměřice, Úvod do fondu, str. XII

paragrafu 3 ústavního zákona č. 469/90 Sb. odevzdala státu a žádné dokumenty si prý neponechala.

Při návštěvě SOkA vyšlo najevo, že se zde nachází i fond okresních novin Proud o rozsahu 6,10 bm⁴ obsahující nejen velmi zachovalé všechny ročníky, ale zejména informačně hodnotnou korespondenci s dopisovateli z let 1964 – 1985. Fond obsahuje jen minimum dokumentů z vlastní redakční práce, jako jsou zápisy z porad a zápisy redakčních rad. Zcela pak chybí korespondence z kritických let 1968 a 1969 a jasný není ani osud písemností po roce 1985. Dochovaná korespondence je však velmi užitečným studijním materiálem o podobě článků, v jaké přišly do redakce, a v jaké byly otištěny na stránkách Proudů. Lze z nich vyčíst náznaky autocenzury a respektu k určitým organizacím, zejména pak ke KSČ.

Po hlubším bádání vyšla najevo další skutečnost, že řízení týdeníku nevycházelo vždy z iniciativy OV KSČ. V řadě případů byl totiž OV KSČ jen prostředníkem, zatímco skutečným iniciátorem byl nadřízený – ÚV KSČ. Bylo proto nutné vyhledat tato konkrétní rozhodnutí ÚV KSČ, jehož fond je uložen v pražském Národním archivu. Navzdory mnohaměsíčnímu úsilí a ochotě v mimopracovní době se zaměstnancům Národního archivu podařilo najít jen omezený počet tzv. „dálnopisů“, které byly z ústředí KSČ rozesílány všem OV KSČ. Úspěchem však je vypátrání politických objednávek vůči tisku při „Palachově týdnu“, petici Několik vět či v počátku listopadových událostí v roce 1989.

Cenným zdrojem informací se pro mou práci staly odtajněné sledovací zprávy StB z listopadu a prosince, které na svých webových stránkách zpřístupnilo Ministerstvo vnitra ČR. Detailní zápis mimořádných událostí krajské zprávy StB v Ústí nad Labem jsem využil v předposlední kapitole popisující, jak OV KSČ ztrácel v týdeníku Proud svůj vliv na sklonku roku 1989.

Pro tuto kapitolu jsem čerpal informace také z malého soukromého archivu bývalého redaktora Proudů z let 1989 až 1991 Ivo Chrásteckého.

Zmapovat všechny zásahy OV KSČ do obsahu Proudů v celém období 1969 až 1989 by znamenalo intenzivní práci na několik let. Jen fond OV KSČ uložený v SOkA Litoměřice se sídlem v Lovosicích má rozsah 31,1 bm. Detailní analýze jsem se proto rozhodl podrobit kompletní rok 1982; důvodů je několik: tento rok je jeden z mála, kdy

---

⁴ bm = běžný metr; archivní jednotka vyjadřující množství archivovaných dokumentů složených podélně na výšku. Jeden běžný metr v průměru obsahuje 10 šanonů.

se ve fondu OV KSČ zachovala kompletní řada spisů současně z plenárních zasedání OV KSČ a POV KSČ. Zároveň se z tohoto roku zachovala veškerá korespondence zaslaná do Proudů. Rok 1982 je rovněž bohatý na komunistická výročí (65. výročí VŘSR, 50 let Mostecké stávky) a události, u kterých se dalo předpokládat, že OV KSČ bude usilovat o jejich promítnutí na stránkách Proudů (např. X. všeodborový sjezd).

Součástí diplomové práce byla od počátku také zamýšlená projektová část skládající se z rozhovorů s osobnostmi, které sehrály klíčovou roli v týdeníku Proud v letech 1969 až 1989. Prioritou při jejich výběru byli šéfredaktoři a redaktoři, kteří by mohli nejlépe osvětlit, jak OV KSČ konkrétně zasahoval do jejich práce. Ideální adeptkou pro rozhovor by z této kategorie nepochybně byla Marie Šerksová, která vedla Proud v letech 1970 až 1988; není však již naživu. Velmi cenné svědectví zejména o nástupu normalizace by mohl přinést dlouholetý šéfredaktor a oběť normalizačních čistek z roku 1970 šestasedmdesátiletý Jaromír Šindrbal, avšak těsně před smluveným termínem rozhovoru odmítl. Omluvil se s tím, že se nechce vracet k událostem, které mu, jak sám prohlásil, „zničily pracovní i rodinný život“, a řekl, že nechce při rozčilení riskovat zdravotní problémy.

K rozhovoru však svolil dlouholetý redaktor Proudů z let 1964 až 1990 Antonín Tatiček, který redakci vedl v letech 1989 až 1990. Jeho svědectví je o to hodnotnější, že po 21. srpnu 1968 se podílel na vydávání devíti ilegálních čísel Proudů, což byl jeden z hlavních důvodů, proč byl v roce 1970 vyloučen z KSČ. Přesto směl jako bezpartijní s velkými výhradami v redakci Proudů setrvat. V interview mj. popisuje normalizační čistky a vzpomíná, jaké vztahy panovaly mezi ideologickými tajemníky OV KSČ a šéfredaktory Proudů.

Na rozhovor přistoupil také redaktor Proudů Ivo Chrástecký, který zavzpomínal na zlomové období na sklonku roku 1989.

Velmi cenné by bylo svědectví kohokoliv z ideologických tajemníků OV KSČ, kteří měli s redakcí Proudů četné styky a byli prodlouženou rukou OV KSČ v řízení novin. Bohužel, žádný již není naživu ani jeden z nich. Navzdory tomu pátrání po žijících aktérech z řad OV KSČ, kteří mohli Proud ovlivňovat řízením, nebylo neúspěšné. Jedním z největších úspěchů této diplomové práce totiž osobně považují získání souhlasu k rozhovoru od Františka Prince, který byl vedoucím tajemníkem OV KSČ Litoměřice v letech 1969 až 1988, tedy prakticky po celé sledované období.

2. Vliv KSČ na tisk

a) Vymezení vůdčí úlohy KSČ v tisku

Vedoucí úloha komunistické strany v řízení práce novináře vyplývá z teorie postavení strany v rámci nevyhnutelné hegemonie proletariátu v boji o uchopení moci⁵. Již v roce 1921 označil V. I. Lenin tisk za „středobod a základ politické organizace“. Žurnalistika podle těchto teorií odvozuje svůj program od nejvyšších stranických a státních programových dokumentů.

Po vzoru Sovětského svazu se i českoslovenští komunisté přiklonili k teoriím vůdčí role strany ve sdělovacích prostředcích a rozhodli se ji důsledně uplatňovat. Zásadním momentem proměny poválečné žurnalistiky, který nastolil směr novinářské orientace, bylo vystoupení předsedy KSČ (Komunistická strana Československa) a vlády Klementa Gottwalda při přijetí novinářské delegace 23. října 1948 a dopis 1. sjezdu Československého svazu novinářů 24. října 1948, ze kterého vzešlo heslo „Učit lid a učit se od lidu.“ Legislativně tisk zajišťoval zákon č. 184/1950, podle kterého se v paragrafu 1 psalo: „*Posláním tisku je napomáhat budovatelskému úsilí československého lidu a jeho boji za mír a spolupracovat na jeho výchově k socialismu.*“⁶

Tvůrčí klima pro novinářskou práci a teorii nadvlády KSČ nad tiskem určovala i celá řada následující usnesení ÚV KSČ (Ústřední výbor KSČ). Ta zazněla prakticky na každém celostátním sjezdu KSČ jako v případě X. sjezdu KSČ ze dne 11. června 1954, kde vyšla formulace, že „*v propagandě marxismu-leninismu musí se stát hlavním a rozhodujícím nástrojem noviny a časopisy*“⁷.

Podle usnesení ÚV KSČ z 13. června 1955 měl pro změnu veškerý tisk „úlohu bojovnosti a přesvědčivosti“, přičemž nejúčinnějším prostředkem zvýšení bojovnosti jsou materiály pohotově reagující na nepřátelské činy a „nesprávné názory“⁸. Uvádět další výstupy ze zasedání ÚV a celostátních sjezdů KSČ by bylo zbytečné, neboť se v nich vesměs opakovaly podobné nekonkrétní bezobsažné fráze, paradoxně apelující na konkrétnost a kreativitu práce redaktorů.

Jen výjimečně byla usnesení adresná, aby se z nich dal vyčíst konkrétní úmysl změnit řízení tisku. Jedním z nich bylo – i pro tuto práci významné – usnesení o

⁵ Marko, Miloš. Vedúca úloha strany v prostriedkách masovej informácie a propagandy a uplatňovanie ich straníckosti v etape budovania rozvinutej socialistickej spoločnosti, ÚTPŽ při Fakultě žurnalistiky UK, Praha, 1979, str. 14

⁶ Zákon č. 184/1950, Sbirka zákonů č. 184/1950, str. 716

⁷ Tamtéž, str. 24

⁸ Tamtéž.

řízení tisku krajskými výbory KSČ z prosince 1952. V tomto usnesení ÚV KSČ hodnotí krajský tisk kriticky a konstatuje, že „*krajské výbory strany dosud nevyužívají svých časopisů jako nejpružnějšího nástroje vedení*“⁹ a že „*krajský stranický tisk se nestal dosud vyhledávaným pomocníkem nejširších vrstev pracujících v krajích*“. V usnesení pak ÚV KSČ nařizuje, aby krajské časopisy v žádném směru nenahrazovaly tisk ústřední, ale aby naopak doplňovaly to, co ústřední tisk nemůže v místě splnit.

b) Vývoj v období let 1968 a 1969

Světlou výjimku v dogmatickém pojetí vztahu strany a tisku byly uvolňovací změny v průběhu Pražského jara roce 1968. Mezi nejdůležitější kroky patřilo, že se tisk vymanil z vlivu KSČ a že byla zrušena cenzura (viz dále). Vpád pěti států Varšavské smlouvy na území ČSSR v noci z 20. na 21. srpna 1968 však zvrátil demokratizační proces a tím se i systém řízení tisku začal vracet do původní linie.

Hlavní události, které měly největší vliv na změny v tisku, přišly v dubnu roku 1969. Ze zasedání předsednictva ÚV KSČ 8. dubna 1969 vychází „Opatření k upevnění vedoucí úlohy strany v řízení sdělovacích prostředků“, které mj. říká: „*Předsednictvo (...) konstatovalo, že situace je nadále velmi vážná, že nebyly odstraněny základní zdroje napětí spočívající v působení antisovětských a antisocialistických tendencí a sil. (...) Předsednictvo rozhodlo, aby byli voláni k odpovědnosti komunisté-novináři, kteří v posledním období publikovali staťe odporující linii strany nebo kteří dovolili publikování takových staťe*“¹⁰.

O týden později na zasedání ÚV KSČ 17. dubna 1969 pronesl první tajemník Gustáv Husák mj.: „*Když si strana nezabezpečí svůj rozhodující ideový vliv na rozhlas, televizi a tisk, nemůže svou úlohu v tomto státě splnit. (...) Musíme přijmout kádrová opatření nebo nějaká jiná opatření. V tom není jiné cesty*“¹¹.

Intenzivní tlak znormalizovat sdělovací prostředky vrcholil v květnu, kdy nejprve předsednictvo ÚV KSČ dne 6. května vydalo komuniké „O zásadní obrat v činnosti sdělovacích prostředků“, ke kterém mj. stálo: „*Předsednictvo ÚV KSČ očekává, že komunisté, kteří pracují ve sdělovacích prostředcích nebo zodpovídají*

⁹ Hoření, Zdeněk: KSČ o tisku, rozhlasu a televizi (1945-1975), Novinář, 1976, Praha, str. 71

¹⁰ Tamtéž, str. 198

¹¹ Na tomto zasedání byl Alexander Dubček odvolán z funkce prvního tajemníka ÚV KSČ; novým prvním tajemníkem se stal Gustáv Husák

za jejich činnost, zabezpečí v tomto směru zásadní obrat.¹² Na tento podnět vychází 17. května 1969 v Rudém právu „Slovo do vlastních řad“ hlásící se k výzvě ÚV KSČ¹³.

Symbolické završení normalizace znamenal dokument „Poučení z krizového vývoje ve straně a společnosti po XIII. sjezdu KSČ“, kde mj. stálo: „*Sdělovací prostředky, tisk, rozhlas, televize, film, jsou nesmírně důležitým nástrojem moci a masové politické výchovy, který se nikdy nesmí vymknout řízení a kontrole marxisticko-leninské strany a socialistického státu, nemá-li se věc socialismu dostat do vážného nebezpečí.*“¹⁴

Usnesení XIV. sjezdu KSČ z 25. května 1971 po „krizových“ letech pak zdůraznilo, že „*v redakcích československých sdělovacích prostředků mohou pracovat pouze morálně pevní, čestní lidé, přesvědčení stoupcí socialistického zřízení, angažující se pro uskutečňování politiky komunistické strany*“¹⁵.

Pro námi sledované období v letech 1969 až 1989 byla vůdčí role KSČ v tisku legislativně zakotvena podle zákona č. 81/1966 „o periodickém tisku a ostatních hromadných informačních prostředcích“. Tehdejší sdělovací prostředky měly následující poslání: „*§2 (...) prosazovat zájmy socialistické společnosti a všestranně napomáhat k uskutečňování jejích cílů; spolupůsobit při rozvíjení socialistického vědomí občanů v duchu zásad ústavy a ideové politiky Komunistické strany Československa jako vedoucí síly ve státě a společnosti.*“¹⁶

c) Cenzura

Zřízení cenzury z vůle KSČ datujeme do roku 1953, kdy v Československu vznikl cenzorský úřad Hlavní správa tiskového dohledu (HSTD), který měl držet kontrolu nad obsahem tisku¹⁷. HSTD zanikla v roce 1966, zákonem č. 81/1966 však zároveň byla zřízena Ústřední publikační správa (ÚPS), která v cenzurní činnosti de facto pokračovala. Teprve během „pražského jara“ 28. června 1968 byla cenzura oficiálně zrušena přijetím zákona 84/1968. Paragraf 17 tehdy konstatoval: „*Cenzura je nepřipustná. Cenzurou se rozumějí jakékoliv zásahy státních orgánů proti svobodě*

¹² Hoření, Zdeněk: KSČ o tisku, rozhlasu a televizi (1945-1975), Novinář, 1976, Praha, str. 198

¹³ Hoření, Zdeněk: KSČ o tisku, rozhlasu a televizi (1945-1975), Novinář, 1976, Praha, str. 203

¹⁴ Tamtéž, str. 11

¹⁵ Tamtéž, str. 8

¹⁶ Zákon č. 81/1966, Sběrka zákonů č. 36/1966, str. 433

¹⁷ Vůbec první Denní zpráva v historii HSTD vyjadřující se k obsahu periodického tisku vyšla 5. listopadu 1953. Viz: Tomášek, Dušan: Pozor cenzurováno aneb ze života soudružky cenzury, MV ČR, 1994, Praha, str. 13

*slova a obrazu a jejich šíření hromadnými informačními prostředky. Tím není dotčena pravomoc prokurátora a soudu.*¹⁸

Srpnové události však opět vedly k nastolení cenzury. Již 13. září přijalo Národní shromáždění zákon č. 127/1968 „o některých přechodných opatřeních v oblasti tisku a ostatních hromadných informačních prostředků“. Paragraf 1 říkal: „(1) *V zájmu dalšího pokojného vývoje je třeba, aby v oblasti periodického tisku a ostatních hromadných informačních prostředků nebyly narušovány důležité zájmy vnitřní a zahraniční politiky státu. Zároveň je třeba zabezpečit všestrannou péči o rozvoj periodického tisku a ostatních hromadných informačních prostředků.* (2) *Jako orgány státní správy se zřizují Úřad pro tisk a informace, na Slovensku Slovenský úřad pro tisk a informace. Úkolem úřadů pro tisk a informace je zejména jednotně usměrňovat a kontrolovat činnost periodického tisku a ostatních hromadných informačních prostředků.*“¹⁹

Stěžejní paragraf zákona 84/1968 o nepřípustnosti cenzury byl dle formulace zákona pozastaven. Fakticky však byl zrušen. Paragraf 3 zákona 127/1968 měl toto znění: „(1) *Pozastavuje se účinnost § 17 zákona č. 81/1966 Sb., ve znění zákona č. 84/1968 Sb.* (2) *Příslušný úřad pro tisk a informace má právo přímo nebo prostřednictvím zmocněnců (...) zajišťovat, aby v periodickém tisku (jiném hromadném informačním prostředku) nebyly zveřejněny informace, které obsahovaly skutečnosti, jež jsou v rozporu s důležitými zájmy vnitřní nebo zahraniční politiky státu. Obsahují-li informace takovou skutečnost, je příslušný úřad pro tisk a informace oprávněn pozastavit její zveřejnění nebo rozšiřování.*“²⁰

Přestože tento zákon nabyl účinnosti ve Sbírce zákonů až dne 26.9.1986, první směrnice nového Úřadu pro tisk a informace (ÚTI) vyšla již 3. září, tedy 23 dní před faktickým zřízením daného úřadu.²¹ Směrnice zakazovala kritiku SSSR a ostatních zemí Varšavské smlouvy, dále používání termínu „okupant“ a „okupace“, později bylo zakázáno i používání výrazu „dočasný“. Směrnice nedovolovala ani propagovat snahy o vyhlášení neutrality ČSSR.

V lednu 1969 začaly v důsledku utvoření federace fungovat pro Českou republiku Český úřad pro tisk a informace (ČÚTI) a pro Slovensko SÚTI. Přijetím

¹⁸ Tomášek, Dušan: Pozor cenzurováno aneb ze života soudružky cenzury, MV ČR, 1994, Praha, str. 152

¹⁹ Zákon č. 127/1968, Sbírka zákonů, č. 36/1968, str. 346

²⁰ Tamtéž.

²¹ Tomášek, Dušan: Pozor cenzurováno aneb ze života soudružky cenzury, MV ČR, 1994, Praha, str. 153

zákona č. 180/1980 Sb., byl od 1. ledna 1981 zřízen Federální úřad pro tisk a informace (FÚTI) jako federální ústřední orgán státní správy.

Navzdory tomu, že v legislativních mantinelech nebyla přímo definovaná cenzura, museli se zaměstnanci médií přesto vyrovnávat s její verzí – autocenzurou. Novináři totiž sami zodpovídali za obsah svých článků, přestože případný trest by formálně stihl vydavatele. Je logické, že vydavatel by v případě udělení trestu vzápětí postihl svého zaměstnance. Tresty za provinění proti tiskovému zákonu byly odstupňovány do čtyř základních kategorií: 1. upozornění vydavatele, 2. udělení důtky vydavateli, 3. uložení finanční sankce vydavateli do výše 50 000 Kč, 4. dočasné odejmutí (nejdéle však na 3 měsíce) oprávnění vydávat periodický tisk. O tvrdším postihu mohl rozhodnout krajský soud.

Oficiálně byla cenzura zrušena až v březnu 1990 novelizací tiskového zákona 81/1966 Sb.

d) Hierarchie řízení tisku orgány KSČ

Systém stranického řízení tisku fungoval na přímé a nepřímé úrovni. Přímou řídily orgány KSČ sdělovací prostředky v námi sledovaném období ve čtyřstupňové formě: na úrovních ÚV KSČ, KV KSČ, OV KSČ a CZV KSČ²².

ÚV KSČ určoval hlavní politické a ideové směrnice pro celou sféru hromadných sdělovacích prostředků, zvláštní pozornost pak věnovalo řízení ústředních stranických deníků a časopisů, ústředních deníků a politicky významných časopisů stran Národní fronty, dále pak řízení Československé televize (ČST), Československého rozhlasu, Československé tiskové kanceláře (ČTK) a Československém svazu novinářů (ČSSN)²³.

KV KSČ řídily krajské deníky a časopisy. Zabývaly se také působením krajských a oblastních redakcí Čs. rozhlasu, ČST a ČTK.

OV KSČ měly v kompetenci řízení okresních novin.

CZV KSČ měly na starosti řízení závodního tisku.

---

²² Pecharová Jaroslava, Paluda Štefan, Hromadné sdělovací prostředky a politika, Sborník dokumentů, projevů a článků k problematice tisku, rozhlasu a televize. Vysoká škola politická ÚV KSČ, katedra kulturní politiky, Praha, 1977, str. 37

²³ Čs. rozhlas, ČST a ČTK byly také přímo řízeny federální vládou. Jejich ředitelé byli pravidelně přizváni na jednání federální vlády. Tiskový mluvčí vlády ČSR (předseda ČÚTI) a ředitel SÚTI se pravidelně účastnili zasedání národních vlád. Těmito přímými kontakty bylo zajištěno bezprostřední řízení sdělovacích prostředků vládními orgány.

Řízení z pozic uvedených stupňů stranických organizací bylo přímé a bezprostřední.

K formám nepřímého řízení patřila vystoupení představitelů státu a předních funkcionářů KSČ na politických shromážděních, v tisku, rozhlasu a televizi. Další formou nepřímého řízení byla povinnost redakcí připravovat pro orgány KSČ redakční plány a pravidelné zprávy o jejich splnění. Nepřímým prvkem posilujícím stranické řízení tisku byly závodní buňky KSČ vytvořené přímo v redakcích.

Důležitou pozici v řízení médií měly také výše uvedené úřady ČÚTI, SÚTI a FÚTI. Tiskové úřady působily přímo v ústředně evidovaného tisku, případně prostřednictvím národních výborů u tzv. „krajsky evidovaného tisku“²⁴.

V soustavě stranického vedení měl důležité místo také ČSSN, který rozvíjel svou činnost pod vedením KSČ a řídil se ideami marxismu-leninismu a zásadami proletářského internacionalismu²⁵ jako „dobrovolná společenská organizace přispívající k zajišťování poslání a úkolů tisku a státních sdělovacích prostředků daných linií strany“²⁶.

K formám nepřímého řízení patřila i ocenění novinářů za jejich práci jako například Československá novinářská cena, Národní novinářská soutěž J. Švermy a L. Štúra či Fučíkova soutěž pod patronátem ČSSN.

e) Vymezení pojmu „okresní noviny“

Vznik okresního tisku souvisel s územní reformou uskutečněnou na základě zákona č. 36/1960 Sb²⁷. Zjednodušeně lze říci, že počet krajů se tehdy snížil na polovinu a počet okresů na třetinu. Okresní noviny začaly vznikat na přelomu 50. a 60. let na základě usnesení ÚV KSČ „O poslání a úkolech místního tisku“ z 29. dubna 1959²⁸. V usnesení se tehdy konstatovalo:

---

²⁴ Pecharová Jaroslava, Paluda Štefan, Hromadné sdělovací prostředky a politika, Sborník dokumentů, projevů a článků k problematice tisku, rozhlasu a televize. Vysoká škola politická ÚV KSČ, katedra kulturní politiky, Praha, 1977, str. 42

²⁵ Marko, Miloš. Vedúca úloha strany v prostriedkoch masovej informácie a propagandy a uplatňovanie ich stranickosti v etape budovania rozvinutej socialistickej spoločnosti, ÚTPŽ při Fakultě žurnalistiky UK, Praha, 1979, str. 43

²⁶ Pecharová Jaroslava, Paluda Štefan, Hromadné sdělovací prostředky a politika, Sborník dokumentů, projevů a článků k problematice tisku, rozhlasu a televize. Vysoká škola politická ÚV KSČ, katedra kulturní politiky, Praha, 1977, str. 44

²⁷ Kašík Milan, Holina Vladimír, Okresní noviny, Novinář, Praha, 1988, str. 22

²⁸ Bednář Miloslav a kol. Výkladový slovník socialistické žurnalistiky, Státní nakladatelství technické literatury, Praha, 1980, str. 259

„Vážným problémem místního tisku zůstává skutečnost, že jednotlivé závodní časopisy a vesnické noviny mají velmi rozdílnou úroveň při zajišťování důležitých politických, výrobních a kulturních otázek a úkolů. Vedle dobrých časopisů existují časopisy s velice nízkou úrovní, kde obsah jednotlivých čísel je vytvářen nahodile, má převážně informativní a popisný charakter. (...) Nedostatečným řízením závodních časopisů a okresních vesnických novin se stává, že na stránky novin pronikají nesprávné lokálně patriotické a někdy i oportunistické názory. Zároveň s nedostatečným řízením místního tisku dochází k tomu, že zejména v závodních časopisech jsou uveřejňovány údaje, které jsou státním tajemstvím. (...)

ÚV KSČ považuje proto za správné a nutné, aby se vesnické noviny postupně změnily v souladu s charakterem každého okresu na okresní noviny.²⁹

Usnesení rozhodlo o tom, že zaměření a obsahová náplň okresních novin musela být v souladu s „ekonomickou charakteristikou“ okresu a s úkoly, které v daném období řešil výbor strany. Neznamenal to ale, že by okresní noviny měly nahrazovat závodní časopisy, ale že se měly vyjadřovat k „nejdůležitějším úkolům závodů v okrese, aby pracující okresu znali společné problémy a úkoly a jak jsou řešeny“³⁰. Okresní noviny dále měly věnovat pozornost „práci obchodu, dopravy, výrobních družstev a soustavně pečovat o zlepšení služeb obyvatelstvu.“³¹ Další vymezenou sférou jejich zájmu mělo být také „zevšeobecňování zkušeností při zvyšování zemědělské výroby, jejímž základem je rostlinná výroba, popularizovat výsledky nejlepších pracovních kolektivů a jednotlivců, sledovat a pomáhat při rozvíjení socialistického soutěžení v JZD, státních statcích a strojních stanicích, dbát na správné využívání investic především do půdy, zajistit vším potřebným plánovaný rozvoj živočišné výroby, bojovat za to že společné hospodaření je rozhodující pro rozvoj družstva, pro splnění jeho povinností vůči společnosti i pro zabezpečení příjmů družstevníků. (...) Zvláštní péči vyžadují otázky politicko-ekonomické a odborné kvalifikace družstevníků a pracovníků státních statků, zvyšování kultury zemědělské práce a potírání individualistických názorů a návyků, které se na vesnici ještě projevují.“³²

Okresní noviny měly podle usnesení dále napomáhat kulturnímu rozvoji okresu a na stránkách nesměly chybět ani „propagandistické materiály k aktuálním

²⁹ Kňourková Jitka., Stranické řízení prostředků masové informace a propagandy, SPN, Praha, 1982, str. 57

³⁰ Tamtéž.

³¹ Tamtéž.

³² Tamtéž, str. 62-63

*problémům, které se na okrese vyskytovaly, proti nesprávným nebo nepřátelským názorům, materiály mobilizující pracující k politické bdělosti při záškodnické činnosti našich nepřátel, i materiály k ateistické propagandě, zejména o činnosti sborů pro občanské záležitosti při národních výborech.*³³

Do reformy okresního tisku byla vydavatelem okresních vesnických novin rada ONV (Okresní národní výbor). V naprosté většině případů pak bylo vlastní řízení novin přenecháno zemědělskému odboru ONV, do kterého byli redaktoři zařazeni³⁴. Nové usnesení posílilo řízení okresních novin tak, že OV KSČ měl rozhodující odpovědnost za vydávání. Vydavateli okresních novin od této chvíle byli OV KSČ spolu s radou ONV.

Redaktoři měli být podle rozhodnutí přímo podřízeni OV KSČ. Zároveň měli být přizváni na všechna zasedání stranických orgánů a pléna i rady ONV. Rady ONV byly dále povinny zajistit redaktorům technické podmínky pro práci a samostatnou místnost redakční místnost. Rozpočet ONV měl počítat i s výdaji na masovou politickou práci časopisů, nákup drobných technických potřeb, například fotofilmů, a rovněž měl zajistit redaktorům dopravní prostředek k „operativnímu získávání materiálu pro časopis“.

Usnesení dále rozhodlo o tom, že za příspěvky dopisovatelů zásadně nemají být vypláceny peněžité honoráře, ale že „stálým a úspěšným dopisovatelům“ může být poskytnuta věcná odměna, např. kniha, souprava psacích potřeb apod.

V závěru usnesení se výslovně uvádí: „*Okresní výbory strany musí věnovat prvořadou pozornost správnému zaměření novin, jejich orientaci na nejdůležitější úkoly, které v daném období okresní výbory strany a organizace řeší. Sledovat práci redakční rady novin, zajistit, aby v ní pracovali soudruzi z řad funkcionářů strany, závodů, masových organizací, národních výborů, škol a kulturních institucí, jednotlivých zemědělských družstev, státních statků a strojních stanic, kteří pomohou vytvořit z okresních novin skutečně účinný nástroj masové politické práce strany v okrese. **To vyžaduje, aby obsah okresních novin byly pravidelně projednávány na okresním výboru strany, aby OV KSČ znal zaměření a obsah každého čísla a dával směrnice pro přípravu materiálů do dalších čísel.***“³⁵

³³ Kňourková Jitka., Stranické řízení prostředků masové informace a propagandy, SPN, Praha, 1982, str. 64

³⁴ Tamtéž, str. 68

³⁵ Tamtéž.

Struktura okresních novin vytvořená po roce 1960 v souvislosti s novým správním uspořádáním v Československu ustálila v 70. a 80. letech následující počty okresních týdeníků: ve Středočeském kraji vycházelo 10 titulů okresních novin, v Jihočeském kraji 7, v Západočeském kraji 9, v Severočeském kraji 10, ve Východočeském kraji 13, v Jihomoravském 10, v Severomoravském kraji 9 titulů. Vlastní noviny nevycházely jen v okresech Praha-západ a Praha-východ, České Budějovice, Plzeň, Ostrava a Brno. V posledních dvou jmenovaných městech však vycházely večerníky stejně jako v Praze, kde vycházela Večerní Praha³⁶. Tato podoba okresního tisku zůstala neměnná až do roku 1990.

f) Úkoly OV KSČ při řízení okresních novin

Úkoly vydavatelů okresních novin ve Slovenské socialistické republice byly stanoveny opatřením ÚV KSS ze 14. března 1972 „O súčasnom stave vo vydávaní okresných novin, podnikových a závodných časopisov na Slovensku“³⁷. Na základě uvedeného dokumentu vypracoval SÚTI „Statut okresních novin“, který nabyl platnost 1. ledna 1977 a který upravoval poslání, postavení a hlavní úkoly okresních novin, práva a povinnosti vydavatelů a vedoucího redaktora. Usnesení z roku 1972 bylo stejným orgánem aktualizováno v roce 1980.

V České socialistické republice takový dokument neexistoval³⁸. Za jeden z nepropracovanějších materiálů upravujících tyto podmínky na krajské úrovni bylo považováno rozhodnutí krajské organizace ČSN v Ostravě s platností pro redakce okresních novin Severomoravského kraje³⁹. To rozdělovalo kompetence následujícím způsobem:

„Okresní noviny mají dva vydavatele – OV KSČ a radu ONV. Hlavním vydavatelem je OV KSČ. Úloha OV KSČ při stranickém řízení okresních novin:

- *určuje hlavní politické zaměření a celkovou linii novin*
- *schvaluje ideově tematický plán redakce*
- *pololetně hodnotí plnění ideově tematického plánu redakce*
- *schvaluje redaktory okresních novin (POV KSČ)*
- *zabezpečuje, aby tiskový orgán okresu účinně bojoval za prosazení politiky strany*

³⁶ Kašík Milan, Holina Vladimír, Okresní noviny, Novinář, Praha, 1988, str. 24

³⁷ Tamtéž.

³⁸ Tamtéž, str. 44

³⁹ Tamtéž.

- ukládá konkrétní úkoly k vysvětlování problémů a podpoře kampaní a akcí
- pověřuje členy volených orgánů, pracovníky stranického aparátu, funkcionáře, hospodářské vedoucí pracovníky a odborníky přípravou důležitých článků
- požaduje po druhém vydavateli – ONV – aby vytvářel náležité materiální podmínky pro chod redakce

Úloha a podíl spoluvydavatele – rady ONV:

- přímé řízení ze strany druhého vydavatele provádí předseda ONV nebo pověřený místopředseda
- ONV finančně a materiálně zabezpečuje chod redakce okresních novin
- rada ONV schvaluje (po schválení POV KSC) redaktory a další pracovníky redakce okresních novin
- připomínky, náměty a návrhy k obsahovému zaměření novin řeší pouze předseda ONV nebo pověřený místopředseda, který redakci přímo řídí
- schvaluje roční finanční rozpočet
- kontroluje a hodnotí ekonomickou stránku vydávání okresních novin
- zve redaktory na všechny důležité akce v rámci okresu
- zajišťuje běžné provozní, administrativní úkoly vyplývající z vydavatelské činnosti

Vydavatel okresních novin by měl plnit tyto funkce:

- organizační
- direktivní
- kontrolní
- kreativní

Jednoznačná směrnice, jak mají stranické orgány hodnotit obsah okresních novin, také vydána nebyla. Jako příklad metodiky hodnocení okresních novin lze uvést opět materiál, který přijalo v roce 1986 v Severomoravském kraji předsednictvo ČSN „Jak hodnotit podnikové a okresní noviny“⁴⁰. Dle tohoto pokynu měly stranické orgány v novinách sledovat:

- a) *jak noviny pomáhají naplňovat usnesení stranických orgánů, jak pro ně získávají pracující*

⁴⁰ Kašík Milan, Holina Vladimír, Okresní noviny, Novinář, Praha, 1988, str. 38

- b) *jak redakce plní úkoly v oblasti ideové výchovy, zejména jak se píše o práci stranických kolektivů, o názorech kolektivů, o socialistickém internacionalismu, o hlavních politických výročích, o vztahu pracujících k mírové politice, o nejlepších a vyznamenaných pracovnících a kolektivech BSP*
- c) *jak redakce plní úkoly v oblasti EPA, zejména jak se píše o plnění hospodářských plánovaných úkolů okresů a podniků*
- d) *jak se píše o sociální politice a mimopracovní činnosti pracujících*
- e) *úroveň práce s kritikou*
- f) *profesionální hodnocení novin*
- g) *úroveň práce s dopisovateli*
- h) *práce redakční rady*
- i) *materiálně technické podmínky redakce*
- j) *závěr hodnocení*
- k) *sledujeme zároveň ekonomické otázky, zejména zda odměňování pracovníků redakce je v souladu s platovou vyhláškou pro odměňování redaktorů – novinářů a v relaci s ostatními skupinami pracujících*
- l) *je rovněž nutné minimálně jednou za pět let hodnotit úroveň distribuce a rozšiřování novin mezi pracujícími neboť špatnou distribucí se mnohdy ztrácí účinnost novin*

3. Vztah týdeníku Proud a OV KSČ Litoměřice

a) Historie týdeníku Proud

První číslo týdeníku Proud s podtitulem „okresní noviny okresu Litoměřice“ vyšlo v pátek 18. března 1960 pod označením ročník I. Od č. 3/1960 se v tiráži objevilo označení ročníku X, což signalizovalo, že vydavatelé Proudů se vědomě přihlásili k deseti ročníkům předcházejícího periodika Nová vesnice s podtitulem „vesnické noviny Litoměřicka“⁴¹.

Vydavatelem týdeníku Proud byl v letech 1960 až 1989 OV KSČ a ONV v Litoměřicích s výjimkou období od července 1968 do března 1970, kdy byl vydavatelem pouze ONV. Další změna nastala až po listopadovém převratu 1989, kdy v čísle 49/1989 z 8. prosince 1989 definitivně mizí z titulní strany hlavička OV KSČ a v tiráži se objevuje pouze podtitul „Orgán Okresního národního výboru v Litoměřicích“.

Z personální stránky byli redaktori týdeníku Proud od vzniku novin až do jejich privatizace zaměstnanci ONV. Nástup nových redaktorů do redakce však schvalovalo POV KSČ. Redakce mívala 2 až 3 zaměstnance. Prvním vedoucím redaktorem byl v březnu roku 1960 jmenován Karel Vališ, jenž do té doby zastával stejnou funkci v redakci Za lepší život, okresních novin lovosického okresu⁴². Jako druhý redaktor byl v roce 1960 uváděn v tiráži Jaromír Šindrbal, který předtím působil jako vedoucí redaktor týdeníku Nová vesnice, vesnických novin Roudnicka. Když se v roce 1962 Šindrbal stal vedoucím redaktorem, druhým redaktorem byl jmenován Antonín Tatíček. Dvojice Šindrbal – Tatíček v redakci působila až do č. 19/1970.

Po stranických prověrkách v roce 1970 a nastupující normalizaci byl Šindrbal odvolán a na jeho místo byla jmenována Marie Šerksová. Redaktor Tatíček byl zbaven členství v KSČ, v redakci však směl pracovat dál, v roce 1977 byl pak do KSČ znovu přijat⁴³. Po odchodu Marie Šerksové do penze v roce 1988 byl od čísla

---

⁴¹ SOKA Litoměřice se sídlem v Lovosicích, Proud - redakce regionálních novin, Litoměřice, Vývoj původce fondu

⁴² Tamtéž.

⁴³ Podle kádrového posudku přiloženého k materiálu POV KSČ ze dne 12.1.1977 byl Antonín Tatíček z KSČ vyloučen 24.2.1970 pro politické chyby, kterých se redakce Proudů dopustila. Materiál však zároveň dodává, že Tatíček „nebyl nositelem a organizátorem pravicově oportunistických akcí“. Při posledním komplexním hodnocení před znovupřijetím do KSČ vyzněly jeho charakterové vlastnosti takto: „Soudruhu Tatíčkovu bylo (...) uloženo, aby se aktivně podílel na práci občanského výboru č. 15 v místě bydliště. Již při průběžném hodnocení v roce 1975 bylo konstatováno, že funkci plní dobře, obč. výbor č. 15 patří mezi nejlepší ve městě Litoměřice. Soudruh Tatíček byl 2x za tuto práci finančně odměněn, ale odměnu dal vždy k dispozici obč. výboru. Další úkoly, týkající se přímo práce v redakci v plném rozsahu splnil. Rovněž převzal zodpovědnost za vozidlo

44/1988 pověřen řízením redakce⁴⁴. Od č. 5/1989 byl Tatíček uváděn v tiráži jako vedoucí redaktor.

Týdeník Proud od svého vzniku v roce 1960 vycházel každý pátek na čtyřech stranách formátu A3. Výjimku tvořilo od druhé poloviny 60. let poslední dvaapadesáté číslo, které se tisklo na šesti stranách. Od roku 1972 vycházelo šestistránkové vydání již jednou za čtyři týdny. V druhé polovině 80. let se pak každé čtyři týdny počet stran navyšoval na osm.

Provozní režim v týdeníku vrcholil středeční uzávěrkou, ve čtvrtek se noviny odvážely do tiskárny Severografia v Ústí nad Labem, kde proběhl jejich „zlom“ a bezprostředně po vytištění v pátek ráno se distribuovaly po celém okrese.

Titulní stranu nejčastěji zaplňovaly aktuální politické události a příspěvky podepsané funkcionáři OV KSČ, rozhovory s nimi, zemědělské aktuality a zpravodajství o hospodářství okresu. Na druhé a třetí straně uvedená témata zpravidla dále doplňovaly zprávy o lokální kriminalitě, kultuře, školství, pravidelně se objevovala i kritické rubriky „Posudte sami...“, „Odpověď na kritiku“, „Dobrý i špatný vliv na člověka“ a „Dotazy a připomínky čtenářů“, kde redakce dávala prostor výhradám občanů k fungování služeb nebo sociálním a ekologické problematice v bydlišti. Prostor dostávala i ekonomická propaganda založená na kritice nedostatků ve využívání pracovní doby, strojů a zařízení, plýtvání surovinami a energií.

Poslední strana se neměně věnovala okresnímu sportovnímu zpravodajství. Rozšířená vydání Proudů obsahovala tématické dvoustrany, na kterých se rozebírala nejčastěji národohospodářská problematika, politická výročí a nejvýznamnější události v okrese jako například celostátní výstava Zahrada Čech.

Náklad týdeníku Proud od počátku průběžně narůstal. V roce 1973 činil v průměru 8250 výtisků, v roce 1978 se zvedl na 9500 výtisků a v letech 1980 až 1981 byl opět pozvednut na 11000 výtisků⁴⁵. V roce 1987 se průměrný náklad pohyboval okolo 14000 výtisků⁴⁶. Průměrná remitenda za celé sledované období nepřekročila 1%, nejčastěji se pohybovala na úrovni 0,5%⁴⁷.

Trabant, jak mu bylo uloženo.“ SOKA Litoměřice se sídlem v Lovosicích, KSČ - okresní výbor, Litoměřice, karton 146

⁴⁴ SOKA Litoměřice se sídlem v Lovosicích, Proud - redakce regionálních novin, Litoměřice, Vývoj původce fondu

⁴⁵ SOKA Litoměřice se sídlem v Lovosicích, KSČ - okresní výbor, Litoměřice, karton 193

⁴⁶ SOKA Litoměřice se sídlem v Lovosicích, KSČ - okresní výbor, Litoměřice, karton 236

⁴⁷ SOKA Litoměřice se sídlem v Lovosicích, Proud - redakce regionálních novin, Litoměřice, Vývoj původce fondu

Cena týdeníku Proud se za celé období zásadně nezměnila, od vzniku až do roku 1980 stálo jedno vydání 0,40 haléřů, dále do konce sledovaného období roku 1989 stál jeden výtisk 0,50 Kčs. Od svého vzniku až do privatizace sídlila redakce v Litoměřicích na adrese Na Valech č.p. 21.

b) Politická situace na Litoměřicku v letech 1968 až 1989

Výsledkům lednového pléna ÚV KSČ roku 1968 řada funkcionářů OV KSČ podle vlastního vyjádření v diskusi pléna či předsednictva OV příliš nerozuměla⁴⁸. Situaci měla ujasnit okresní konference, která se v okrese Litoměřice odehrála ve dnech 9. až 10. března 1968. Jako zástupce ÚV KSČ se jí zúčastnil Dubčekův stoupenec Václav Slavík, který se delegátům konference snažil objasnit smysl polednového kursu politiky ÚV KSČ⁴⁹. V diskusi vystoupil i poslanec Národního shromáždění (NS) Viktor Knapp, který z pověření předsednictva NS hovořil k otázce emigrace generála Jana Šejny⁵⁰. Celková atmosféra konference byla rozporná, nepříliš nakloněná demokratizačním impulsům přicházejícím z pražského stranického ústředí.

Dne 21. března 1968 došlo ke změně ve funkci vedoucího tajemníka OV KSČ. Dosavadního Josefa Nováka nahradil RSDr. Karel Bukvář, dosavadní tajemník OV KSČ pro průmysl. Na mimořádné konferenci OV KSČ uskutečněné 29. června 1968, která měla především zvolit delegáty pro krajskou konferenci a 14. sjezd KSČ, byla atmosféra proreformnější, i když nikoliv jednoznačně⁵¹.

V srpnových událostech 1968 se většina pracovníků naklonila stabilizaci poměrů v okrese a zachování polednového vývoje. Na celookresním aktivu uskutečněném 23. srpna 1968 v podniku Severočeských chemických závodů (SCHZ) Lovosice referoval vedoucí tajemník OV KSČ Bukvář o mimořádném 14. sjezdu ÚV KSČ v Praze-Vysočanech⁵².

Následná normalizace měla na OV KSČ tvrdý dopad. Z řad členů předsednictva OV KSČ a z řad tajemníků OV KSČ vynuceně odešlo do 14. října 1970 celkem devět členů, jejichž činnost byla charakterizována jako „pravicově oportunistická“⁵³. Prvním významnějším úspěchem konzervativních sil v OV KSČ

⁴⁸ SOKA Litoměřice se sídlem v Lovosicích, KSČ - okresní výbor, Litoměřice, Úvod do fondu, str. V

⁴⁹ Tamtéž.

⁵⁰ Tento generál proslulý „semínkovou aférou“ byl dlouholetým členem OV KSČ Litoměřice, měl přátelské kontakty s řadou funkcionářů především z Litoměřicka a Úštěcka. Byl též poslancem NS za okres Litoměřice.

⁵¹ SOKA Litoměřice se sídlem v Lovosicích, KSČ - okresní výbor, Litoměřice, Úvod do fondu, str. V

⁵² Tamtéž.

⁵³ Tamtéž.

bylo, že na plénu OV KSČ dne 18. června 1969 byl do funkce zástupce tajemníka OV KSČ zvolen František Princ, který nahradil dosavadního vedoucího tajemníka Karla Bukváře a který se stal na téměř dvě desetiletí vedoucím tajemníkem OV KSČ. Sesazený Bukvář byl vyloučen z KSČ 15. dubna 1970⁵⁴, o měsíc později, 13. května 1970, byl pak vyloučen z KSČ také ideologický tajemník OV KSČ z let 1968 a 1969 Rudolf Houdek⁵⁵. Proces normalizace na Litoměřicku byl dovršen okresní konferencí KSČ uskutečněnou 27. až 28. března 1971⁵⁶. Vedoucí tajemník OV KSČ František Princ tehdy ve svém referátu zmínil hlavní etapy normalizace na Litoměřicku. Jako opory pravicového vedení OV KSČ v krizových letech 1968 a 1969 označil velké průmyslové podniky SEPAP Štětí, SCHZ Lovosice a ROOS Roudnice nad Labem. Dále konstatoval, že bylo nutné provést kádrová opatření v redakci okresního týdeníku Proud a v redakcích závodních časopisů. Princ se dotkl i procesu výměny stranických legitimací, kde kritizoval počáteční liberalismus, formálnost a shovívavost. Přitom připustil, že za dobu tří uplynulých let odešlo z okresní organizace 3 812 členů. Jen v roce 1970 řešily OV KSČ a Okresní kontrolní a revizní komise (OKRK) 2 726 členských otázek, z nichž 661 členů bylo vyloučeno. Na uvedené okresní konferenci byli ve funkcích potvrzeni noví „posrpnovní“ funkcionáři OV KSČ.

Symbolickým mezníkem ukončené „normalizace“ poměrů na Litoměřicku byla reinstalace sochy J. V. Stalina v areálu výstaviště Zahrady Čech před Domem politické výchovy (DPV)⁵⁷ na sklonku 70. let⁵⁸.

Na dlouhou dobu bylo okresní stranické vedení personálně stabilizované. Teprve v druhé polovině 80. let, většinou z důvodu vysokého věku vedoucích

---

⁵⁴ SOKA Litoměřice se sídlem v Lovosicích, KSČ - okresní výbor, Litoměřice, karton 104

⁵⁵ Tamtéž

⁵⁶ SOKA Litoměřice se sídlem v Lovosicích, KSČ - okresní výbor, Litoměřice, Úvod do fondu, str. VI

⁵⁷ Kotyza Oldřich a kol.: Dějiny města Litoměřic, Město Litoměřice, Litoměřice 1997, str. 281

⁵⁸ Osud tohoto monumentu je velmi zajímavý. Vztyčen byl v litoměřických Jiráskových sadech rok po Stalinově smrti v roce 1954, odstraněn byl až v roce 1963. Na jeho místo byl umístěn pomník Rudarmějce, který zde stojí dodnes. Informace o dalším osudu sochy J.V.Stalina se rozcházejí. Kniha „Dějiny města Litoměřic“ autorů (Oldřich Koryta a kol.) píše, že socha byla reinstalována v areálu výstaviště Zahrada Čech na konci 70. let. Proti tomu však stojí tvrzení některých zaměstnanců SOKA Litoměřice se sídlem v Lovosicích, kteří tvrdí, že socha byla na určitý čas skutečně vztyčena, avšak v bývalém Státním okresním archivu Litoměřice se sídlem v Terezíně. Odtud pak byla skutečně přemístěna do areálu výstaviště Zahrada Čech; podle pamětníků tomu tak bylo až po nástupu M. Gorbačova do funkce generálního tajemníka ÚV KSSS, přibližně kolem roku 1987 – tedy již v době politiky glasnosti! V oficiální městské kronice Litoměřic, ani v týdeníku Proud z těchto let ale žádná zmínka o instalaci sochy na Zahradě Čech neexistuje. Pamětníci se shodují, že bronzová socha J.V.Stalina měla a má vysokou uměleckou hodnotu. Proto nebyla zlikvidována. Dodnes leží v areálu Technických služeb města Litoměřice.

funkcionářů, došlo k obměně tajemníků. Vedoucí tajemník František Princ byl nahrazen Jozefem Servistou až v roce 1988⁵⁹.

c) Metody OV KSČ Litoměřice v řízení týdeníku Proud

Týdeník Proud podléhal řízení ONV a OV KSČ. Zatímco ONV zajišťoval především financování a technické zajištění výroby, OV KSČ řídil Proud z ideologické stránky.

Stěžejním nástrojem ideologického řízení týdeníku byl „Tematický plán okresních novin Proud“. Ten vycházel ze závěrů celostátních sjezdů KSČ rozpracovaných jednotlivými zasedáními ÚV KSČ v návaznosti na KV KSČ a OV KSČ pro oblast sdělovacích prostředků. Z těchto materiálů vycházely měsíční plány koncipované do jednotlivých okruhů a oblastí – aktivit KSČ, ekonomické propagandy, národních výborů, Národní fronty, kultury, školství, tělovýchovy a sportu. Plán byl průběžně doplňován o závěry jednání POV KSČ (Předsednictvo OV KSČ). V každém jednotlivém roce při projednávání tematického plánu byla vyjmenována konkrétní výročí a stranické akce, které by týdeník neměl ve svém obsahu opomenout⁶⁰.

Dominantním posláním plánu bylo určovat obsah a myšlenkové zaměření novin. Na redaktorech Proudů pak zůstalo „operativní podchycení jednotlivých novinářských žánrů tak, jak je denně přináší život občanů v okrese“⁶¹.

Obsah tematického plánu se na POV KSČ projednával dvakrát ročně. V lednu se zpravidla hodnotilo předchozí pololetí a schvaloval se plán na období leden až červen. V červnu se pak pouze projednával a schvaloval plán na období července až prosince. Návrh tematického plánu, který připravila redakce, předkládal POV KSČ tajemník OV KSČ pro ideologickou práci.

Tematický plán se používal od prvního čísla týdeníku Proud⁶², v průběhu dalších let až do roku 1989 se vyvíjel a mírně zdokonaloval až do rozdělení kategorií podle zaměření článku. Základní podoba však zůstávala neměnná: jednalo se materiál o cca 15 stranách, na kterých bylo pro každý měsíc rozepsáno heslovitě cca 25 námětů. V posledních letech bylo v závorce konkrétně uvedeno, která z politických či jiných organizací má povinnost připravit pro týdeník podklady k článku, případně která konkrétní osoba ho má výslovně napsat.

⁵⁹ Tamtéž.

⁶⁰ Viz kapitola 5b

⁶¹ SOKA Litoměřice se sídlem v Lovosicích, KSČ - okresní výbor, Litoměřice, karton 236

⁶² Tuto informaci se nepodařilo zjistit oficiálně z archivních dokumentů, potvrdil ji však svým svědectvím dlouholetý redaktor Proudů Antonín Tatíček.

Příklad⁶³:

Leden:

Zásadní články ze života strany:

- Příprava VČS a všeplenární schůze v ZO KSČ v působnosti CZV KSČ Státního statku Litoměřice (s. Pindiak, předseda CZV KSČ)
- Jak připravují výroční členské schůze v Sepapu Štětí (s. Francínek, předseda CZV KSČ)
- Poděkování POV KSČ všem komunistům a poctivým pracujícím za dosažené výsledky v r. 1987 (ideolog. odd. OV KSČ)
- Co budou řešit VČS v ZO KSČ gymnázium Litoměřice a Roudnice (ideolog. odd. OV KSČ)
- Před VČS v ZO KSČ okresní stranické organizace (s. Hron, taj. OV KSČ)
- VČS začínají ve stranických skupinách a DO KSČ (s. Otava, svod. prac. OV KSČ)
- Rozhovor s 2 předsedy ZO KSČ a 2 vedoucími stranických skupin (redakce)

Zásadní články z oblasti ekonomické propagandy

- Dobré nápady zemědělců – zhodnocení zlepšovatelství návrhů (OZS)
- Perspektivy rozvoje SCHZ (SCHZ)
- Rozvoj iniciativy pracujících na počest Února (OOR) Bojujeme proti formálnosti v soc. soutěži)
- Zhodnocení péče o mechanizaci – hlavní záměry v opravách (OZS)

Zásadní články z oblasti činnosti národních výborů

- Výsledky akce Z v roce 1987 a plán na rok 1988 (ONV)
- Jak se řeší problémy rozvoje Snědovicka – rozhovor (redakce)
- Rozpočet ONV pro rok 1988 (ONV)

Materiály o organizacích sdružených v NF

- Výsledky odběru známek fondu solidarity za rok 1987 (OOR)
- Stav v bezpříspěvkovém dárcovství krve (OV NF) /komentář/
- Závazkové hnutí žen ke 40. výročí Února (OV ČSŽ)
- Co řeší VČS SSM v organizacích pracujících mládeže a místních organizacích (OV SSM)

Zásadní články z oblasti školství a kultury

---

⁶³ Tamtéž.

- *Základní předpoklady uchazečů do vojenských škol (OVS)*
- Zásadní články z oblasti tělovýchovy a branně technických sportů*
- *Výroční jednání v oddílech TJ z pohledu politickovýchovné práce (OV ČSTV)*

Kromě tematického plánu byl týdeník řízen OV KSČ i nepravidelnými usneseními POV KSČ, která Proudů ukládala úkoly věnovat zvýšenou pozornost aktuálním komunistickým výročím. Výjimečně se pak stávalo, že konkrétní příkaz, o čem má Proud psát, vzešel spontánně z diskuse POV KSČ a tento byl pak zaznamenán a zahrnut do usnesení.

Příkladem může být zápis diskuse POV KSČ při projednávání „Průběžné zprávy o plnění přijatých usnesení k pracovní iniciativě a uzavírání sociálních závazků k 50. výročí založení KSČ“ ze dne 3. února 1971, podle kterého v zápise stojí⁶⁴:

s. Černohorský:

Závazky by se měly hlavně uzavírat na závodech, kde jsou potíže (...).

s. Štefaník:

Na závazky jdeme někdy formálně (...).

s. Svatoš:

Ředitelé sami zodpovídají za náplň závazků na závodech. ROH by se však tímto mělo zabývat (...).

s. Tesař:

V Proudů by měl být uveden vždy jeden hodnotný závazek.

s. Princ:

(...) Na politické linii musíme skutečně pomoci tomuto soutěžení. Nebudeme na všech úsecích zvyšovat plán a zde se zaměřit na závazky. Do Proudů uvést plnění k 50. výročí KSČ, ale jde o to, aby se ta rubrika naplnila (...).

Neaktivním prostředníkem se OV KSČ stával v situacích, kdy mimořádné úkoly místnímu tisku přicházely přímo z nejvyšších míst – od KV KSČ a ÚV KSČ. Tyto pokyny přicházely na OV KSČ dálhopisem. Mezi nejznámější zachované mimořádné

⁶⁴ SOKA Litoměřice se sídlem v Lovosicích, KSČ - okresní výbor, Litoměřice, karton 108

příkazy patří direktivní dálnopisy, jak se mají sdělovací prostředky postavit k událostem v tzv. „Palachově týdnu“ v lednu 1989⁶⁵.

Na obsah týdeníku Proud průběžně dohlížela tzv. „redakční rada“, jejímž úkolem bylo hodnotit obsah a projednávat ohlasy čtenářů na zveřejňované materiály. Redakční rada se scházela 1x za čtrnáct dní a pokaždé hodnotila zpětně dvě vydání Proudů⁶⁶. Počet jejích členů kolísal mezi deseti a jedenácti⁶⁷. Předsedou rady byl vedoucí redaktor Proudů, dalšími členy byli zástupci obou vydavatelů ONV a OV KSC, OV Národní fronty, Československé lidové armády (ČSLA), Okresní odborové rady (OOR) a nejvýznamnějších organizací v okrese - například Okresní zemědělské správy (OZS), Okresního podniku služeb (OPS), Jednoty Spotřebních družstev (SD), MěNV Litoměřice a OV SSM.

Důležitým nástrojem řízení redakce týdeníku Proud byly pravidelné porady vedoucího redakce, tajemníka OV KSC pro ideologickou práci a pracovníka OV KSC zodpovědného za úsek EPA (Ekonomická propaganda a agitace) a tisku, které se konaly jednou měsíčně⁶⁸. Zde dostával vedoucí redaktor informace o jednání POV KSC i další informace o dění v rámci okresní stranické organizace. Dále mu byly ukládány úkoly k obsahu novin, rozebíráno jejich další zaměření a zhodnocení úrovně výtisků.

---

⁶⁵ Podrobněji viz kapitola 7 „Ovlivňování týdeníku orgány nadřazenými OV KSC“

⁶⁶ SOKA Litoměřice se sídlem v Lovosicích, KSC - okresní výbor, Litoměřice, karton 196

⁶⁷ SOKA Litoměřice se sídlem v Lovosicích, KSC - okresní výbor, Litoměřice, karton 236

⁶⁸ SOKA Litoměřice se sídlem v Lovosicích, KSC - okresní výbor, Litoměřice, karton 236

4 Normalizace redakce v roce 1970

a) Vývoj týdeníku Proud v letech 1968 a 1969

Rok 1968 začínal na stránkách Proudů podobně formálně jako v předešlých letech. Na výsledky důležitého lednového pléna ÚV KSČ reagoval v č. 2/1968 z 12. ledna 1968 hlavní článek titulní strany „Komunisté Litoměřicka o výsledcích pléna ÚV KSČ“ strohým konstatováním: „S výsledky pléna, které se zabývalo aktuálními otázkami dalšího ekonomického vývoje a životní úrovně v ČSSR, byl seznámen funkcionářský aktiv.“⁶⁹ V dalších týdnech je hlavním předmětem zájmu Proudů kauza generála Jana Šejny, stejně jako v případě č. 10/1968 z 8. března 1968 u článku „Zrada generála“⁷⁰.

Rozhraní nastává s č. 13/1968 ze dne 29. března, ve kterém je vyhlášena anketa „Jaro 1968 v Zahradě Čech“⁷¹. Redakce v ní vyzývá čtenáře, aby pomohli obrodnému procesu, což se v dalších týdnech plní. Anketa je v dalších číslech vůči KSČ stále kritičtější. V č. 15/1968 z 12. dubna se objevuje rozhovor „Svět za mřížemi“ s náčelníkem litoměřické věznice, který kritizuje systém věznění a vyšetřování lidí v 50. letech⁷². V č. 16/1968 z 19. dubna je otištěn článek „Poslech televize ze Západu“, který informuje čtenáře, ve které části okresu je obraz západních stanic nejlepší a co udělat, aby fungoval i zvuk⁷³. V č. 17/1968 pak vychází zpráva o chystané ustavující schůzi K231.

V č. 29/1968 a 30/1968 se v Proudě objevují dva materiály popularizující provolání 2000 slov a požadavky urychleného odchodu spojeneckých vojsk ze cvičení. Třicáté číslo je významné i tím, že jako vydavatel je v hlavičce naposledy uveden OV KSČ spolu s ONV. Od č. 31/1968 je vydavatelem pouze ONV, s čímž tehdejší POV KSČ souhlasilo, a v hlavičce je Proud definován jako „týdeník litoměřického okresu“. Proud od té chvíle prakticky řídí jen redakční rada. Dle informací hodnotícího materiálu „Zhodnocení činnosti okr. týdeníku Proud za r. 1968 a 1969“⁷⁴ se od července 1968 redakční rada scházela jen jednou měsíčně. V srpnu, listopadu a prosinci 1968 a v lednu, únoru březnu a dubnu 1969 nebyla svolána vůbec. Noviny tak byly prakticky pouze v rukách redakce.

⁶⁹ Komunisté Litoměřicka o výsledcích pléna ÚV KSČ, Proud, roč. XVI., č. 2, str. 1

⁷⁰ Zrada generála, Proud, roč. XVI., č. 10, str. 1

⁷¹ Jaro v Zahradě Čech, Proud, roč. XVI., č. 13, str. 1

⁷² Svět za mřížemi, Proud, roč. XVI. č. 15, str. 3

⁷³ Poslech televize ze Západu, roč. XVI, č. 16, str. 2

⁷⁴ SOKA Litoměřice se sídlem v Lovosicích, KSČ - okresní výbor, Litoměřice, karton 103

Během srpnových událostí 1968 vychází 9 mimořádných čísel Proudů, které svým obsahem odsuzují okupaci. Vydání z 22. srpna organizoval redaktor Antonín Tatiček, jelikož šéfredaktor Jaromír Šindrbal byl právě na dovolené.

V č. 3/1969 ze 17. ledna 1969 vychází jeden z materiálů, které později budou redakci vyčítány při čistkách. Jde o satirický rozhovor s Jiřím Škutinou s názvem „Co vy na to, pane Škutino?“, který dvojsmyslně naráží na pobyt sovětských vojsk⁷⁵.

První náznaky návratu Proudů zpět do područí OV KSČ lze najít po jmenování nové redakční rady v červenci 1969. Po tomto jednání se také definitivně přestávají v novinách objevovat články s protistranickou a protisovětskou tematikou. Ještě počátkem roku 1970 však byla práce redakce řízena jen redakční radou.

b) Odvolání šéfredaktora Jaromíra Šindrby v roce 1970

Klíčové kroky k tomu, aby se Proud opět stal ideologickým nástrojem OV KSČ, odstartovalo OV KSČ Litoměřice oficiálně 29. prosince 1969. Toho dne OV KSČ ve svém usnesení odmítl hodnocení Proudů za léta 1968 a 1968, které předtím vypracoval ONV Litoměřice. Své odmítnutí zdůvodnil tím, že hodnocení je „stručné, povrchní a neukazuje podstatu problémů“⁷⁶. Na ideologickém oddělení OV KSČ proto bylo vypracováno nové hodnocení Proudů, ke kterému si 13. ledna 1970 vyžádalo podklady od ONV. Na OV KSČ se také v průběhu dalších dní museli dostavit všichni členové redakce Proudů, aby zde byli podrobeni výsledku⁷⁷.

O další dva měsíce později, přesně 4. března 1970, se odehrálo rozhodující jednání POV KSČ, na které byl přizván šéfredaktor Proudů Jaromír Šindrba⁷⁸. Úvodním bodem jednání bylo na programu „Zhodnocení činnosti okresního týdeníku Proud“. Předsednictvo se mělo vyjádřit k předloženému patnáctistránkovému posudku Proudů. Ten podrobně analyzoval chod redakce i obsah novin ve sledovaném období, a to velmi kriticky. Nejostřeji byly v hodnocení kritizovány protisocialistické články, které v novinách vycházely. Z mnoha konkrétních výtek lze uvést několik příkladů⁷⁹:

„Z politického hlediska je velmi škodlivý materiál „Poslech televize ze Západu“.

⁷⁵ Ve fondu Státního oblastního archivu Litoměřice se sídlem v Lovosicích tento konkrétní výtisk Proudů, bohužel, chybí; uvedené informace jsou proto získány z materiálu „Zhodnocení činnosti okresního týdeníku Proud“

SOkA Litoměřice se sídlem v Lovosicích, KSČ - okresní výbor, Litoměřice, karton 103

⁷⁶ Tamtéž.

⁷⁷ Tamtéž.

⁷⁸ Tamtéž.

⁷⁹ SOkA Litoměřice se sídlem v Lovosicích, KSČ - okresní výbor, Litoměřice, karton 103

„Politicky naprosto nesprávný je článek /č. 41 – 11.10.1968/ o dotazníkovém průzkumu OV KSČ, v němž se říká: „...drtivá většina dotazovaných vyjádřila svůj názor, že polednový vývoj neohrožoval naše socialistické zřízení a že nebyla ohrožena vedoucí úloha strany“.

Redakci byla rovněž vytýkána slabá angažovanost při důležitých výročích: *„Dokonce i v č. 45 ze 7.11.1969 není v novinách žádný politický článek k tak významné události jako je výročí VŘSR nebo zahájení Měsíce přátelství. (...) Stránky novin jsou hlavně zaplněny ekonomickými, kulturními a sportovními články. (...) Chybí aktivnější popularizace a vysvětlování usnesení ÚV KSČ a vlády.“*

Hned v několika pasážích hodnocení kritizuje, že se OV KSČ vzdal řízení Proudu a umožnil, aby se jediným vydavatelem stal ONV. Tomu je ve zprávě rovněž vytýkáno, že noviny nedostatečně řídil:

„Vydavatel měl právo a povinnost zjednat nápravu, ale nestalo se tak. (...) Ani po tak závažných a politicky nesprávných člancích jako Poslech televize ze Západu, Souhlasí s 2 000 slov (...) žádný z redaktorů není volán k zodpovědnosti.“

(...)

„Přestože v r. 1969 se obsah novin zlepšil, je vidět, že vydavatel i nadále uplatňuje svůj vliv na týdeník velmi nedostatečně. Tak i ZO KSČ na ONV v níž jsou organizováni redaktori, ale i vedení jako vydavatel nečiní závěry z některých nevhodných ale i protiinternacionálně zaměřených článků.“

(...)

„Svůj podíl viny na tom nese i vedení OV KSČ, které tento stav připustilo a rozhodlo, aby vydavatel byl jen ONV. Tím fakticky zbavilo stranu přímého vlivu na obsah Proudu.“

V závěru hodnocení je redakci ostře vyčteno, že se zatím kriticky nevyjádřila ke svému počínání a obsahu svých článků z let 1968 a 1969:

„Redakce jako celek dosud nezveřejnila žádné stanovisko, v němž by se distancovala od minulých chyb. Oficiálně svým podpisem se nepřihlásili jednotliví redaktori ani k celostátní výzvě novinářů a kulturních pracovníků.“

Hodnocení pak bylo předmětem rozpravy, kterou POV KSČ vedlo se šéfredaktorem Proudu Jaromírem Šindrbalem. Zápis jednání zaznamenal obsah diskusních příspěvků, z nichž nejhodnotnější jsou následující pasáže.⁸⁰

⁸⁰ SOKA Litoměřice se sídlem v Lovosicích, KSČ - okresní výbor, Litoměřice, karton 103

s. Fary:

Na ideologickém oddělení se budeme pravidelně zabývat činností Proudů. POV by mělo zaujmout stanovisko k návrhu ZO na ONV na vyloučení z KSČ s. Šindrbala a s. Tatička.

s. Matoušek:

OV KSČ byl vyjmut z hlavičky. POV musí říci, že jsou za to zodpovědní soudruzi z ONV. (...) Už před srpnem 1968 bylo něco nezdravého v novinách.

s. Růžička:

(...) Je nutno vidět spoluzodpovědnost všech orgánů, které jsou zodpovědné za Proud. Včetně OV KSČ. Soudruh Šindrbal by měl říci v POV svůj postoj komunisty.

s. Kříčková:

(...) Podle mne zpracovává noviny redaktor a to by měl s. Šindrbal vysvětlit. (...) Nebudeme moci omlouvat s. Šindrbala tím, že jej měl řídit a usměrňovat někdo jiný.

s. Princ:

Soudruhu Šindrbale, řekni předsednictvu, kdo byl tvým ideovým tvůrcem čísel ze srpna, a kdo byl tvůrcem toho, že se čísla ztratila, kdo měl s vámi konkrétní styk. (...) Je třeba zodpovědně postavit se k projednávanému materiálu a říci plnou pravdu, odhodit falešné soudružství. (...) Dřívější zpráva, která byla předložena předsednictvu, vyzněla velmi dobře, proto byla stažena zpět.

s. Matoušek:

Oslav 750 let města Litoměřic se zúčastnila i sovětská delegace, ale ani jeden snímek z této návštěvy nebyl zveřejněn v Proudě a přitom program byl znám.

s. Šindrbal:

Místo pro delegaci jsme měli rezervováno a mám dojem, že jsme měli i fotky. (...) Do konce března jsme byli neškodní. (...) Mně bylo vytýkáno, že se za demokratizaci neangažujeme, jak na OV KSČ tak i na ONV. Proto jsme zveřejňovali články o KAN. (...) Do 22. srpna jsem byl na dovolené. Z OV vyšel rozkaz vícekrát za den vydávat noviny. Tatičkovi bylo řečeno číslo z 21. srpna stornovat a vydat stanovisko OV KSČ. (...) Celý rok jsme nebyli kritizováni za to, že jsme nic neodvolali, a po roku a půl se mi to zdálo divné, vždyť jsme to otiskli na popud orgánů.

s. Šibrava:

Redakční rada o vydávání novin v srpnu 1968 nevěděla. Na dotaz, kde se noviny tisknou, bylo odpovězeno, že v Biovetě, SCHZ a i jinde, kde byl rotaprint. To s. Šindrbal odmítal říci. (...) Mrzí mne na redaktory, že i když je RR několikrát žádala o

odvolání článků, nedokázala je přesvědčit. K článku „Slovo do vlastních řad“ se s. Šindrbal vyjádřil, že žádné protistranické akce nedělají. Redakce sama dávala protisocialistické články, které většinou zpracovávala s. Šindrbal. Ale oni si to neumějí srovnat a vyrovnat se s tím, aby si přiznali svoji chybu.

s. Šerksová:

(...) Nechci redakci omlouvat, ale je nutno vidět, že v tom jeli sami. Ani na ONV nevěděli, že u nich byli v organizaci redaktori. Práce ZO KSČ s nimi byla minimální. (...) Šindrbal není žádný řečník a jeho odpověď k článku „Slovo do vlastních řad“ odpovídá jeho povaze. Po odborné stránce byly naše noviny dobré. Má předpoklady, aby pracoval dále na úseku redakce.

s. Voborský:

Soudruh Šindrbal nebyl upřímný, jeho odpovědi jsou nejasné. Znal určitě lidi, kteří jej nutili ke zveřejnění článků. Připadá mi to jako heslo „všichni za jednoho, jeden za všechny“.

s. Růžička:

Čekal jsem od s. Šindrbala větší obhajobu. Vždyť se jedná o vyloučení ze strany. Žádal bych tě, abys byl upřímný a řekl předsednictvu, kdo ti ukládal psaní článků.

s. Stárek:

Proč neřekneš, kdo dělal články Škutiny a jiné články? Neřeknete, který orgán který tajemník s vámi jednal jménem OV KSČ?

s. Šindrbal:

Pro informace jsme chodili na oddělení informací, kde byl s. Nejedlý a s. Hlaváček.

s. Kutlvašr:

Je tě škoda, že ztratíš členství, už vzhledem k tvému věku a vzdělání. Národ musíte vést novinami. Svinstva jste napsali dost, ale svou reputaci jste si nenapravili. (...) Byli jste jediní, kteří se nepřihlásili k výzvě novinářů. Měli jsme jednat s vámi daleko víc.

s. Princ:

Souhlasím s tím, že odpověď byla nedostatečná. Představoval jsem si to jinak, že budeš upřímnější v tom směru, se kterým tajemníkem jsi konzultoval články do novin.

POV KSČ po této rozpravě schválilo následující usnesení⁸¹:

⁸¹ SOKA Litoměřice se sídlem v Lovosicích, KSČ - okresní výbor, Litoměřice, karton 103

POV KSČ bere na vědomí a ukládá:

- 1.) Zpracovat tematický plán Proudů na II. čtvrtletí 1970, pověřuje ideologickou komisi OV KSČ, aby sledovala jeho plnění a úroveň Proudů vůbec.*
- 2.) Realizovat od II. čtvrtletí 1970 rozhodnutí POV KSČ o tom, že vydavatelem okr. novin bude OV KSČ spolu s ONV.*

POV KSČ schvaluje:

- 1.) Odvolat z funkce vedoucího redaktora Jaromíra Šindrbala*
- 2.) Složení nové okresní tiskové komise při OV KSČ*

c) Dosazení šéfredaktorky Marie Šerksové v roce 1970

Jednání o neobsazeném místě šéfredaktora Proudů po odvolání Jaromíru Šindrbalovi přišlo na POV KSČ na pořad dne 15. dubna 1970⁸². Předmětem II. bodu jednání byl „Návrh do funkce šéfredaktorky Proudů Marie Šerksové“⁸³.

V krátké rozpravě tehdy zazněly celkem tři příspěvky.⁸⁴

s. Fary:

Jak to bude vypadat se s. Tatíčkem? Bylo řečeno, aby tam na určitou dobu zůstal bez ohledu na jeho stranický trest.

s. Princ:

Soudruh Tatíček tam zůstane nadále ve funkci redaktora a s. Šerksová ve funkci šéfredaktorky.

s. Fanta:

Na základě dálnopisu musí si OV ujasnit vztah funkce k členství ve straně. Myslím, že zde Tatíček může zůstat a dále po půl roce nebo po roce zhodnotit jeho práci.

Po této diskusi POV KSČ schválilo návrh, aby se Marie Šerksová od 1. května 1970 stala šéfredaktorkou Proudů. Antonína Šindrbala vystřídala v tiráži jako vedoucí redaktorka až 22. května 1970 v č. 21/1970.

---

⁸² Shodou okolností se jednalo o stejné zasedání POV KSČ, na kterém byl z KSČ vyloučen vedoucí tajemník OV KSČ v letech 1968 až 1969 Karel Bukvář.

⁸³ V jejím kádrovém profilu se uvádí, že do doby jmenování pracovala jako instruktorka ideologického oddělení OV KSČ Litoměřice. Narodila se 13.10.1931, členkou KSČ od roku 1947. Vzděláním keramička. „Soudružka ve stranickém aparátu pracuje od roku 1951 nejprve jako adm. síla a později jako politický pracovník. Pracuje odpovědně, úkoly plní dobře. (...) Studuje při zaměstnání na OSŠ Praha.“

⁸⁴ SOKA Litoměřice se sídlem v Lovosicích, KSČ - okresní výbor, Litoměřice, karton 104

Pozoruhodný vývoj v těchto týdnech prodělala hlavička titulní strany Proudů. Ještě v č. 19/1970 byl Proud definován jako „Týdeník litoměřického okresu“. O týden později v č. 20/1970 se podtitul změnil na „Orgán OV KSČ v Litoměřicích“, za další týden se v č. 21/1970 objevilo „Orgán OV KSČ a rady ONV v Litoměřicích“ a teprve od č. 22/1970 se název ustálil na „Orgán OV KSČ a ONV v Litoměřicích“.

Od č. 29/1970 ze dne 17. července 1970 začaly v Proudů na str. 2 vycházet každý týden články navracející se do událostí roku 1968, ve kterých byli napadáni jednotlivci i organizace podílející se tehdy aktivně na polednové politice. Mezi tyto články patří i „Politik roku 1968“⁸⁵ z č. 31/1970, „Ofenziva gen. Kodaje“⁸⁶ z č. 32/1970., třídílná část „KAN bez závoje“⁸⁷ z č. 33/1970 až 35/1970 či jiný třídílný materiál „Maska padá“⁸⁸ o sdružení K-231. Posledním článkem této série byla závěrečná část článku „Trojlístek“⁸⁹, která vyšla 11. prosince v č. 50/1970.

Tímto krokem byl symbolicky završen proces normalizace týdeníku.

---

⁸⁵ Politik roku 1968, Proud, roč. XVII, č. 31, str. 2

⁸⁶ Ofenziva gen. Kodaje, Proud, roč. XVII, č. 32, str. 2

⁸⁷ KAN bez závoje, Proud, roč. XVII, č. 33, str. 2

⁸⁸ Maska padá, Proud, roč. XVII, č. 38, str. 2

⁸⁹ Trojlístek, Proud, roč. XVII, č. 50, str. 2

5. Detailní analýza roku 1982 v týdeníku Proud

a) Rok 1982 v okrese Litoměřice

Rok 1982 nijak nevybočoval z dvacetiletého normalizačního poklidu, který na Litoměřicku vládl. Pátého ledna vrcholila povodeň na řekách Ohře a Labe. Na Labi se toho dne voda vylila až k silnici Mlékojedy-Lovosice a v Ústí nad Labem dosáhla hladina 627 cm (průměr v této době je 250 cm)⁹⁰. Na Labi byla zastavena lodní doprava.

Ve dnech 15. až 26. dubna proběhl v Litoměřicích jubilejní XX. ročník festivalu Máchovy Litoměřice. Na pražský X. všeodborový sjezd, konající se od 19. dubna, z Litoměřicka odjelo 17 odborářských delegátů.

Za deštivého a chladného počasí se 1. května v osmi městech okresu odehrály prvomájové oslavy. Do průvodů přišlo celkem 55 tisíc občanů⁹¹. Na litoměřickém Mírovém náměstí projelo 46 alegorických vozů, v Roudnici nad Labem 26 a v Lovosicích 34⁹². Alegorické vozy vystřídal na silnicích Litoměřicka mezi 5. a 9. květnem juniorský Závod míru mládeže, kterého se zúčastnili i jezdci z NSR, Dánska, Švédska a USA.

Výsledky zemědělství v I. pololetí poznamenal nedostatek vláhy, která byla podprůměrná od dubna až do června.

Mezi 17. zářím a 3. říjnem se na litoměřickém výstavišti uskutečnila jubilejní X. celostátní výstava ovoce, zeleniny, chmele a vína – Zahrada Čech. Zúčastnil se jí také ministr zemědělství a výživy ČSR Miroslav Toman a předseda vlády ČSR Josef Korčák. Výstavu celkem navštívilo přes 271 tisíc lidí, čtvrtmiliontým návštěvníkem se stal Josef Švanda, soustružník z Měcholup u Žatce. Účastníci výstavy se shodli na tom, že čtyřletý cyklus výstavy je nevyhovující a že by bylo vhodné zkrátit ho na cyklus nejméně dvouletý⁹³.

Po úmrtí L. I. Brežněva se 15. listopadu držel v okrese Litoměřice státní smutek⁹⁴.

⁹⁰ SOkA Litoměřice se sídlem v Lovosicích, fond Kronika města Litoměřice 1978-1983

⁹¹ Hold míru a tvořivé práci, Proud, roč. XXXII, č. 18, str. 1

⁹² Tamtéž.

⁹³ SOkA Litoměřice se sídlem v Lovosicích, fond Kronika města Litoměřice 1978-1983

⁹⁴ Tamtéž.

b) Politické úkoly zadané týdeníku Proud

První zmínka o týdeníku Proud v materiálech OV KSČ z roku 1982 se objevuje 6. ledna⁹⁵. Na jednání POV KSČ je toho dne přizvána vedoucí redaktorka Marie Šerksová, aby se zúčastnila projednání „Hodnocení odběru stranického tisku za rok 1981 a plán na rok 1982“. Dle zápisu z jednání se Šerksová, členka tiskové komise OV KSČ, na jednání zmíní o problémech s odběry jednotlivých titulů, naopak se pochlubí nízkou remitendou a přednese, že velké rezervy jsou ve „využívání tisku“. Co je tímto termínem myšleno, ze zápisu jasně nevyplývá, ale pravděpodobně se tím chce říci, že obsah odebíraného tisku je málo využíván k politické agitaci.

Podstatně větší vliv na obsah Proudů má jednání POV KSČ z 20. ledna, kdy do jednání předsednictva vstupuje materiál „Tematický plán okresních novin Proud na I. pololetí roku 1982.“⁹⁶ Také tentokrát je na jednání přizvána vedoucí redaktorka Šerksová, která informuje POV o splnění tematického plánu v II. pololetí 1981 a vysvětluje, že některá témata „*nebylo jednoduché zpracovat*“, případně se je nepodařilo připravit vůbec. V diskusi pak připomněla: „*Ukazuje se, že někteří soudruzi berou články jako nutné zlo a nedají si práci s napsáním. Redakce věci i vrací. (...) Nedostatečná byla i příprava z hlediska ROH, rovněž DPV dosud příliš neudělal z hlediska antipropagandy – redakce dostala přednášky a z toho se těžko dávají věci dohromady.*“ Vzniklou situaci připisuje Šerksová pravděpodobně „*nechuti veřejně se angažovat na stránkách novin*“. Na její vystoupení navazuje v diskusi ideologický tajemník OV KSČ Jan Novák, že „*je potřeba hlídat materiály, neboť se ukazuje, že zvolené téma v plánu je při realizaci článku složitější a stejně tak ochota se veřejně angažovat je složitý proces*“. Diskusi uzavírá vedoucí tajemník OV KSČ František Princ s tím, že „*psát články je horší, ale že redakce má sílu je upravit (...) Proud musíme využívat i k nepopulárním věcem z pohledu subjektu, ale populárním z hlediska celospolečenských potřeb*“. Poté POV KSČ předložený materiál schválilo.

Dne 3. února vstupuje na jednání POV KSČ materiál „Změna zástupce ONV v redakční radě okresních novin Proud“⁹⁷. V podstatě formální návrh, aby dosavadního zástupce ONV v radě Jaroslava Černíka nahradila Jarmila Hrbková, POV KSČ bez diskuse schválilo.

⁹⁵ SOkA Litoměřice se sídlem v Lovosicích, KSČ - okresní výbor, Litoměřice, karton 188

⁹⁶ Tamtéž.

⁹⁷ SOkA Litoměřice se sídlem v Lovosicích, KSČ - okresní výbor, Litoměřice, karton 188

Další připomínka k obsahu Proudů padá 12. března 1982 na litoměřickém plenárním zasedání OV KSČ⁹⁸. Vedoucí okresní tajemník Princ v něm mj. přednese:

„Růst složitosti a náročnosti úkolů příštího období výrazně zvyšuje nároky na práci sdělovacích prostředků, v našem okrese především okresních novin Proud a závodních časopisů. (...) Musí se ještě výrazněji orientovat na formování socialistického člověka (...) pomáhat straně vést zápas o jeho vědomí, morálku. (...) Současně bude třeba zvýšit vliv sdělovacích prostředků na rozvoj správného ekonomického myšlení pracujících.“

Na inkriminovaném zasedání vystoupí jako členka pléna OV KSČ i vedoucí redaktorka Proudů Šerksová, která konstatuje: *„(...) s přednesenou zprávou souhlasím, zejména s tou pasáží, která se týká sdělovacích prostředků. Vystihuje hlavní zaměření, kterým směrem práce sdělovacích prostředků má jít a jak se má zlepšovat.“* Ve svém příspěvku pak na příkladu jednání ředitele energetických závodů demonstruje špatný postup jednání s veřejností a vysvětluje, proč dala stížnosti prostor v týdeníku Proud.

Na témže plenárním zasedání je schválen další významný materiál, který zasahuje do obsahu Proudů, pod názvem „Návrh plánu propagandistického a agitačního zabezpečení Oblastního plánu rozvoje Severočeského kraje v 7. pětiletce v okrese Litoměřice“⁹⁹, který předtím schválil ÚV KSČ a vláda ČSSR. Jeho součástí je i úkol *„provádět publicistické zabezpečení Oblastního plánu rozvoje zejména v okresních novinách Proud a v závodních časopisech Síto, Rozvoj chemie, Podřipský strojař a Stavbař“*. Na dodržování plnění úkolu mají dbát vedoucí redaktori časopisů.

Dne 14. dubna 1982 POV KSČ schvaluje změnu zástupce OOR v redakční radě Proudů¹⁰⁰. Za odcházejícího Bohumila Starého nastupuje Věra Vašutová. Na stejném jednání POV KSČ schvaluje žádost o povolení turistického výjezdu do Jugoslávie redaktoru Proudů Václavu Sedlákovu.

Dne 23. června projednává POV KSČ druhou část tematického plánu týdeníku Proud na rok 1982¹⁰¹. Na jednání je opět přizvána vedoucí redaktorka Šerksová. Členové předsednictva jí doporučují zaměřit se více na práci BSP a informovat v Proudů o zajištění topné sezony a „realizaci špičkového zdroje“. Vedoucí tajemník

⁹⁸ SOKA Litoměřice se sídlem v Lovosicích, KSČ - okresní výbor, Litoměřice, karton 49

⁹⁹ Tamtéž.

¹⁰⁰ SOKA Litoměřice se sídlem v Lovosicích, KSČ - okresní výbor, Litoměřice, karton 190

¹⁰¹ SOKA Litoměřice se sídlem v Lovosicích, KSČ - okresní výbor, Litoměřice, karton 191

OV KSČ Princ diskusi uzavírá doporučením ideologickému tajemníkovi, aby součástí plánu na I. Pololetí 1983 bylo i zhodnocení II. pololetí 1982. V této podobě POV KSČ tematický plán Proudů schválilo.

Dne 7. července POV KSČ schvaluje změnu zástupce Jednoty SD v redakční radě Proudů¹⁰². Dosavadní členka Eva Tejbusová se z rodinných důvodů (pečuje o dlouhodobě nemocnou dceru) nemůže zúčastňovat jednání rady, a proto je na její místo přijat Luděk Čermák.

Na stejném jednání POV KSČ se projednává také první konkrétní politická objednávka tohoto roku s názvem „Ideové a politicko-organizační zabezpečení oslav 38. výročí SNP a 38. výročí Karpatsko-dukelské operace a Dne ČSLA“¹⁰³. POV KSČ tímto usnesením ukládá okresním novinám Proud úkol věnovat zvýšenou pozornost těmto výročím; za úkol zodpovídá dle usnesení Marie Šerksová a redaktori.

Téhož dne POV KSČ projednává také „Politicko organizační zabezpečení oslav Dne tisku, rozhlasu a televize 1982“¹⁰⁴. V rámci oslav POV KSČ „doporučuje“, aby OV KSČ svolal 21.9.1982 aktiv tiskových důvěrníků, pracovníků PNS a dopisovatelů okresních novin Proud. Na programu aktivu je „*odměnění nejlepších tiskových důvěrníků a dopisovatelů do okresních novin*“.

Dne 13. srpna POV KSČ schvaluje další formální změny zástupců v redakční radě Proudů¹⁰⁵. Za zástupce OOR je namísto Věry Vašutové zvolen Josef Zuna.

Dne 29. září 1982 schvaluje POV KSČ „Ideové a politicko-organizační zabezpečení oslav 65. výročí VŘSR a 60. výročí vzniku SSSR a MČSP“¹⁰⁶. V něm ukládá: „*Věnovat zvýšenou pozornost těmto výročím v okresních novinách Proud, v závodních a místních časopisech a zpravodajích vydávaných v našem okrese*“.

Dne 10. listopadu dochází k další formální obměně redakční rady¹⁰⁷. Na místa odvolaného zástupce Jednoty SD Luděka Čermáka je jmenován Vladimír Beránek, zatímco místo po odvolané zástupkyně Jednoty SD Roudnice nad Labem Jaroslavě Doležalové zůstává bez náhrady.

Na témže jednání schvaluje POV KSČ žádost vedoucího tajemníka OV KSČ Františka Prince adresovanou vedoucímu tajemníku SKV KSČ o zvýšení nákladu okresních novin o 2000 kusů. Svou žádost podporuje argumentem, že v průběhu září

¹⁰² SOKA Litoměřice se sídlem v Lovosicích, KSČ - okresní výbor, Litoměřice, karton 191

¹⁰³ Tamtéž.

¹⁰⁴ Tamtéž.

¹⁰⁵ SOKA Litoměřice se sídlem v Lovosicích, KSČ - okresní výbor, Litoměřice, karton 192

¹⁰⁶ SOKA Litoměřice se sídlem v Lovosicích, KSČ - okresní výbor, Litoměřice, karton 193

¹⁰⁷ SOKA Litoměřice se sídlem v Lovosicích, KSČ - okresní výbor, Litoměřice, karton 194

a října 1982 se k pravidelnému odběru Proudů přihlásilo 207 občanů, které však není možné stávajícím nákladem uspokojit. „*Věříme, že stejně jako v minulosti pomůžeš nám i nyní se zabezpečením tohoto politického úkolu,*“ uzavírá dopis vedoucí tajemník¹⁰⁸.

Stejně jednání POV KSČ dne 10. listopadu schvaluje „Opatření k zabezpečení vánočního trhu 1982“, kde se ONV ukládá povinnost „*zpracovat článek do okresních novin Proud s cílem informovat o zajištění vánočního trhu a úpravách prodejní doby*“.

Na jednání POV KSČ dne 8. prosince je schváleno „Ideové a politickoorganizační zabezpečení 35. výročí vítězství pracujícího lidu nad reakcí v únoru 1948“, ve kterém se ukládá „*Věnovat zvýšenou pozornost 35. výročí Února v okresních novinách Proud*“¹⁰⁹.

Poslední dochovaný příkaz POV KSČ pro obsah týdeníku Proud v roce 1982 pochází rovněž ze schůze 8. prosince¹¹⁰. Bod jednání má poněkud komplikovaný název: „Politicko-organizační zabezpečení aktivu technicko-inženýrských pracovníků, zlepšovatelů, předních dělníků, novátorů, vyznamenaných pracovníků, členů BSP, KRB, ČVTS, hospodářských pracovníků, stranických odborových a mládežnických funkcionářů“. Podle schváleného materiálu měl týdeník Proud za úkol „zařadit do obsahu tematiku projednávanou na celokrajském aktivu vědecko-technické inteligence“ a zároveň mu POV KSČ uložilo povinnost doplnit výstupem z konference tematický plán. Jako termín splnění úkolu byl vytyčen listopad 1982 až leden 1983 a za jeho splnění byl zodpovědný ideologický tajemník OV KSČ Jan Novák.

c) Jak se týdeník vyrovnal s politickými úkoly

Direktivní příkazy zadané mimořádnými usneseními POV KSČ redakce Proudů až na výjimky spolehlivě naplňovala. Úkol informovat o zajištění topné sezony a realizaci špičkového zdroje, který šéfredaktorka Proudů dostala na zasedání POV KSČ 23. června, naplnila redakce v č. 40/1982 z 8. října článkem „*Kdy se začne topit*“¹¹¹, který vyšel na str. 2 v rozsahu cca. 1/9 strany. Článek je podepsán „Podnikový energetik OPBH Litoměřice“. Také druhý příkaz, zaměřit se více na práci BSP, které redakce na tomto zasedání POV KSČ dostala, průběžně naplňovala. Problematika BSP byla

¹⁰⁸ Tamtéž.

¹⁰⁹ SOKA Litoměřice se sídlem v Lovosicích, KSČ - okresní výbor, Litoměřice, karton 195

¹¹⁰ Tamtéž.

¹¹¹ Kdy se začne topit, Proud, roč. XXXII., č. 40, str. 2

v roce 1982 v Proudu zmíněna ve 20 člancích v 18 číslech, což je více než třetina všech vydání.

Také prvnímu politickému úkolu se redakce podřídila. Příkaz „Ideové a politicko-organizační zabezpečení oslav 38. výročí SNP a 38. výročí Karpatsko-dukelské operace a Dne ČSLA“ se do obsahu promítl šesti články ve třech vydáních. První dva vyšly v č. 35/1982 z 3. září na str. 2 pod názvy „K výročí SNP“ a „Setkání dvou generací“¹¹². První informoval o proběhlém shromáždění v Libochovicích, druhý o uskutečněném zasedání okresního výboru Českého svazu protifašistických bojovníků. Další série dvou článků byla otištěna v č. 39/1982 dne 1. října. Článek „Ke dni ČSLA“¹¹³ informoval o přípravě armády a okolnostech jejího založení, příspěvek „Nikdy více fašismus“¹¹⁴ informoval o výstavě v Terezíně připomínající SNP v roce 1944. Poslední série vyšla v č. 41/1982; v článku „Nová síň tradic“ se psalo o otevření nové síně tradic na 3. ZŠ v Litoměřicích u příležitosti zmíněných výročí, článek „Dětem a mládeži“ informoval o akcích uspořádaných pro děti ke Dni ČSLA¹¹⁵.

Naprosto suverénně redakce splnila příkaz „Ideové a politicko-organizační zabezpečení oslav 65. výročí VŘSR a 60. výročí vzniku SSSR a MČSP“. Přestože toto nařízení přišlo z jednání POV KSČ oficiálně až dne 29. září, redakce úkol plnila dlouhodobě s předstihem již od prvních čísel tohoto roku. Tématika 65. výročí VŘSR a 60. výročí vzniku SSSR se promítla celkem do 47 článků v 31 číslech, tedy více než polovině všech vydání Proudu. Nejčastěji se připomínka výročí objevila ve formální bezobsažné frázi při nejrůznějších závazcích podobně jako v případě článku z č. 1/1982 s názvem „Vytvoříme milionové hodnoty“¹¹⁶:

OBČANÉ OKRESU NA POČEST 65. VÝROČÍ VŘSR

Vytvoříme milionové hodnoty

Litoměřice (ta) – Občané litoměřického okresu se na počest 65. výročí VŘSR zavazují v roce 1982 odpracovat 1 380 560 brigádnických hodin a vytvořit hodnoty za 52 662 000 Kčs. Celookresní závazek je zaměřen na další prohlubování politického, společenského a kulturního života, na zvelebování měst a obcí, zlepšování životních podmínek a prostředí.

¹¹² K výročí SNP, Setkání dvou generací, Proud, roč. XXXII, č. 35, str. 2

¹¹³ Ke dni ČSLA, Proud, roč. XXXII, č. 39, str. 2

¹¹⁴ Nikdy více fašismus, Proud, roč. XXXII, č. 39, str. 3

¹¹⁵ Nová síň tradic, Dětem a mládeži, Proud, roč. XXXII, č. 41, str. 2

¹¹⁶ Vytvoříme milionové hodnoty, Proud, roč. XXXII, č. 1, str. 1

*Ke
výročí
kde se
do
kulturní
realizoval
nebo více bylo
pouze kulturní
výstav?*

Zmíněných výročí se týkaly příspěvky ve všech rubrikách i žánrech, prostor dostávaly dokonce i na sportovních stránkách. Jejich největší koncentrace se vyskytla v č. 44/1982 z 5. listopadu, kde téma VŘSR obsadilo více než ½ titulní str. a celé str. 4 a 5. V tomto a podobných vydáních převýšila tematika politických výročí jednoznačně klasické regionální zpravodajství, které dostávalo jen minimum prostoru.

Také poslednímu nařízení POV KSC z 10. listopadu „Opatření k zabezpečení vánočního trhu 1982“ se redakce podřídila. V č. 45/1982 vyšel článek „Zásobování v okrese“¹¹⁷ informující o zabezpečení vánočního trhu. V článku se mj. uvádí: „*Pokud jde o období vánoc a Nového roku, obchodní organizace požadují, aby bylo vyrobeno více měkkých salámů do salátů, uzených mas a také balíčkováného masa z Teplic, aby bylo větší – z dosavadních půl na 1 kg.*“

V rozšířené verzi informuje o tomtéž článek v č. 48/1982 ze 3. prosince „Zásobování před vánocemi a Novým rokem“¹¹⁸ s nadtitulkem „NENECHTE NÁKUPY NA POSLEDNÍ CHVÍLI“. Příspěvek detailně informuje o dodávkách masa, pečiva, mléčných výrobků. Mj. se v něm konstatuje: „*V průběhu prosince bude na prodejnách dostatek vícestupňového lahvového piva. Vánoční trh bude obohacen i 14° lahvovým pivem Konšel. Dostatečná bude nabídka nealkoholických nápojů mimo coca-coly a toniků.*“

d) Analýza plnění Tematického plánu na rok 1982

Tematický plán na I. pololetí schválený POV KSC dne 20. ledna 1982 vytyčuje týdeníku Proud jako hlavní úkoly v roce 65. výročí VŘSR, 50. výročí Mostecké stávky a X. všeodborového sjezdu¹¹⁹. „*Proud bude i nadále informovat o jednání vrcholných stranických a státních orgánů v okrese a napomáhat při plnění usnesení XVI. Sjezdu KSC. Musí operativně informovat o životě v okrese, působit na myšlení lidí, upevňovat jejich vztah ke komunistické straně a socialistickému státu, vychovávat k proletářskému internacionalismu. Dobrou profesionální úroveň získávat další čtenáře.*“, stojí v úvodu materiálu.

Na následujících stranách je rozpracovaná podrobná analýza, nakolik se redakce tematickým plánem řídila. Pod každým jmenovaným okruhem je stručně

¹¹⁷ Zásobování v okrese, Proud, roč. XXXII, č. 45, str. 2

¹¹⁸ Zásobování před vánocemi a Novým rokem, Proud, roč. XXXII, č. 48, str. 2

¹¹⁹ SOKA Litoměřice se sídlem v Lovosicích, KSC - okresní výbor, Litoměřice, karton 188

vyjádřeno, zda redakce článků skutečně zpracovala a otiskla, pod jakým titulkem vyšel a na které straně byl uveřejněn a zejména – jaký rozsah mu byl věnován¹²⁰.

LEDEN:

Nástup do 2. roku 7. pětiletky

Splněno 6.1. Vykročení do druhého roku 7. pětiletky str. 1 ½ zpráva + FOTO

K novému roku (OV KSČ)

Splněno 6.1. Tvořivou prací za život v míru str. 1 ½ strany

(proslov vedoucího tajemníka OV KSČ Františka Prince k občanům okresu)

Zkušenosti z patronátních průmyslových podniků a závodů nad školami (OV KSČ)

Splněno 12.3. Vzorné patronáty str. 3 1/12 strany

Splněno 26.11. Patronáty závodů na školách str. 2 1/6 strany + FOTO

Příprava výročních členských schůzí SSM (OV SSM)

Nesplněno

Vyhodnocení besed se členy SSM (OV KSČ)

Splněno 22.1. Společné jednání str. 3 1/9 strany

Z činnosti ZO SSM v OPS v roce 1981

Nesplněno

Vyhodnocení soutěže 6 měst v OZ

Nesplněno

Realizace závěrů 4. pl. ÚV KSČ v JZD Radovesice

Nesplněno

Stavbaři OSP v zimě

Nesplněno

Chmel na export

Splněno 12. 2. Úštěcký chmel do světa str. 1 1/9 strany

Podíl organizací NF na pomoci zemědělství (OV NF)

Splněno 29.1. Občané lit. okresu plní programy NF str. 4,5 tématická dvoustrana

Využívání sovětských novátorských zkušeností (OV SČSP)

Nesplněno

Optimalizace a náhradní zdroje krmiv (OZS)

Splněno 19.3. Přísná hospodárnost str. 1 1/9 strany

Podíl organizací ČSZ na plnění volebních programů

Splněno 29.1. Z konference žen str. 2 1/9 strany

Příprava leninských besed (OV SČSP)

Splněno 29.1. Leninská beseda str. 7 1/12 strany

Rok 1981 na silnicích okresu

Splněno 15. 1. Varující čísla str. 1 1/9 strany

¹²⁰ Za názvem určeného tématu je uvedeno, která organizace (OV KSČ, OV SSM apod.) má článek připravit, není-li tak uvedeno, znamená to, že článek měla napsat redakce.

Požáry v roce 1981

Splněno 22.1. Ujídají ze společného krajíce str. 1 1/6 strany

Výsledky fondu solidarity v roce 1981 (OOR)

Nesplněno

Spořivost občanů v okrese, 10 let Sporožira

Splněno 29.1. Spořivost občanů – důvěra v soc. ek. str. 3 tématická celostrana

Plnění plánu OV ČSTV v roce 1981

Splněno 6.1. Odznak zdatnosti v TJ str. 4 1/12 strany

Činnost svazarmovských organizací v zimním období

Nesplněno

Sokolovský závod branné zdatnosti

Splněno 15.1. Před zahájením výcviku branců str. 4 1/6 strany

Lyžařský výcvik

Nesplněno

Školení řidičů amatérů (OV Svazarmu)

Splněno 22.1. Automobily na ledě str. 4 1/16 strany

ÚNOR

Vítězný únor – 34. výročí (OV KSČ)

Splněno 19.2. Únor a dnešek str. 1 1/3 strany + komentář

Podíl komunistů ZO KSČ z úseku zemědělství na přípravě jarních prací (OV KSČ)

Splněno 26.2. Před jarními pracemi str. 1 1/12 strany

Příprava MDŽ v okrese

Splněno 26.2. Sempra ženám k svátku str. 1 1/16 strany

Aktivita pracujících na počest 50. výročí Mostecké stávký a X. všeodborového sjezdu (OOR)

Nesplněno

Z průběhu leninských besed (OV SČSP)

Splněno 26.3. Zdařilé besedy str. 7 1/9 strany

Příprava výročních členských schůzí SČSP

Splněno 12.2. Činnost SČSP v okrese str. 3 1/12 strany

Soubor opatření v JZD Úštěk

Splněno 12.2. Progresivní využití nápadů str. 1 1/12 strany

Úspory el. energie v zemědělských podnicích

Nesplněno

Kovovýroba pro trh i export

Splněno 8.10. Export z Kovosu str. 1 1/12 strany

Severofrukt připravuje setbu pro zemědělce

Splněno 5.2. Vitamíny již rostou str. 1 1/9 strany + FOTO

EPA v zemědělských podnicích a závodech okresu (OV KSČ)

Splněno 2.4. K EPA v zemědělství str. 1 1/6 strany

Výsledky soc. soutěže v naplňování VP NF v r. 1981 (OV NF)

Splněno 19.2. Po volbách s lepší organizací str. 2 1/9 strany

Komplexní socialistická racionalizace v OPS

Nesplněno

Chozrasčot v zemědělství (OZS)

Splněno 18.6. Chozrasčot v zemědělství str. 3 1/9 strany

Výsledky socialistické soutěže v OPS za rok 1981

Splněno 26.2. Uspokojovat potřeby obyvatel str. 3 celostrana

Bilance roku 1981 (Jednota)

Nesplněno

Integrace bytových družstev v rámci okresu (OV KSČ)

Splněno 23.4. Sloučení bytových družstev str. 4 1/6 strany

Politické vzdělávání SSM 1981/1982

Splněno 2.4. Pozornost výchově mládeže str. 1 1/9 strany

Pracovní iniciativa SSM

Splněno 12.2. Svazácké konto hospodárnosti str. 3 1/6 strany

Okresní kolo soutěže „O zemi, kde zítra znamená již včera“

Splněno 22.1. Prohlubují zájem o SSSR str. 3 1/12 strany

Nejlepší sportovci roku 1981

Splněno 29.1. Nejlepší sportovci, kolektivy 1981 str. 8 celostrana

Sportovní akce k Vítěznému únoru

Nesplněno

Z hodnotících členských schůzí TJ

Splněno 19.3. Rozvoj branné výchovy v okrese str. 4. 1/6 strany

Příprava branců

Splněno 15.1. Před zahájením výcviku branců str. 4 1/6 strany

Z činnosti zájmových sportovních útvarů PO SSM

Splněno 29.1. Zkušenosti ze Štětí str. 2 1/3 strany

Soutěže k Vítěznému únoru (OV Svazarmu)

Nesplněno

BŘEZEN

Mezinárodní den žen

Splněno 5.3. Ženy v naší společnosti str. 1. 1/3 strany + 2 komentáře + FOTO

25. výročí založení ČSTV

Splněno 16.4. Všechny trasy vedou na Říp str. 4 1/9 strany

Den učitelů 28.3.

Splněno 2.4. Uznání ke Dni učitelů str. 1 1/6 strany

Měsíc knihy

Splněno 12.3. Měsíc knihy str. 3 1/20 strany

Příprava na jarní práce

Splněno 5.3. Nástup do jarních prací str. 2 1/9 strany

Okresní konference ČSŽ 27.3.

Splněno 26.3. Podíl žen na výstavbě společnosti str. 1 1/6 + komentář

Ohlas Mostecké stávky na Litoměřicku

Splněno 26.3. Ohlas Mostecké stávky u nás str. 1 1/3 strany (historický materiál)

Výsledky soutěže na úsporu paliv a energie za rok 1981 (OOR)

Splněno 26.3. Paliva a energie v zemědělství str. 2 1/9 strany

Racionalizace v EZ Budyně

Splněno 28.5. Konkrétní úkoly ETZ str. 2 1/9 strany

Podíl orgánů a organizací NF na snižování kriminality (OV NF)

Splněno 21.5. Podíl NF na boji proti kriminalitě str. 2 1/6 strany

Hlavní úkoly masové politické práce v jarních měsících (OV KSČ)

Splněno 12.3. Než vyjedou do polí sečky str. 1 1/9 strany, zpráva

Přípravy na jarní práce začínají (OZS)

Splněno 5.3. Nástup do jarních prací str. 2 1/9 strany

Zkušenosti z průběhu stranického vzdělávání (OV KSČ)

Splněno 2.4. Aktuálně ve stranickém vzdělávání str. 2 1/9 strany

Vyhodnocení výročních členských schůzí SSM

Splněno 23.4. Výchova je nekonečný proces str. 3 tématická celostrana

Předsjezdová aktivita členů SSM v SEPAP Štětí (OV KSČ)

Splněno 2.7. Svazáci sjezdu i závodu str. 3 1/12 strany

Péče o pracující v OPS

Splněno 20.8. Péče o pracující v OPS str. 2 1/6 strany

Činnost záloh BSP (Jednota)

Nesplněno

Sempra pro MDŽ

Splněno 26.2. Sempra ženám k svátku str. 1 1/16 strany

Z průběhu výročních členských schůzí SČSP

Splněno 9.4. Tvořivou prací posílíme mír str. 2 1/9 strany

Splněno 4.6. Z konferencí SČSP str. 2 1/12 strany

Vyhodnocení soutěže dopisovatelů SČSP

Nesplněno

Výsledek činnosti Reflektoru mladých v zimním období

Splněno 29.1. Mládež pomáhá zemědělství str. 1 ¼ strany

Splněno 28.6. Na co upozornil Reflektor str. 5 1/12 strany

Příprava letní aktivity studentů (OV SSM)

Nesplněno

Podíl střediskových kulturních zařízení na rozvoji masové politické práce (OV KSČ)

Splněno 18.6. Rozdílné výsledky str. 2 1/6 strany

Školení THP (OZS)

Nesplněno

K problému poškozování dopravních značek (OV KSČ)

Splněno 28.5. Zabraňme ničení značek str. 1 1/9 strany

Roudnické hudební jaro

Splněno 16.4. Hosté hudebního jara str. 3 1/18 strany

Materiály a výcviková základna okresní organizace Svazarmu

Nesplněno

DUBEN

112. výročí narození V.I.Lenina

Splněno 30.4. Věrnost leninismu str. 2 1/12 strany

37. výročí Košického vládního programu

Nesplněno

K 1. Máji (OV KSČ)

Splněno 30.4. Manifestujeme za mír str. 1 1/9 strany

Stav politické výzdoby před květnovými oslavami (OV KSČ)

Splněno 23.4. Vstříc májovým dnům str. 1 1/9 strany

Naplňování závěrů 4. zasedání ÚV KSČ (OV KSČ)

Splněno 14.5. Naplňují závěry 4. pléna str. 2 1/9 strany

Výroba okresu v I. čtvrtletí

Splněno 23.4. Poučit se z nedostatků str. 2 1/9 strany

Plnění exportu v I. čtvrtletí

Splněno 28.5. Export v předstihu str. 1 1/9 strany

Rozvoj socialistické soutěže na počest X. všeodborového sjezdu v PČP Křešice (OV KSČ)

Splněno 16.4. Progresivní formy práce str. 1 1/9 strany

Jaro na polích

Splněno 2.4. Pohled do polí str. 1 1/20 strany

Splněno 9.4. Jaro na polích je vidět str. 1 1/9 + FOTO

Splněno 30.4. Končí etapa jarních prací str. 1 1/12 strany

Investiční výstavba v okrese (OZS)

Splněno 30.4. Půjdou v čele str. 1 1/12 strany

Splněno 4.6. Investiční výstavba v zemědělství str. 2 1/6 strany

Před mírovou manifestací v Terezíně (OV NF)

Splněno 23.4. Před oslavami str. 5 1/18 strany

Podíl ČSŽ na přípravě mírové manifestace v Terezíně

Nesplněno

Výsledky iniciativy pracujících v roce 1981 a na počest X. všeodborového sjezdu (OOR)

Splněno 16.4. Bilance BSP jednoty str. 2 1/9 strany

Splněno 4.6. Dobré výsledky iniciativy str. 2 1/9 strany

Okresní konference SSM

- Splněno 9.4. Zlepšovat činnost PO SSM str. 3 1/6 + FOTO
Splněno 30.4. Hledat nové přístupy str. 1 1/6 strany + FOTO

Výsledky fondu solidarity za I. čtvrtletí 1982 (OOR)

- Splněno 26.3. Fond solidarity str. 1 1/20 strany

Z průběhu výročních členských schůzí SČSP

- Splněno 9.4. Tvořivou prací posílíme mír str. 2 1/9 strany

Setkání mladých členů SČSP

Nesplněno

Zahájení výstavy řemeslných dílen OPS v Roudnici

Nesplněno

Volby dohlížecích výborů a orgánů SD Jednota

Nesplněno

Školní kola Malé společenské maturity (OV SSM)

Nesplněno

Práce se sovětským filmem a knihou

Nesplněno

Duben – měsíc ochrany a bezpečnosti práce

Nesplněno

V PS Lovosice po I. čtvrtletí 1982

Nesplněno

Zahrádkáři pro obohacení trhu

- Splněno 9.4. Záslužná práce zahrádkářů str. 1 1/9 strany

Rekre služby Úštěk před sezónou

- Splněno 14.5. Chmelař čeká rekreanty str. 2 1/18 strany

Sportovci k májovým oslavám

- Splněno 30.4. Sportovci do průvodů str. 4 1/18 strany

Sportovní soutěže OV SSM

- Splněno 16.4. Okresní finále na výbornou str. 4 1/9 strany + FOTO

Dukelský závod branné zdatnosti

- Splněno 30.4. Krátce ze sportu str. 4 1/36

- Splněno 7.5. Dukelský závod str. 4 1/18 strany

Máchovy Litoměřice 15. – 16.4.

- Splněno 23.4. Z XX. Máchových Litoměřic str. 5 1/9 strany

Zahájení okresní střelecké ligy (OV Svazarmu)

- Splněno 30.4. Úspěšní střelci str. 4 1/18 strany

Radioamatérská soutěž mládeže (OV Svazarmu)

Nesplněno

KVĚTEN

1. máj

Splněno 7.5.	Dále cestou míru	str. 1	1/6 strany
Splněno 7.5.	Hold míru a tvořivé práci	str. 1	1/2 strany + 2x FOTO
Splněno 7.5.	Hold míru a tvořivé práci	str. 2	celostrana + 4x FOTO

9. květen

Splněno 14.5.	Krátce z oslav	str. 1	1/9 strany + 2x FOTO
---------------	----------------	--------	----------------------

12. výročí Smlouvy o přátelství s SSSR

Nesplněno

14. – 16.5.1921 založena KSČ

Splněno 14.5.	FOTOČLÁNEK	str. 1	1/12 strany
---------------	------------	--------	-------------

K 37. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou (OV KSČ)

Splněno 14.5.	Za šťastný život v míru	str. 1	½ strany
---------------	-------------------------	--------	----------

Oslavy PO SSM

Nesplněno

Podíl organizací NF na plnění volebních programů (OV KSČ)

Nesplněno

Z jednání okresních konferencí SSM a pionýrských pracovníků

Nesplněno

Mírová manifestace v Terezíně 16.5.

Splněno 7.5.	Mírový pochod do Terezína	str. 3	1/18 strany
Splněno 21.5.	Základní podmínkou života je mír	str. 1	1/9 strany + FOTO

Úloha plánu jako ekonomického nástroje v Souboru opatření (OPS)

Splněno 18.6.	Nežádoucí výkyvy výroby	str. 1	1/19 strany
---------------	-------------------------	--------	-------------

Vyhodnocení zimní kampaně výchovy pracujících (OZS)

Nesplněno

Chmelnice ožívají

Splněno 21.5.	Pohled do polí	str. 1	1/9 strany
---------------	----------------	--------	------------

Skot na pastvě

Splněno 25.6.	Využívají pastvu	str. 1	1/36 strany
---------------	------------------	--------	-------------

I. seč pícnin

Splněno 21.5.	Pohled do polí	str. 1	1/9 strany
---------------	----------------	--------	------------

Sluneční kolektory šetří energii

Splněno 5.11.	Využívání sluneční energie	str. 6	1/9 strany
Splněno 5.11.	Paprsky využít efektivně	str. 6	1/12 strany
Splněno 5.11.	Vodní elektrárna v batohu	str. 6	1/18 strany

Organizace NF navrhuje soudce z lidu (OV NF)

Splněno 18.6.	Členové NF soudci z lidu	str. 2	1/9 strany
Splněno 25.6.	Zvolení soudci z lidu	str. 1	1/19 strany
Splněno 23.7.	Slib soudců z lidu	str. 1	1/9 strany

**Vyhodnocení výzdoby závodů a institucí na počest X. všeodborového sjezdu, 50. výročí
Mostecké stávký a květnových dnů (OOR)**

Nesplněno

Racionalizace, efektivnost, kvalita – v hnutí ZENIT

Splněno 18.6. Neporušili tradici str. 5 1/12 strany

Konference delegátů Jednoty 29.5.

Splněno 28.5. Neusnout na vavřínech str. 1 1/12 strany

Splněno 4.6. Náročné úkoly str. 1 1/6 strany

Senoseč a pastva (OZS)

Splněno 21.5. Zabezpečit vyšší účinnost krmiv str. 2 1/9 strany

Splněno 4.6. Prvořadý úkol seno str. 1 1/12 strany

Realizace konsolidačního programu v ČOV Čížkovice (OV KSČ)

Splněno 11.6. Konsolidační program přinesl výsledky str. 2 1/6 strany

Pomoc OKS rozvoji kulturně výchovné činnosti na středních odborných učilištích (OV KSČ)

Splněno 18.6. Na pomoc učilištím str. 5 1/9 strany

Okresní kolo Malé společenské maturity

Splněno 14.5. Nejlepší v oborovém kole str. 3 1/18 strany

Příprava na letní činnosti PO SSM

Splněno 11.6. Letní činnost PO SSM str. 3 1/12 strany

Závod míru mládeže 8. a 9.5.

Splněno 7.5. Z pelotonu ZMM str. 4 1/12 strany

Splněno 14.5. Tečka za ZMM 1982 str. 4 1/12 strany

Příprava letního pionýrského tábora a předmaturitního kursu ruského jazyka (OV SČSP)

Splněno 28.5. Z konferencí SČSP str. 2 1/9 strany

Sportovní akce k MDD

Splněno 28.5. Den dětí str. 4 1/36 strany

Sportovní motoristická činnost (OV Svazarmu)

Nesplněno

ČERVEN

Mezinárodní den dětí

Splněno 4.6. FOTOČLÁNEK str. 1 1/12 strany

Splněno 4.6. Oslavy MDD str. 3 1/9 strany

Výstava v Památníku Terezín „Děti, mír a umění“

Nesplněno

Slavnost míru SČSP

Splněno 4.6. Zdařilá slavnost str. 1 1/18 strany

Splněno 11.6. Slavnost míru a přátelství str. 1 1/18 strany

Splněno 11.6. Máte již los? str. 3 1/18 strany

Splněno 18.6. Zítra slavnost míru str. 1 1/18 strany

Splněno 25.6. V míru chceme budovat str. 1 1/9 strany + 2xFOTO

40. výročí vyhlazení Lidic (zájezd ČSŽ do Lidic)

Nesplněno

Práce s tiskem, propagace, agitace (OV SSM)

Nesplněno

Důsledně v ZO KSC při přípravě žní (OV KSC)

Splněno 2.7. Dokonaleji řídit a organizovat str. 1 1/3 strany

Podíl společenských organizací NF na výchově mladé generace

Nesplněno

OV SCHDZ realizuje závěry okresní konference KSC (OV NF)

Nesplněno

Příprava výstavy Zahrada Čech

Nesplněno

Příprava strojů na sklizeň obilovin

Splněno 4.6. Péče o techniku se vyplácí str. 2 1/9 strany + FOTO

Splněno 25.6. Než vyjedou kombajny str. 1 1/19 strany

Sklizeň první zeleniny

Splněno 11.6. Po špenátu jahody str. 1 1/12 strany

Splněno 18.6. První hrášek str. 1 1/18 strany

Červen – měsíc myslivosti

Splněno 4.6. Měsíc myslivosti a myslivci str. 3 1/9 strany

Koncepce n.p. Meva při zabezpečení exportu (OV KSC)

Nesplněno

Zajištění starého objektu průmyslové prádelny a čistírny OPS v Litoměřicích

Splněno 6.8. K problémům kolem prádelny a čistírny str. 2 1/9 strany

Na závěr školního roku 1981/1982 (OV KSC)

Splněno 25.6. Než zazvoní... str. 3 1/12 strany

Splněno 25.6. Před závěrem školního roku str. 3 1/12 strany

Příprava kulturních programů pro česáče chmele (OV SSM)

Splněno 20.8. Pro volný čas česáčů str. 3 1/12 strany

Navazování družebních styků (OV SČSP)

Splněno 18.6. Přátelské setkání str. 1 1/12 strany

Pomoc BSP-ČSP pionýrským organizacím SSM (OV SČSP)

Nesplněno

Výsledky pomoci mládeže lesům a zemědělství v jarním období

Nesplněno

Mírový pochod Terezín-Lidice 13.6.

Nesplněno

Připravenost pionýrských táborů na letní sezónu (OOR)

Splněno 9.7. Pionýrské tábory zahájily str. 1 1/18 strany

Okresní finále v plnění OZ

Nesplněno

Střelectví v ZO Svazarmu

Splněno 18.6. Svazarmovská střelba str. 6 1/18 strany

Tematický plán okresních novin Proud na II. pololetí schválený 23. června 1982
vytýčil redakci následující okruhy:

ČERVENEC

Předmaturitní kurs RJ v Leské

Nesplněno

Výsledky ekonomické propagandy a agitace v JZD Hoštka (OV KSČ)

Nesplněno

Svazarm naplňuje závěry XVI. sjezdu a okresní konference KSČ (OV KSČ)

Nesplněno

Vyrovnání manka ve výrobě od počátku roku v Cihelně Libochovice (OV KSČ)

Splněno 23.7. Cesta k likvidaci manka str. 2 1/9 strany

Zásobování pitnou vodou (ONV)

Splněno 13.8. Zásobování pitnou vodou str. 2 1/9 strany

Výsledky výchovného roku 1981/92 KOV a SOV (OOR)

Splněno 2.7. Ohlednutí za školním rokem str. 2, 3 1/3 strany

Příprava na žně (OZS)

Splněno 16.7. Před hlavním náparem str. 1 1/6 strany + 2x FOTO

Splněno 23.7. Žňový maratón za dveřmi str. 1 1/6 strany

STS a žně

Splněno 16.7. Kombajny STS vyjely str. 1 1/9 strany

Sklizeň řepky a obilovin

Splněno 30.7. Boj o zrno začíná str. 1 1/6 strany

Splněno 6.8. Žně do druhé poloviny str. 1 1/6 strany + FOTO

Splněno 6.8. Žijí sklizní obilovin str. 1 1/12 strany

Soutěž „Ani zrno nazmar“ (OV SSM)

Splněno 6.8. Ani zrno nazmar str. 1 1/12 strany

Den stavbařů 8.7.

Splněno 16.7. Splnění úkolů ke Dni stavbařů str. 2 1/9 strany

Pionýrské tábory (OV SSM)

Splněno 23.7. Tábor přátelství str. 3 1/12 strany

Využívání závlah

Nesplněno

Výsledky soutěže ve sběru starého textilu (OV ČSŽ)

Splněno 4.6. ČSŽ a sběr textilu str. 3 1/18 strany

Zahrada Čech 1982

Splněno 9.7. Zeptali jsme se jaká bude str. 2 1/6 strany

Výroba selského nábytku v OPS pro náš okres

Splněno 24.9. Selský nábytek z Lovosic str. 3 1/16 + FOTO

Zhodnocení fotbalové sezóny 1981/92

Splněno 16.7. Nejlepší kanonýři sezóny str. 4 1/9 strany

Zájmově branná činnost v letních měsících (SVAZARM)

Splněno 2.7. Zapojit mládež str. 4 1/18 strany

LPT s výukou RJ

Nesplněno

SRPEN

Jak v okrese plníme závěry XVI. sjezdu a 4. plenárního zasedání ÚV KSČ (OV KSČ)

Splněno 27.8. Konkrétními činy přispět ke splnění úkolů str. 1 1/6 strany

Plnění soc. závazku v okrese (ONV)

Nesplněno

Regulace a umístování pracovních sil v okrese (ONV)

Splněno 27.8. Dosud plně nevyužitá síla v okrese str. 2 1/3 strany

Splněno 10.9. Regulace pracovních sil str. 2 1/6 strany

Činnost klubu přátel sovětské literatury

Nesplněno

Rozvoj pracovní iniciativy v n.p. Sepap Štětí (OV KSČ)

Splněno 27.8. Výsledky prověrky str. 2 1/6 strany

Sklizeň chmele (OZS)

Splněno 13.8. Spadnou první štoky str. 1 1/12 strany

Splněno 20.8. Poslední ha. obilí, první štoky chmele str. 1 1/9 strany

Splněno 27.8. Sklizeň chmele plynulá str. 1 1/9 strany

Druhá seč pícnin

Splněno 13.8. Odevzdali 16 tun sena str. 3 1/18 strany

Plnění plánu za I. pololetí v OPS

Nesplněno

Skot na pastvě

Splněno 22.10. Význam optimalizace a výživy skotu str. 1 ¼ strany

Připravenost strojů na podzimní práce

Splněno 20.8. Podzim se blíží str. 1 1/9 strany

Práce odboček SČSP po výročních členských schůzích (OV KSČ)

Splněno 27.8. Zasedal OV SČSP str. 2 1/12 strany

Z činnosti BSP v Jednotě (Jednota)

Nesplněno

Zahrada Čech 1982

Splněno 6.8. Historie Zahrady Čech str. 3 1/9 strany historický materiál

Letní aktivita studentů

Splněno 6.8. Letní aktivita vrcholí str. 3 1/9 strany

Splněno 25.6. Brigády do zemědělství str. 2 1/12 strany

Společenské zábavy (ONV)

Splněno 20.8. Úroveň zábavy str. 3 1/6 strany

Zájmová umělecká činnost v okrese (OV NF)

Nesplněno

Z činností DPM (OV SSM)

Splněno 6.8. Prázdniny v ODPM str. 3 1/12 strany

Problematika škol v přírodě (ONV)

Splněno 19.11. Škola v přírodě str. 3 1/18 strany + FOTO

Před novým ročníkem okresního přeboru kopané

Splněno 6.8. Vystříhnete si str. 4 1/6 strany

Splněno 13.8. Vystříhnete si str. 4 1/6 strany

ZÁŘÍ

Den tisku

Splněno 24.9. Představitelé okresu na Dni tisku str. 1 1/3 strany

Den železničářů 28.9.

Splněno 17.9. Uznání železničářům str. 2 1/12 strany + FOTO

Zahrada Čech 1982

Splněno 3.9. Pro návštěvníky výstavy str. 2 1/12 strany

Splněno 3.9. Kulturní pořady Zahrady Čech str. 3 1/9 strany

Splněno 17.9. Jubilejní Zahrada Čech str. 1 1/9 strany

Splněno 17.9. Náplň oborových dnů výstavy str. 2 1/6 strany

Splněno 24.9. Zájem o ZČ 82' str. 1 1/6 strany + 2x FOTO

Splněno 24.9. Desátý ročník celost. výstavy ZČ 1982 str. 4-5 tématická dvoustrana

Úroveň poskytovaných placených služeb v okrese (plénium ONV)

Splněno 24.9. Z plenárního zasedání ONV str. 2 ¼ strany

Plnění plánu akcí „Z“ v I. pololetí (ONV)

Splněno 27.8. Přidat v investičních akcích „Z“ str. 1 1/9 strany

Úkoly stranického vzdělávání v učebním roce 1982/83 (OV KSČ)

Splněno 24.9. Roste význam výchovy str. 1 1/9 strany

Podíl ROH na rozvoji EPA (OV KSČ)

Nesplněno

Koncepce údržby bytového fondu v okrese (OV KSČ)

Nesplněno

Úspora jadrných krmiv a příprava krmivové základny pro zimní období (OV KSČ)

Splněno 15.10. Spoří jadrná krmiva str. 2 1/9 strany

Sklizeň kukuřice

Splněno 10.9. Do kukuřice včas str. 1 1/16

Naplňování závěrů XVI. sjezdu a okresní konference KSČ Českým svazem včelařů – oslavuje 200 let (OV NF)

Splněno 29.10 Jubilejní rok včelařů str. 3 1/9 strany

Sklizeň sena organizacemi ČSŽ

Nesplněno

Sklizeň ovoce

Nesplněno

Plnění programu OOR a ONV z hlediska plnění hospodářských úkolů a sociálních programů (OOR)

Nesplněno

Projevy úbytku pracovních sil v zemědělství (OZS)

Splněno 31.12. Pracovní síly v zemědělství str. 2 ¼ strany

Práce dohlížecích výborů v novém funkčním období (OZS)

Nesplněno

Výsledky socialistické soutěže za úsporu paliv a energie v I. pololetí (OOR)

Splněno 1.10. Spotřeba paliv a energií v průmyslu str. 2 1/6 strany

Příprava cukrovarů na kampaň

Splněno 10.9. Cukrovary před kampaní str. 1 1/9

Zlepšování životního prostředí a rozšiřování zeleně (OOR)

Splněno 19.11. Péče odborářů o zeleň str. 3 1/9 strany

Zahájení nového školního roku

Splněno 3.9. Zahájení školního roku str. 1 1/9 strany

Volební kampaň v PO SSM

Splněno 24.9. Okresní sraz pionýrů str. 7 1/12 strany

Vyhodnocení letní aktivity studentů (OV SSM)

Splněno 24.9. Být dobrými hospodáři str. 7 1/6 + FOTO

Splněno 24.9. Výzva mládeži str. 7 1/18 strany

Skončily volby domovních komisí a domovních důvěrníků - směry činnosti (ONV)

Nesplněno

Vyhodnocení zásobování v letní sezóně a ve žních (Jednota)

Splněno 24.9. Obilí a lidská výživa str.1 1/12 strany

Rozvoj modelářské činnosti (SVAZARM)

Splněno 3.9. Hlavním úkolem je výchova str. 4 1/6 strany

Splněno 29.10. Liga modelářů zahájila str. 4 1/12 strany

Hodnocení pionýrského tábora OPS

Nesplněno

Sportovní akce česáčů chmele

Nesplněno

Okresní konference SČSP

Splněno 10.9.	Významné posláni SČSP	str. 1	1/9 strany
Splněno 17.9.	Prací posilovat mír	str. 1	1/6 strany + FOTO
Splněno 17.9.	Sílu máme v lidech	str. 1	1/9 strany
Splněno 17.9.	Prací posilovat mír	str. 2	1/9 + 3x FOTO

ŘÍJEN

Příprava oslav 65. výročí VŘSR a příprav MČSP

Splněno 29.10.	Měsíc přátelství na Litoměřicku	str. 2	1/9 strany
Splněno 29.10.	Na počest výročí	str. 3	1/16 strany

Sklizeň kořenové zeleniny.

Splněno 1.10	Podzim na polích	str. 1	1/9
--------------	------------------	--------	-----

Sklizeň cukrovky

Splněno 1.10.	Cukrovary v provozu	str. 1	1/12
Splněno 15.10	Udržet tempo sklizně cukrovky	str. 1	1/6

Vinobraní

Splněno 22.10.	Dobrá sklizeň hroznů	str. 2	1/9 strany + FOTO
----------------	----------------------	--------	-------------------

Setí ozimů

Nesplněno

Výlov rybníků

Splněno 29.10	Tuny ryb	str. 1	1/16 strany
---------------	----------	--------	-------------

Průběžné hodnocení soutěže „Mléko teče z luk“ (OV SSM)

Splněno 1.10	Na počest sjezdu	str. 1-2	(1/16 + 1/9)
--------------	------------------	----------	--------------

Odběr známe solidarity za tři čtvrtletí roku 1982 (OOR)

Splněno 5.11.	Fond míru a solidarity	str. 2	1/12 strany
---------------	------------------------	--------	-------------

Péče o pracující v Jednotě

Splněno 21.5.	Péče o pracovníky jednoty	str. 3	1/12 strany
Splněno 5.11.	Péče o pracující Jednoty	str. 3	1/6 strany

Zkušenosti z práce s mladými kádry v Butonii Roudnice (OV KSČ)

Splněno 12.11.	Výchova mladých pracovníků	str. 3	¼ strany
----------------	----------------------------	--------	----------

Odpovědnost komunistů za zdárný průběh podzimních prací (OV KSČ)

Nesplněno

Jak se občané okresu podílí na hospodaření NV (ONV)

Splněno 8.10	Zdokonalovat práci NV	str. 2	1/9 strany
--------------	-----------------------	--------	------------

Výstavba kotelny OPS na dřevní odpad v Litoměřicích

Splněno 31.12.	Kotelna na dřevní odpad	str. 1	1/9 strany
----------------	-------------------------	--------	------------

Patronátní činnost závodů a VÚ na školách (ONV)

Splněno 26.11.	Patronáty závodů na školách	str. 2	1/5 strany
----------------	-----------------------------	--------	------------

Údržba škol a školských zařízení (ONV)

Nesplněno

Z činnosti mládežnických pracovních kolektivů (OV SSM)

Splněno 15.10. Pionýři a vedoucí hodnotí str. 3 1/9 strany

Zabezpečení topné sezóny 1982/83 (ONV)

Splněno 8.10. Kdy se začne topit str. 2 1/9 strany

Vyhodnocení soutěže k rozšiřování zeleně (ONV)

Splněno 8.10. Rozšiřují zeleň str. 3 1/18 strany

Hlavní směry kulturně výchovné činnosti v okrese v r. 1983 (ONV)

Nesplněno

30 let práce SPOZ (ONV)

Splněno 19.11. SPOZ před výročím str. 6 1/12 strany

Výsledky 6. plenárního zasedání ÚV ČSŽ v základních organizacích ČSŽ

Splněno 24.9. Náročné úkoly ČSŽ str. 2 1/12 strany

Průběh letních pionýrských táborů (OOR)

Nesplněno

Vyhodnocení vyvařování česáčů chmele (Jednota)

Splněno 3.9. Jako na Matějské str. 3 1/9 strany

Závěrečné hodnocení výcviku branců

Nesplněno

Sportovní soutěže ke Dni ČSLA

Splněno 1.10. Ke dni ČSLA str. 2 1/9 strany

Družební činnost (OV SČSP)

Splněno 26.11. Návštěva přátel str. 3 1/18 strany

Práce odboček po konferenci (OV SČSP)

Nesplněno

LISTOPAD

K 65. výročí VŘSR (ved. taj. OV KSČ)

Splněno 5.11. Příklad velkého října str. 1 1/3 strany

Splněno 5.11. Ohlas na VŘSR str. 1 1/12 strany (fejeton)

Splněno 5.11. Ohňostroj str. 1 1/18 strany

Splněno 5.11. 65 VŘSR 60 let SSSR str. 4-5 tématická dvoustrana

Splněno 12.11. Za vítězství míru v socialismu str. 1 1/3 + 5x FOTO

Splněno 19.11. Zakázky k výročí VŘSR str. 1 1/12 strany

Splněno 19.11. Přednostně pro SSSR str. 1 1/18 strany

Závěr MSČP

Splněno 17.12. SSSR – hlavní opora světového míru str. 1 1/6 strany + FOTO

Zkušenosti z provádění EPA v průmyslových a potravin. závodech (OV KSČ)

Splněno 5.11. Podněcovat iniciativu a aktivitu str. 2 1/6 strany

Podíl členů KSČ na zabezpečování zimní kampaně (OV KSČ)

Nesplněno

Investiční výstavba kravína v Charvátčích (OZS)

Splněno 26.11. FOTOČLÁNEK str. 2 1/9 strany

Výsledky soutěže ve sklizni sena z mechanizací nepřístupných ploch (OV NF)

Nesplněno

Jmenovité plnění plánu akce „Z“ ve III. čtvrtletí (ONV)

Splněno 22.10. Spolupráce přinese výsledky str. 2 1/9 strany

Zajištění zásobování vánočního trhu (ONV)

Splněno 12.11. Zásobování v okrese str. 2 1/9 strany

Splněno 3.12. Zásobování před vánoc. a Nov. rokem str. 2 ¼ strany

Úkoly ve výrobě zemědělské techniky v n.p. ROSS (OV KSČ)

Splněno 3.12. Zemědělská technika z ROSS str. 3 ¼ strany

Výstavba nových řemeslných dílen OPS v Roudnici

Splněno 5.11. Nové učebny a dílny str. 2 1/12 strany

Plnění plánu NV a organizací řízeních ONV za tři čtvrtletí

Splněno 15.10. Nad třemi čtvrtletími str. 1 1/9 strany

Splněno 26.11. O národních výborech str. 1 ¼ strany

Spojení školy se zemědělskou praxí (OV KSČ)

Nesplněno

Plnění úkolů vyplývajících z Komplexního programu péče o mladou generaci (Jednota)

Splněno 5.11. Péče o pracující Jednoty str. 3 1/6 strany

Vyhodnocení soutěže „Ani zrno nazmar“ (OV KSČ)

Splněno 1.10. Na počest sjezdu str. 1 1/12 strany

Středoškolská odborná činnost (OV SSM)

Nesplněno

Soutěž učňovské mládeže k 65. výročí VŘSR a 60. výročí SSSR (před okresním finále) (OV KSČ)

Splněno 12.11. Na počest VŘSR str. 4 1/18 strany

Splněno 19.11. Soutěž pro učňovskou mládež str. 3 1/9 strany

Zahájení přeboru stolních tenistů

Splněno 12.11. Stolní tenis str. 4 1/18 strany

Sportovní akce v SSM

Nesplněno

Rozvoj masově branných sportů a střelectví v okrese (SVAZARM)

Nesplněno

Rozvoj kynologie v okrese (SVAZARM)

Nesplněno

Činnost poslanců – členů SČSP

Nesplněno

Práce se sovětským filmem

Splněno 22.10. Přehlídka sovětských filmů str. 3 1/12 strany

Splněno 29.10. Filmový festival str. 3 1/9 strany

PROSINEC

K 60. výročí vzniku SSSR (OV KSČ)

Splněno 17.12. SSSR – hlavní opora světového míru str. 1 1/6 strany + FOTO

Agitační středisko v závěru roku 1982 (OV KSČ)

Splněno 3.12. Rozšířit spolupráci str. 2 1/12 strany

Rozšiřování působnosti NV ve střediskových obcích (ONV)

Splněno 3.12. Zkušenosti z integrace NV str. 1 1/12 strany

Plnění plánu účelové investiční výstavby a komplexní bytové výstavby za 11 měsíců roku 1982 (ONV)

Splněno 17.12. Průmysl v předstihu str. 1 1/9 strany

Rozšíření služeb OPS v roce 1982

Splněno 19.11. Rozšiřují služby str. 3 1/12 strany

Vyhodnocení celopodnikového socialistického závazku pro rok 1982 v k.p. SCHZ Lovosice (OV KSČ)

Splněno 17.12. Celookresní závazek splněn str. 1 1/12 strany

Uvedení výstavby Výtopny Litoměřice do provozu (OV KSČ)

Nesplněno

Investiční výstavba kravína v Libochovicích (OZS)

Nesplněno

Příprava zemědělců na zimní období (OZS)

Nesplněno

Zima na stavbách

Nesplněno

Dosavadní zkušenosti z uplatňování společenských kontrol na dodržování pracovně právních předpisů (OOR)

Nesplněno

Sušení kořenové zeleniny

Nesplněno

Zavádění nové školské soustavy do praxe (ONV)

Splněno 19.11. Obor s perspektivou str. 3 1/9 strany rozhovor

Vyhodnocení socialistických závazků ZO ČSŽ

Splněno 24.9. Čísla dokumentují str. 6 1/12 strany

Hlavní směry Jednotného plánu kulturně výchovné činnosti pro rok 1983 (OV KSČ)

Splněno 17.12. Směry kulturně výchovné činnosti str. 2 ¼ strany

Zkušenosti z naplňování závěrů XVI. sjezdu a okresní konference KSČ v místním výboru NF ve Straškově (OV NF)

Nesplněno

Vyhodnocení volební kampaně v PO SSM

Splněno 10.12. Realizovat závěry sjezdu str. 3 1/6 strany

Činnost divadla Minimax Litoměřice (OV SSM)

Nesplněno

Přípravy VČS ve SVAZARMu

Nesplněno

Hodnocení činnosti v roce 1982 (SVAZARM)

Nesplněno

Výsledky X. ročníku Odborových sportovních her (OOR)

Splněno 17.12. Odborářské hry vyhodnoceny str. 4 1/12 strany

Splněno 31.12. Ze sportovních odborových her str. 6 1/12 strany

Hokejové soutěže

Nesplněno

Příprava výcviku lyžování na SOU

Nesplněno

Iniciativa odboček a BSP – průmyslu i zemědělství

Nesplněno

Okresní kolo – Písně přátelství

Splněno 26.11. Písně přátelství letos trochu jinak str. 3 1/12 strany

Redakce Proudů splnila Tematický plán na rok 1982 z více než dvou třetin, přesněji na 68%. Nejvíce položek v plánu bylo naplněno v měsících březnu (81%) a únoru (77%), naopak nejméně v prosinci (48%) a červnu (52%). Tato nízká čísla lze vysvětlit poměrně jednoduše: prosincová čísla plnila především předvánoční tematika, v červnu dostávalo poměrně velký prostor zemědělství a počasí. Vysvětlit lze do určité míry i nižší naplnění listopadového plánu (64%), neboť v novinách tehdy dostal prostor větší počet článků reagujících na úmrtí generálního tajemníka ÚV KSSS Leonida I. Brežněva.

Pod největším diktátem tematického plánu byla čísla vycházející ve dnech politických výročí. Například květnová vydání 18/1982 a 19/1982 se k tematickému plánu vztahovala více než polovinou obsahu. Informace o apolitickém regionálním dění dostaly prostor na jediné straně, kterou byla str. 3. Naopak únorové č. 6/1982 a prosincové č. 49/1982 čerpalo z tematického plánu pouhým jedním krátkým článkem.

Nejvíce prostoru a absolutní přednost dostávaly v Proudů materiály podepsané pracovníky OV KSČ. Z celkového počtu 299 bodů tematického plánu náleželo materiálům OV KSČ 47 položek, tj. 16%. Z pohledu umístění článku příspěvkům OV KSČ připadla zpravidla horní část titulní strany, jen výjimečně byly otištěny na str. 2. Druhá strana patřila obvykle materiálům podepsaným pracovníky ONV, OZS a SD

Jednota. Materiálům podepsaným organizacemi OV SSM náležela nejčastěji str. 3. Články podepsané organizací SVAZARM příslušela nejčastěji str. 4.

Povinnost odevzdávat Proudů příspěvky plnil ze zainteresovaných orgánů nejvíc OV KSČ, který ze 47 úkolů splnil 37, tj. 79%. Mezi aktivnější přispěvatele patřil také OV SČSP a ONV. Naopak nejméně splněných položek přísluší organizacím OV SSM, který odevzdal jen 8 příspěvků ze 14, tj. 57%, a SVAZARM, který odevzdal pouhé 4 články z plánovaných 14, tj. 29%.

Z hlediska rozsahu článku dostávaly jednoznačně nejvíc prostoru články podepsané pracovníky OV KSČ. Zejména u těch, které byly podepsaných tajemníky OV KSČ, platilo, že byly přetiskovány v původním znění, takřka bez jediného zásahu redakce. Takovým příkladem byl např. proslov vedoucího tajemníka OV KSČ Františka Prince k občanům okresu k začátku roku 1982, otištěný v č. 1/1982 pod názvem „Tvořivou prací za život v míru“¹²¹, který byl otištěn na titulní straně v rozsahu ½ strany. Jiným příkladem může být článek „Únor a dnešek“¹²² podepsaný ideologickým tajemníkem Janem Novákem, který byl otištěn na titulní straně v č. 7/1982 v rozsahu cca. 1/3 strany. Výjimečně však nebyly dokonce ani materiály o rozměru novinové dvoustrany, jak v případě č. 44/1982, ve kterém byly materiálům OV KSČ věnovány celé strany 4 a 5.

Pro plnění tematického plánu bylo charakteristické, že řada článků byla otištěna s jedno- až dvouměsíčním zpožděním. Výjimkou však nebyla ani půlroční zpoždění. Například tematický okruh „Zkušenosti z patronátních průmyslových podniků a závodů nad školami (OV KSČ)“ plánovaný na leden byl splněn až v listopadovém č. 47/1982. Stejně tak však bylo několik článků otištěno s výrazným předstihem; to platí například o tematickém okruhu „Vyhodnocení soutěže „Ani zrno nazmar“ (OV KSČ)“, který byl proti původnímu termínu otištěn o téměř dva měsíce dříve.

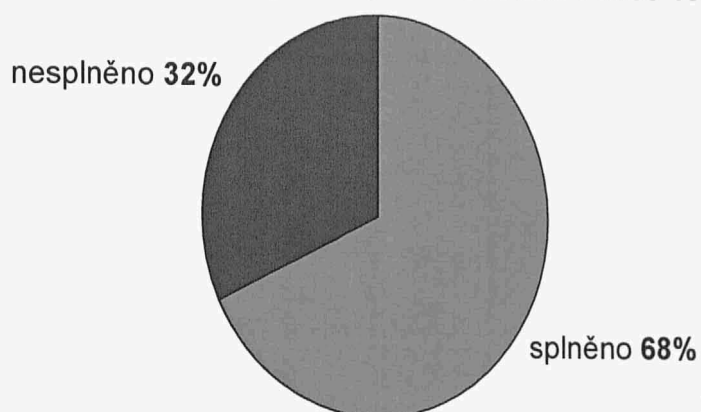
Přesná čísla plnění Tematického plánu ilustrují následující tabulky:

---

¹²¹ Tvořivou prací za život v míru, Proud, roč. XXXII, č. 1, str. 1

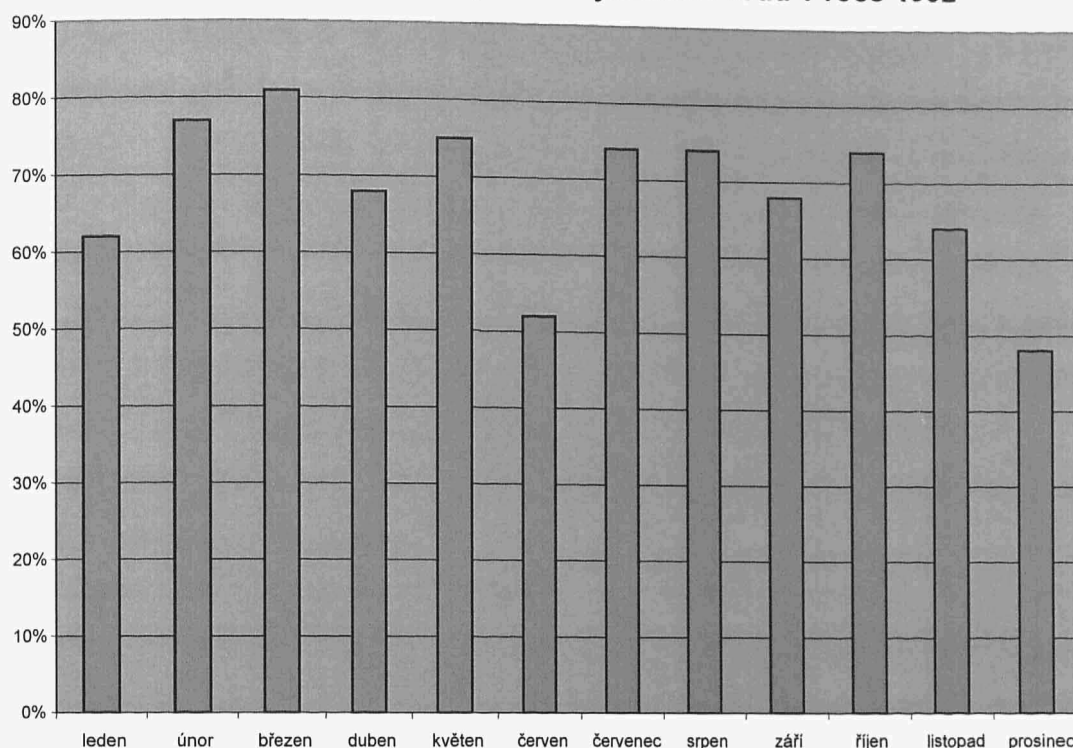
¹²² Únor a dnešek, Proud, roč. XXXII, č. 7, str. 1

Plnění Tematického plánu týdeníku Proud v roce 1982

	celkem úkolů	splněno	nesplněno	splněno	nesplněno
leden	24	15	9	62%	38%
únor	26	20	6	77%	23%
březen	27	22	5	81%	19%
duben	31	21	10	68%	32%
květen	28	21	7	75%	25%
červen	23	12	11	52%	48%
červenec	19	14	5	74%	26%
srpen	19	14	5	74%	26%
září	28	19	9	68%	32%
říjen	27	20	7	74%	26%
listopad	22	14	8	64%	36%
prosinec	25	12	13	48%	52%
celkem	299	204	95	68%	32%

Plnění Tematického plánu v týdeníku Proud v roce 1982

e) Práce redakce s korespondencí v roce 1982

Obsahu týdeníku Proud nenaplnňovali pouze redaktoři, ale i externí dopisovatelé. Dochovaná korespondence¹²³ obsahující ve většině případů i zanesené korektury dokumentuje nejen úroveň okresních dopisovatelů, ale porovnáním původních textů s otištěnými texty lze získat představu o tom, jak v době normalizace působila na redaktory autocenzura.

Základním rysem zásahů do příspěvků připravených k otištění je zjevná snaha vyhnout se jakékoliv konkrétní kritice aparátu KSČ a konfliktu se stranou, a to na všech stranických úrovních. Typickým příkladem takového přístupu je dochovaný příspěvek „Komunisté bilancují“ zaslaný do redakce v prosinci roku 1982 výborem ZO KSČ JZD Radovesice¹²⁴. Text o rozsahu 1 strany A4 pojednává o hodnocení pracovních výsledků v JZD za rok 1982. Kromě drobných stylistických úprav vyškrtla redakce z článku odstavec (cca 1/5 celého textu), v němž je naznačeno, že systém práce ZO KSČ nebyl úspěšný, a může tak vzbuzovat dojem, že i v KSČ dochází k omylům. Znění vyškrtnuté odstavce je:

¹²³ SOkA Litoměřice se sídlem v Lovosicích, Proud - redakce regionálních novin, Litoměřice, Dopisy – korespondence.

¹²⁴ SOkA Litoměřice se sídlem v Lovosicích, Proud - redakce regionálních novin, Litoměřice, Dopisy – korespondence, karton 37

„Stranické organizace, které byly ustavené podle jednotlivých pracovišť, se ukázaly být těžkopádné, neplnily svoji funkci tak, jak se očekávalo (...).“

Naopak téměř bez nejmenších zásahů vycházely články vypracované tajemníky OV KSČ, zejména pak vedoucím tajemníkem a ideologickými tajemníky OV KSČ. Dokazují to několikastránkové elaboráty připravené k otištění nejčastěji k politickým výročím. Nebyly kráceny, bez ohledu na rozsah byly otištěny v plném znění. Jedním z několika exemplárním příspěvků, které dokumentují tehdejší loajalitu redakce, je materiál „Únor a dnešek“ připravený k 34. výročí únorových událostí roku 1948, podepsaný ideologickým tajemníkem Janem Novákem¹²⁵. Příspěvek byl otištěn na titulní straně v č. 7/1982 s jedinou redakční úpravou – rozpúlením jednoho dlouhého odstavce na dva kratší¹²⁶.

Je však třeba zdůraznit, že redakce byla zcela loajální především nejvyšším představitelům OV KSČ. Články podepsané řadovými pracovníky OV KSČ redakce upravovala, často doznaly nemalých změn. Nejčastěji šlo o články do příležitostných rubrik „Přijetí na OV KSČ“, která informovala o vyznamenaných pracujících, či „Portrét lektora“, která představovala veřejnosti profily okresních ideologických pracovníků. Jedním z takových byl i „Portrét lektora“ Františka Tomáška zpracovaný 10. září¹²⁷, který byl proti původnímu textu nakonec otištěn v čísle 35/1982 v rozsahu cca. 1/3 původní délky¹²⁸.

Podobně opatrně, jako v materiálech kritických k organizaci KSČ, postupovala redakce i v případech, kdy se v zaslaných materiálech objevovaly pasáže připouštějící nedokonalosti socialistického systému. Takový zásah byl proveden například u článku „První kroky do praktického života“ vypracovaném pracovníkem OPPP Litoměřice Václavem Bartošem, v němž autor analyzuje možnosti volby žáků základních škol v dalším studiu¹²⁹. V článku, který byl otištěn v č. 24/1982¹³⁰, je kromě dílčích slovosledných zásahů z textu vyškrtnuta pasáž:

„Názor na studium gymnázia bývá ovlivněn obavou, že v případě neúspěchu v přijímacím řízení na vysoké škole nebudou mít studenti gymnázia žádnou kvalifikaci pro výkon povolání. V současné době je tato obava neopodstatněná.“

¹²⁵ Tamtéž.

¹²⁶ Únor a dnešek, Proud, roč. XXXII., č. 7, str. 1

¹²⁷ SOKA Litoměřice se sídlem v Lovosicích, Proud - redakce regionálních novin, Litoměřice, Dopisy - Korespondence, karton 36

¹²⁸ Portrét lektora, Proud, roč. XXXII., č. 35, str. 2

¹²⁹ SOKA Litoměřice se sídlem v Lovosicích, Proud - redakce regionálních novin, Litoměřice, Dopisy - Korespondence, karton 35

¹³⁰ Jaké povolání, Proud, roč. XXXII., č. 24, str. 2

Zřetelným případem, který odkrývá chyby socialistického hospodářství a který redakce do novin nevpustila, je také pasáž z fejetonu dopisovatelky Růženy Schweizerové zasláném 8. března¹³¹. Z fejetonu byl vypuštěn skepticky laděný odstavec:

„Veškeré naše ideály, romantika, společenská orientace se nám naši vinou zbytečně v současné člověčí pospolitosti zaokrouhlily v polemiky – jak a proč a na a zač. Jak se dostat do té skupiny šťastlivců, kteří dostanou bůček a kolena bez známostí?“

Veími opatrně redakce přistupovala k vybraným okresním institucím, což lze vyčíst z korespondence mezi vedoucí redaktorkou a řediteli těchto organizací. Svědčí o tom několik kritických ohlasů občanů na služby adresovaných do rubriky „Posuďte sami“, jejímž účelem bylo poukazovat na nešvary a nedostatky. Některé kritické ohlasy však vedoucí redaktorka neotiskla a namísto toho upozornila na nedostatky soukromým dopisem ředitele kritizovaných organizací. Tím de facto devalvovala smysl žurnalistiky a potlačila příležitost odhalit veřejně nedostatky. Z roku 1982 se zachovaly dva takové případy.

První „informační“ dopis byl odeslán 4. května, adresátem byl předseda SD Jednota s. J. Šašek¹³²: *„Soudruhu předsedo, zasílám stížnost, která dnes došla do redakce. Je to anonym, ale uvádí závažné připomínky k zásobování, které by neměly být přehlédnuty. Mohli bychom se namátkovou kontrolou přesvědčit o jeho pravdivosti, ale jistě si věci lépe ověříš sám. Se soudružským pozdravem, čest práci! Marie Šerksová, vedoucí redaktor.“*¹³³

Druhý „informační“ dopis byl odeslán 24. listopadu 1982 do rukou ředitele Okresního podniku bytového hospodářství (OPBH): *„Soudruhu řediteli, byl nám zaslán k zveřejnění článek s. Jaromíra Fouska z Tylovy ul. 8 v Litoměřicích. Podstata je pravdivá, léta jim zatéká do bytu. Máme však zato, že lepší než zveřejnění je provedení opravy. Žádám o sdělení, jak je stížnost vyřízena. S pozdravem Čest práci! Marie Šerksová, vedoucí redaktor.“*¹³⁴

Co bylo konkrétním důvodem jejího jednání, zřejmě není.

¹³¹ SOKA Litoměřice se sídlem v Lovosicích, Proud - redakce regionálních novin, Litoměřice, Dopisy - Korespondence, karton 35

¹³² Tamtéž.

¹³³ Původní anonymní dopis, který inicioval vedoucí redaktorku k upozornění ředitele SD Jednota, se v archivované korespondenci SOKA Litoměřice se sídlem v Lovosicích nenachází.

¹³⁴ SOKA Litoměřice se sídlem v Lovosicích, Proud - redakce regionálních novin, Litoměřice, Dopisy - Korespondence, karton 37

f) Zhodnocení OV KSČ práce týdeníku Proud za rok 1982

Bilanční závěrečné hodnocení týdeníku Proud za rok 1982 vstupuje na jednání POV KSČ dne 19. ledna 1983¹³⁵. Dle zápisů jednání je do diskuse je opět přizvána šéfredaktorka Marie Šerksová, která nejprve seznámí předsednictvo s naplňováním tematického plánu ve II. pololetí 1982 a poté s čerpáním limitů spotřeby papíru. Na závěr jednání vedoucí tajemník František Princ poděkoval redakci a přislíbil ověřit otázku nákladu a papíru. Poté POV KSČ schválilo připravenou zprávu s názvem „Současná úroveň a politická angažovanost okresních novin Proud a Tematický plán článků okresních novin Proud na I. pololetí roku 1983“.

V první přiložené bilanční zprávě, kterou vypracovala redakce, se konstatuje, že v poslední analýze okresních novin ze 14. října 1981 bylo uloženo tajemníku OV KSČ Janu Novákovi zaslat dopis předsednictvu OV KSSS v okrese Jurjev-Polskij o zajištění vzájemné výměny článků a fotografií pro publikaci v okresních novinách. „Dopis byl odeslán a také články s fotografiemi, ale z družebního okresu žádná odpověď nepřišla,“ konstatuje zpráva.

Zpráva redakce vyzdvihuje význam rubrik „Republice navíc“ a „Hospodaříme s palivem a energiemi“ a připomíná, že velký čtenářský ohlas má nově zavedená rubrika od 23. července „Posud'te sami“, která kriticky reaguje na nešvary ve službách a veřejných prostranstvích.

Zpráva zmiňuje i to, že se postupně rozšiřuje počet čtenářů Proudů a to díky tomu, že prostřednictvím prodejen Jednoty se noviny dostávají i do malých míst okresu: „*Povolený náklad 11 000 kusů na jedno vydání je čerpán a nestačí pokrýt poptávku. Je běžné, že kolem 10. hodiny ráno v den vydání je již vyprodán.*“

Redakční rada se, dle zprávy, schází každý druhý čtvrtek, celkem se v roce 1982 sešla pětadvacetkrát. Nejhůře, dle zprávy, obsazoval redakční radu zástupce Jednoty, přibližně třetiny jednání se zúčastnili zástupci OV SSM, OSP a OZS.

Zpráva dále oznamuje, že členové redakce se 30. prosince 1982 rozhodli ukončit své působení v soutěži Kolektivu socialistické práce a namísto toho si na počest 35. výročí Vítězného února dali závazek zlepšit vlastní práci: „*V některých redakcích v našem kraji se zvyšuje počet redaktorů. My setrváme na dosavadním stavu s tím, že je třeba lépe využít čas. Dosavadní praxe při získávání odznaků není*

¹³⁵ SOkA Litoměřice se sídlem v Lovosicích, KSČ - okresní výbor, Litoměřice, karton 196

pro nás mobilizující, sleduje mnoho otázek, které nemají příznivý vliv na práci redakce.“

V závěru zprávy stojí, že v roce 1982 vyšlo 52 čísel Proudů s celkovým nákladem 571 550 výtisků. „Povolená remitenda je 4,5%, ale skutečnost na jedno vydání byla v průměru pouze 27 výtisků. Mimo okres je každý měsíc zasíláno 130 výtisků. Od ledna do 30.11. činily výdaje 483.431 Kč, z toho vydáno Severografii 472.726 Kč. Celkové příjmy byly 589.857 Kč (včetně počátečního stavu 58.707 Kč a dotace ONV ve výši 220.000 Kč). Zůstatek u SBČS (Státní banka Československa) k 1.12. byl 106.425 Kč.

Druhou příloženou zprávou je „Stanovisko ideologického oddělení OV KSČ k současné úrovni a angažovanosti okresních novin Proud.“ Její úvodní věta říká, že i v roce 1982 sehrály noviny nezastupitelnou úlohu při vysvětlování a realizaci politiky KSČ v našem okrese. V další části se říká: „*Okresní noviny v dostatečné míře informovaly o přípravě a průběhu oslav všech politických výročí a události a přispěly tak publicisticky k jejich zabezpečení.“*

Hodnocení chválí i kritiku nedostatků: „*Kladně je třeba ocenit, že redakce kritiku pouze neotiskovala, ale vyžadovala odpovědi a nápravu. Ohlasy na kritiku byly po celý rok zveřejňovány pod titulkem Odpověď na kritiku. (...) I přesto, že ne všechny kritické připomínky byly redakci zodpovězeny, přispěly zveřejněné materiály k odstranění převážné většiny kritizovaných jevů.“* Zpráva naopak kritizuje stálou rubriku Kaleidoskop mladých: „*I v roce 1982 však OV SSM plně nevyužil možnost pravidelně informovat o životě a práci mladých lidí v okrese. (...) V roce 1983 bude proto třeba ze strany OV SSM věnovat dopisování do okresních novin větší pozornost, a nespoléhat se pouze na vlastní informovanost redakce.“*

6. Zajímavé případy z archivu korespondence týdeníku Proud

Archiv redakční korespondence týdeníku Proud obsahuje kromě výše uvedených příspěvků z roku 1982 také několik zajímavých případů z celého období normalizace (s výjimkou let 1985-1989, kdy korespondence zcela chybí), ve kterých v různé míře sehrála roli politická podřízenost redakce OV KSČ. I v těchto případech se nepřímý vliv strany spojený s autocenzurou projevil na obsahu týdeníku:

a) Útok na člena KSČ

Dne 10. května, pouhých deset dní po jmenování Marie Šerksové šéfredaktorkou Proudů, byl do redakce zaslán dopis litoměřického občana, podplukovníka v.v. Františka Resla, který žádal o otištění oznámení o útoku na svou osobu. Jeho výzva však nakonec byla odmítnuta.

František Resl píše redakci Proudů¹³⁶:

„Dávám Vám na vědomí a žádám o uveřejnění: V noci ze dne 9. na 10. května asi mezi 3.00 a 4.00 hod. bylo neznámým pachatelem rozbito okno v mém domě, Šafaříkově 13, kde jako výzdoba byl obraz prvního našeho presidenta K. Gottwalda a vlajky ČSSR a SSSR. Jest to již druhý útok na byt příslušníka KSČ a poslankyně MěNV. V měs. prosinci 1968 bylo dokonce neznámým pachatelem stříleno do ložnice, rozbity dvě okenní tabule. Projektil ráže 9mm byl v ložnici nalezen. Za mé nepřítomnosti podal hlášení SNB v Litoměřicích můj soused s. J. Zavázal. SNB v Litoměřicích neprojevílo v tu dobu o tomto útoku na život veřejného pracovníka a člena strany KSČ zájem. Není mně známo, že by případ vůbec vyšetřovalo. (...) Vás žádám, abyste zaujali k těmto případům své stanovisko, SNB pak žádám, aby mně vydalo zbrojní pas, abych se mohl v případě dalšího útoku, jak sám tak i svoji manželku, poslankyni MěNV sám obhájit.“

Dne 20. května 1970 vedoucí redaktorka Proudů odepisuje¹³⁷:

„Vážený soudruhu, omlouváme se, že nebyl zveřejněn materiál, který jste nám předal 11.5.70 – nebylo by to vhodné. Především proto, že při podobných trestných činech rozhoduje každá minuta a vy jste oznámení učinil až druhý den, v prvním případě z roku 1968 vůbec ne. v takových případech dopadnout pachatele je velmi obtížné. Bylo by nesprávné veřejně v tisku kritizovat za to příslušníky SNB.“

¹³⁶ SOkA Litoměřice se sídlem v Lovosicích, Proud - redakce regionálních novin, Litoměřice, Dopisy - Korespondence, karton 47

¹³⁷ Tamtéž.

b) Proud vs. Mladý svět

V květnu 1972 rozpoutala redakce týdeníku Proud kauzu, na které se osobně podílel i aparát OV KSČ Litoměřice a která v konečném účtování stála mediální kariéru vytrvalostního chodce Juraje Puciho. Ten v inkriminované době absolvoval pochod po všech okresech ČSSR pod záštitou SSM a týdeníku Mladý svět. Po jeho návštěvě okresu Litoměřice vyšel dne 13. května 1972 v týdeníku Proud tento článek s názvem „Pozůstalost“¹³⁸:

Pozůstalost

LOVOSICE (tr) – Cesta Juraje Puciho po vlasti je dostatečně známa veřejnosti nejen z Mladého světa, ale i z Průboje. Velká publicita je dána dobrým úmyslem propagovat a pomoci svazácké organizaci. Ale jak k tomu přispívá J. Puci? V minulých dnech došel na OV SSM účet za „hostování“ Puciho v našem okrese. Velké překvapení bylo, když vedle výdajů na ubytování „šlapky“ se objevila faktura za hotel pro slečnu J.G. – přítelkyni J. Puciho. A částka to nebyla malá. Ve dnech 7.-9. dubna si slečna prohlédla krásy Litoměřicka a udělala si tak příjemný víkend na účet SSM. Dokonce navštívila vinné sklepy v Žemosekách, kde doprovázela svého přítele. Každý z nás by jistě chtěl cestovat po republice, spát v hotelu, nechat se vodit na exkurze do Fruty, jezdeckého klubu a podobně – ale kdo na cizí účet?“

Po tomto článku navštívil 29. května 1972 redakci Proudů redaktor Mladého světa Zdeněk Šálek, aby situaci prošetřil. Po jeho návštěvě vedoucí redaktorka Proudů Šerksová zaslala dopis předsedovi ÚV SSM Juraji Varholíkovi v němž mj. píše¹³⁹:

„Vážený soudruhu, včera navštívil naši redakci redaktor Mladého světa Šálek (...). Uvedl, že chce znát jméno pisatele článku „Pozůstalost“ (...) Odmítla jsem zveřejnit článek, v němž bychom se čtenářům omluvili za nesprávné informace. Opírali jsme se v článku o řádný doklad, fakturu, která byla skutečně OV SSM zaslána k proplacení. (...) Pro organizaci SSM v našem okrese byl J. Puci jen velmi malým přínosem, ačkoliv mu byla věnována všemožná péče (...). Myslím si, že člověk bez stálého pracovního poměru není dobrým vzorem pro mládež. Rovněž nevím, jestli je sám členem SSM – nevěděl to ani redaktor Mladého světa. Píši však proto,

¹³⁸ Pozůstalost, Proud, roč. XXII, č. 19, str. 2

¹³⁹ SOKA Litoměřice se sídlem v Lovosicích, Proud - redakce regionálních novin, Litoměřice, Dopisy - Korespondence, karton 47

abych upozornila na naprosto nevhodné jednání redaktora Mladého světa. Byl velmi překvapen, že odmítám zveřejnit omluvný článek. Proto se zlobil a používal výrazy, kterých by použít neměl. (...) Žádám, aby příště redakce MS k nám vysílala pracovníky, kteří umě lépe jednat s lidmi.“

Mezitím byl 18. června 1972 z redakce Mladého světa do redakce Proudů zaslán dopis podepsaný zástupkyní šéfredaktora a předsedkyní ZO KSČ v MF Olgou Čermákovou¹⁴⁰, ve kterém se mj. píše:

„Vážená soudružko šéfredaktorko, ve Vašich novinách byl uveřejněn (...) negativní článek o návštěvě Juraje Puciho na Litoměřicku. (...) Proto jsme vyslali vedoucího našeho sportovního oddělení Zdeňka Šálka, aby celou záležitost na místě prověřil. Přesvědčil se, že autor článku si neověřil podstatná fakta, čímž hrubě zkreslil skutečnost a očernil J. Puciho. Proto žádáme o otištění našeho stanoviska, které přikládáme.“

V přiloženém stanovisku se mj. píše¹⁴¹:

„(...) Při placení v hotelovém domu SECHEZA sama recepční odmítla přijmout od J. Puciho peníze s odůvodněním, že má příkaz vyrovnat tento účet fakturou na OV SSM. Pro informaci čtenářům dodáváme, že Juraji Pucimu proplácí cestovní výdaje redakce MS (...). „Přítelkyně“ je tajemnicí pochodu, která s vědomím redakce za J. Pucim při jeho půlroční cestě občas zajíždí. (...)“

Na tento dopis zareagovala vedoucí redaktorka Proudů Šerksová tak, že se obrátila na ÚV KSČ. V dopise z 21. června 1972 píše¹⁴²:

„Vážení soudruzi, je všeobecně známo, že v naší republice není dostatek novinového papíru. (...) Pozastavuji se proto nad skládkou, která byla v těchto dnech vydána. Na jedné straně je propagace Mladého světa, na druhé dva portréty Juraje Puciho (...). Mám za to, že člověk v jeho letech bez stálého pracovního poměru není vhodným vzorem pro mládež (...) Na základě kritického článku k jeho osobě dostavil se do naší redakce redaktor Mladého světa Z. Šálek. Na jeho jednání jsem si stěžovala předsedovi ÚV SSM 30. května (...). Soudruh Varholík dosud neodpověděl. Náš článek se opíral o doklad, jakým je faktura. OV SSM odmítl platit nocleh tajemnici J. Puciho. V článku jsme uvedli, že šlo o přítelkyni. Redaktoru Z. Šálkovi se to zdálo urážející. Nejprve prohlásil, že jde o tajemnici pochodu, za pár

¹⁴⁰ SOKA Litoměřice se sídlem v Lovosicích, Proud - redakce regionálních novin, Litoměřice, Dopisy - Korespondence, karton 47

¹⁴¹ Tamtéž.

¹⁴² Tamtéž.

minut, že je to socioložka a před odchodem z redakce uvedl, že je snoubenkou J. Puciho, s nímž v září uzavře sňatek. Příkladám kopii dopisu i článku, který nám byl z Ml. světa zaslán. Nesouhlas s jeho zveřejněním vyslovila jak redakční rada tak i vydavatel OV KSČ.“

Poté, co do redakce Proudů nedorazila žádná odpověď, napsala vedoucí redaktorka Šerksová 16. listopadu 1972 třetí dopis, adresovaný tentokrát Ústřední kontrolní a revizní komisi KSČ, k rukám Miloše Jakeše¹⁴³:

„Vážený soudruhu, (...) myslím, že je nesprávné, že mi na žádný z dopisů nepřišla odpověď. Osoba J. Puciho je dále propagována na letáčcích, v rozhlase v sobotním Mikrofonu při českém sjezdu SSM, v televizi při federálním sjezdu. Odpověď mi má být zaslána v každém případě, jinak má člověk dojem, že je zbytečné na něco upozorňovat. Jsem členkou KKRK v Ústí nad Labem, proto píši ÚKRK. Možná, že podobný způsob „vyřizování“ dopisů není ojedinělý.“

Po této výzvě již reakce přišla. Dne 25. listopadu 1972 odpovědělo vedoucí redaktorce Šerksové oddělení ÚKRK (Ústřední kontrolní a revizní komise)¹⁴⁴:

„Vážená soudružko, (...) Projednali jsme s vedoucím sekretariátu s. Varholíka s Kořínkem a příslušným oddělením ÚV KSČ, kteří stížnost řeší, aby Ti urychleně podali zprávu, jak je věc řešena.“

Dne 5. prosince 1972 se pak kauza uzavírá dopisem vedoucí redaktorce Šerksové odeslaným z ÚV KSČ¹⁴⁵:

„(...) Obsah vašeho dopisu ze dne 21.6.1972 jsme projednali se s. Olgou Čermákovou, která je pověřena řízením časopisu Mladý svět a doporučili jsme jí ukončit spolupráci s Jurajem Pucim v té formě, v jaké byla dosud prováděna.“

c) Nevhodné oznámení

Politický vliv OV KSČ se do obsahu týdeníku Proud promítal i cíleným potlačováním duchovního života. Exemplárním příkladem cenzury, kterou redakce vůči křesťanské církvi aplikovala, je osud žádosti o zveřejnění oznámení zasláního do redakce Proudů 1. března 1974¹⁴⁶. Žadatel v něm prosí o zaplacené zveřejnění oznámení a to dne 8. března 1974:

¹⁴³ SOkA Litoměřice se sídlem v Lovosicích, Proud - redakce regionálních novin, Litoměřice, Dopisy - Korespondence, karton 47

¹⁴⁴ Tamtéž.

¹⁴⁵ Tamtéž.

¹⁴⁶ Tamtéž.

„Oddací list testimonium copulationis Nro. Exh. 931 z roku 1924 nám připomíná, že dne 4. března před 50 lety byli v děkanském kostele v Litoměřicích Emilie a Bohuslav Stránských oddáni děkanem Schönbachem Nitoche. K půlstoletí společného života – ke zlaté svatbě – přicházíme s přáním spokojenosti, s přáním, abychom se všichni společně ve zdraví dočkali svatby diamantové. Díky za vše! dcera Bohumila a syn Jindřich s rodinami.“

Na žádost odpověděla vedoucí redaktorka Šerksová ještě týž den¹⁴⁷:

„Dostali jsme Váš dopis na znění oznámení zlaté svatby. Vámi doporučený text se však nehodí ke zveřejnění. Prosíme, abyste provedli změnu, nebo dejte do středy 6. března do 10 hodin ráno vědět, zda souhlasíte s textem, který doporučuji:

K půlstoletí společného života manželů Emilie a Bohuslava Stránských – ke zlaté svatbě přicházíme s přáním spokojenosti, s přáním, abychom se všichni společně ve zdraví dočkali svatby diamantové. Díky za vše! Dcera Bohumila a syn Jindřich s rodinami.“

Oznámení v týdeníku Proud dne 8. března 1974 skutečně vyšlo¹⁴⁸. Výslednou podobu lze nazvat kompromisem mezi oběma texty. Z původního oznámení každopádně vypadla zmínka o oddávajícím děkanovi:

„Oddací list testimonium copulationis Nro. Exh. 931 z roku 1924 nám připomíná, že dne 4. března před 50 lety byli oddáni v děkanském kostele v Litoměřicích Emilie a Bohuslav Stránských. K půlstoletí společného života manželů Emilie a Bohuslava Stránských – ke zlaté svatbě přicházíme s přáním spokojenosti, s přáním, abychom se všichni společně ve zdraví dočkali svatby diamantové. Díky za vše! Dcera Bohumila a syn Jindřich s rodinami.“

¹⁴⁷ SOKA Litoměřice se sídlem v Lovosicích, Proud - redakce regionálních novin, Litoměřice, Dopisy - Korespondence, karton 47

¹⁴⁸ Blahopřání, Proud, roč. XXIV., č. 10, str. 4

7 Ovlivňování týdeníku Proud orgány nadřazenými OV KSČ

Řízení týdeníku Proud nevycházelo zdaleka ve všech případech pouze z vlastní iniciativy OV KSČ Litoměřice. V řadě případů byl totiž OV KSČ pouhým prostředníkem v zadávání úkolů okresních novinách, kdežto skutečným původcem byl nadřazený ÚV KSČ. Ten při mimořádných situacích rozesílal informace a úkoly okresním sekretariátům, aby jim sdělil, jak se mají zachovat. Součástí těchto informací byly často také příkazy, jaká opatření má OV KSČ zajistit v okresních novinách. V této kapitole se nachází několik takových případů a srovnání, jak Proud na příkazy reagoval.

a) Palachův týden

Palachův týden je označení pro sérii občanských nepokojů na Václavském náměstí v Praze počátkem roku 1989. Byl to největší projev občanského odporu proti totalitnímu režimu od srpna roku 1968. Palachův týden odstartoval v neděli 15. ledna 1989. Komunistická veřejná bezpečnost shromáždění s použitím obušků, slzného plynu a vodních děl rozehnala ~~Brutální zákrok~~ situaci ale neuklidnil a naopak vyvolal ještě větší rozhořčení obyvatel. Shodou okolností v téže době zasedala ve Vídni Konference o evropské bezpečnosti a spolupráci. Československá delegace byla obviněna z porušování helsinské dohody o lidských právech. Shromáždění a protesty pokračovaly i v dalších dnech. Policie opět postupovala brutálně. Celkem bylo při Palachově týdnu zadrženo přes 1 400 lidí, řada osob byla zraněna. Václav Havel byl uvězněn.

*prozkou
klíče*

1.) Reakce ÚV KSČ

Již týden před plánovanými akcemi, přesněji 9. ledna 1989, zaslal ÚV KSČ krajským a okresním sekretariátům KSČ dálkopisné sdělení s názvem „Informace“, v němž o chystaných „protistátních“ akcích s předstihem informuje¹⁴⁹. V příloženém materiálu s názvem „Navrhovaná opatření“ mj. stojí:

„K utlumení nežádoucí činnosti, zabezpečení klidu a veřejného pořádku a zmírnění dopadu uvedených akcí na veřejnost, budou prováděná následující preventivní opatření:

(...)

¹⁴⁹ NA ČR, fond ÚV KSČ 1945-1989, KSČ-ÚV-02/1

- cestou hromadných sdělovacích prostředků rozkrýt před veřejností záměry organizátorů zneužít 20. výročí sebeupálení J. PALACHA ke svým politickým cílům“

O událostech, které se v Praze během „Palachova týdne“ odehrály informoval okresní sekretariáty materiál „Informace o událostech v Praze ve dnech 13. a 17.1.1989“ odeslaný 19. ledna 1989¹⁵⁰.

K ofenzivnímu postupu se ÚV KSČ odhodlala 6. února 1989, kdy rozeslala dálnopis s názvem „Opatření k účinnému působení proti nepřátelským aktivitám nelegálních struktur (příloha k usnesení 102. schůze PÚV KSČ ze dne 27. ledna 1989)“¹⁵¹. V němž vyzývá jednotlivé OV KSČ k aktivitě. Ve třetím bodu této zprávy pod názvem „V oblasti masových sdělovacích prostředků“ nařizuje všem okresním výborům:

„1.) Rozvíjet ofenzivní, promyšlenou a přesvědčivými fakty podloženou propagandu, která bude ukazovat konstruktivní východiska a cesty řešení otázek dalšího společenského rozvoje

Podstatně více pracovat s veřejným míněním, s názory občanů a dopisy čtenářů, posluchačů a diváků (...) Využívat hlasů předních dělníků, novátorů, vědců a umělců, lidí, kteří mají ve svém okolí přirozený vliv a autoritu.

Účinněji propagovat práci bezpečnostních složek, spoluvytvářet kladný vztah veřejnosti k nim, působit jednoznačně proti snahám disidentských skupin diskreditovat postup naší bezpečnosti.

2.) K důslednému zabezpečení těchto a dalších úkolů v konkrétní redakční praxi je potřeba, aby v jednotlivých redakcích byla zpracována vlastní opatření. Zaměřit se především na tyto otázky:

- Na základě dosavadních poznatků a zkušeností z publicity proti působení antisocialistických sil v minulém a letošním roce vypracovat vlastní analýzu a na jejím základě přijmout opatření.

Termín: do 15.2.1989

¹⁵⁰ NA ČR, fond ÚV KSČ 1945-1989, KSČ-ÚV-02/1

¹⁵¹ Tamtéž.

- Zpracovat dlouhodobější zaměření v oblasti boje proti činnosti nelegálních struktur. Při přípravě materiálů postupovat v úzké součinnosti s kvalifikovaným politickým a odborným aktivem.

Termín: do 15.2.1989

- V redakcích vyčlenit redaktory /skupiny/, kteří by se touto problematikou dlouhodobě a kvalifikovaně zabývali.

Termín: do 15.2.1989“

2.) Ohlas v týdeníku Proud

První ohlas na pražské události v týdeníku Proud vychází v č. 3/1989 dne 20. ledna. Na titulní straně vychází krátký článek podepsaný zkratkou (ta)¹⁵² s názvem „Odmítáme provokace“ v rozsahu cca. 1/12 strany¹⁵³. V článku obsahující řadu hodnotících prvků se mj. píše: „*Také občané litoměřického okresu jednomyslně odmítají provokace protistátních živlů organizované chartou a dalšími nelegálními skupinami, podporované nepřátelskými diverzními centrály, zejména Svobodnou Evropou a Hlasem Ameriky. Proto také souhlasí s rozhodným zákrokem proti provokatérům a jejich plánovaným akcím, které mají sloužit jedinému cíli – vnášet neklid do současného vývoje v naší vlasti, narušovat postupující přestavbu, demokratizaci a proces nového myšlení v mezinárodních vztazích.*“

Hned v následujícím č. 4/1989 z 27. ledna vychází na titulní straně zpravodajský článek „Rozhodné odsouzení provokací“ v rozsahu cca. 1/12 strany¹⁵⁴. Příspěvek vyjmenovává seznam okresních organizací, které rezolucemi odmítly pražské události. Na téže straně je otištěno dále „Prohlášení OV KSČ a OV NF“, které informuje o schůzích OV KSČ a OV NF, ve kterém byly pražské události rovněž odsouzeny¹⁵⁵.

b) Několik vět 1989

Petice Několik vět byl dokument vypracovaný hnutím Charta 77 na jaře roku 1989 a zveřejněný 29. června. Petice žádala propuštění politických vězňů, svobodnou činnost sdělovacích prostředků a nezávislých iniciativ, veřejné diskuse o všech otázkách dějin, politiky a významných investičních akcích. Podepsala ji řada

¹⁵² (ta) = šéfredaktor Antonín Tatiček

¹⁵³ Odmítáme provokace, Proud, roč. XXXIX, č. 3, str. 1

¹⁵⁴ Rozhodné odsouzení provokací, Proud, roč. XXXIX, č. 4, str. 1

¹⁵⁵ Prohlášení OV KSČ a OV NF, Proud, roč. XXXIX, č. 4, str. 1

známých osobností (zpěvačka Hana Zagorová, národní umělec akademický malíř Jan Bauch). Přestože Několik vět nevybízelo ke změně vlády, ani nebyla zpochybněna ústavně daná vedoucí úloha KSČ, byla proti petici vedena státními orgány antikampaň, která se o Několika větvích vyjadřovala jako o „pamfletu“. Na podzim roku 1989 bylo pod peticí podepsáno přibližně 40 tisíc občanů. Jména signatářů byla pravidelně vysílána exilovou rozhlasovou stanicí Svobodná Evropa.

1.) Reakce ÚV KSČ

Na výzvu Několik vět reagoval ÚV KSČ dálkopisným sdělením adresovaným všem OV KSČ a OV KSS dne 28. června 1989. V něm ÚV KSČ zaslal okresním organizacím text výzvy a vlastní interpretaci¹⁵⁶. Samotné sdělení nařizovalo:

„(...) Žádáme vás o přijetí potřebných politických opatření v okruhu působnosti stranických orgánů a organizací k zamezení šíření výzvy a jejímu podepisování naší veřejností. S obsahem výzvy seznamte ústně nezbytný okruh funkcionářů, o přijatých opatřeních a eventuálních případech šíření výzvy nelegálními strukturami informujte odbor propagandy ÚV KSČ.“

O dva dny později, dne 30. června 1989, bylo v Litoměřicích svoláno jednání OV KSČ¹⁵⁷. Dle zápisu na jednání vedoucí tajemník OV KSČ k účastníkům mj. pronesl: *„Informaci máme tedy včas. Bude třeba, abyste ji pomohli, a dá se říct, hned v pondělí přenést do základních organizací a společně zabránit jejímu dalšímu šíření, jejímu podepisování.“*

V následném schváleném usnesení s názvem *„Opatření k zabezpečení klidu a pořádku v okrese Litoměřice v souvislosti s informací ÚV KSČ ze dne 28.6.1989“* se mj. ukládá:

„Zabezpečit konání mimořádných schůzí CZV, MěV, MV a výborů ZO KSČ, a následně svolat mimořádné členské schůze ZO KSČ a jednání stranických skupin ve společenských a zájmových organizacích NF s cílem

- a) seznámit s obsahem informace ÚV KSČ*
- b) přijmout vlastní rezoluci odsuzující text výzvy „Několik vět“*
- c) rezoluci podepsanou členy a kandidáty KSČ odeslat na OV KSČ Litoměřice – úsek vnitrostranických informací*

¹⁵⁶ NA ČR, fond ÚV KSČ 1945-1989, KSČ-ÚV-02/1, Dálnopisy 1989 květen-listopad

¹⁵⁷ SOKa Litoměřice se sídlem v Lovosicích, KSČ - okresní výbor, Litoměřice, karton 65

d) *schválit vlastní politickoorganizační opatření k prevenci před výskytem protisocialistických jevů v okruhu působnosti ZO KSCĚ lvč. postupu proti a při možném výskytu negativních jevů v období srpnových dnů*

zodpovídají: tajemníci OV KSCĚ

termín splnění: do 5.7.1989“

2.) Ohlas v týdeníku Proud

První ohlas na petici v týdeníku Proud vychází v č. 27/1989 dne 7. července. Na titulní straně vychází článek „Několik dělnických slov“ o rozsahu cca. 1/12 strany poskládaný z výňatků ohlasů ZO KSCĚ v nejdůležitějších podnicích okresu¹⁵⁸. V obsahu se mj. zmiňuje: „*Od minulého pátku vzrušuje naši veřejnost další provokační vystoupení nepřátelských skupin. Psalo se o něm v Rudém právu pod titulkem Kdo seje vítr. Ještě silnější mělo odezvu u občanů našeho okresu, když vyšlo najevo úzké spojení těchto nelegálních skupin s organizátory trestných činů – požárů v Sepap Štětí a Agrozet Roudnice v roce 1986 a vraždy jednoho z jejich členů.*“

O týden později kritizuje petici příspěvek na titulní straně č. 28/1989 „Kdo jim dává právo?“ v rozsahu cca. 1/12 strany¹⁵⁹. Článek oznamuje, že od minulého týdne se na OV KSCĚ sešlo přes 180 ohlasů odsuzujících Několik vět. O další dva týdny později v č. 30/1989 je otištěn příspěvek „Žádáme důraznější opatření“ s nadtitulkem „Několik slov k Několika větám“, který opět shrnuje rezoluce zaslané na OV KSCĚ a vyslovuje požadavek k přijetí „*účinnějších opatření a potrestání těch, kteří jsou iniciátory pamfletu“ nebo jej podepsali*“¹⁶⁰.

S dalším dvoutýdenním odstupem vychází na titulní straně č. 32/1989 krátký rozhovor s názvem „Jsou společnosti přínosem?“, ve kterém redaktor pod zkratkou (ich)¹⁶¹ zpovídá na téma Několik vět vedoucí odboru kultury ONV Růženu Němcovou¹⁶². V rozhovoru o rozsahu cca. 1/12 strany se mj. píše: „*Předně chci říct, že ten, kdo si takovou věc vymyslel, musel být chytrý. Ve výzvě jsou použity formulace, které na první pohled odrážejí zájmy naší společnosti.*“ V témže čísle vychází na titulní straně velký materiál s názvem „Požadujeme klid pro život a práci“

¹⁵⁸ Několik dělnických slov, Proud, roč. XXXIX, č. 27, str. 1

¹⁵⁹ Kdo jim dává právo?, Proud, roč. XXXIX, č. 28, str. 1

¹⁶⁰ Žádáme důraznější opatření, Proud, roč. XXXIX, č. 30, str. 1

¹⁶¹ (ich) - Ivo Chrástěcký

¹⁶² Jsou společnosti přínosem?, Proud, roč. XXXIX, č. 32, str. 1

podepsaný šéfredaktorem Antonínem Tatíčkem, který informuje o mimořádném aktivu POV KSČ, OKRK a zástupců LM, SNB a ČSLA uskutečněném v Lovosicích¹⁶³. V závěrečné části článku o mimořádném rozsahu cca 1/3 strany, ke kterému náležela i fotografie, je pasáž, v níž jsou zmíněna kritická stanoviska k „intrikám, pomluvám a lžím nelegálních struktur, které z pozic konfrontace přecházejí přímo k nepřátelskému vystupování“.

Poslední materiále reagující na Několik vět vyšel v Proudě v č. 34/1989 opět na titulní straně¹⁶⁴. V krátkém rozhovoru podepsaném redaktorem Ivo Chrásteckým s názvem „F. Hora autorům Několika vět“ se k petici kriticky vyjadřuje akademický malíř a zasloužilý umělec František Hora.

*horo to
4.6.89*

c) Sametová revoluce 1989

Označuje období změn v Československu mezi 17. listopadem a 29. prosincem 1989, které vedly k pádu komunistického režimu. K urychlení změn přispěl rozpad bývalého sovětského bloku a narůstající nespokojenost obyvatel.

1.) reakce ÚV KSČ

První vnitrostranická informace o pražských událostech byla okresním sekretariátům KSČ zaslána dálnopisem v pondělí 20. listopadu v 7:19 hod. pod hlavičkou „TAJNÉ“ s názvem „Informace o situaci v souvislosti s akcemi nepřátelských sil v Praze 17. – 19.11.1989“¹⁶⁵. Zpráva obsahovala operativní informace ze zpráv krajských výborů stran, ve kterých referovala o situaci v jednotlivých krajích, a dále krátkou zprávu se čtyřmi pokyny ÚV KSČ adresovanou krajským a okresním výborům KSČ:

První pokyn zněl:

„Předsednictvo se obrací na krajské a okresní výbory s požadavkem učinit vše potřebné, aby nepřátelské snahy byly v krajích a okresech, na závodech, v družstvech, na školách i v dalších pracovištích odmítnuty a byla zajištěna plynulá práce, klid a pořádek.“

Druhý pokyn zněl:

„Je žádoucí, aby kolektivy veřejně vyjádřily svá stanoviska k pokusům o politických zvrát v naší zemi.“

¹⁶³ Požadujeme klid a život pro práci, Proud, roč. XXXIX, č. 32, str. 1

¹⁶⁴ F. Hora autorům „Několika vět“, Proud, roč. XXXIX, č. 34, str. 1

¹⁶⁵ NA ČR, fond ÚV KSČ 1945-1989, KSČ-ÚV-02/1, Dálnopisy 1989 květen-listopad

Třetí pokyn zněl:

„V rámci přijímaných opatření je nutno zabezpečit pohotovost Lidových milicí při ochraně pracovišť před snahami nepřátelských sil pronikat s jejich názory do pracovních kolektivů.“

Čtvrtý pokyn, nejdůležitější pro obsah týdeníku Proud, zněl:

„Předsednictvo uložilo odpovědným pracovníkům zvýšit v této souvislosti ofenzívnost ideologické práce, zejména ve sdělovacích prostředcích, s cílem politicky izolovat síly sledujících rozvrat. Stejný postup volte v krajích a okresech.“

Pod sdělením byl podepsán generální tajemník ÚV KSČ Miloš Jakeš.

Další a poslední dálkopisné sdělení k politické situaci, které aktivně vyzývalo k ofenzivě, bylo okresním sekretariátům zasláno 23. listopadu pod označením „Informace o politické situaci“¹⁶⁶. ÚV KSČ přikázal všem okresním výborům strany mj.:

„Studentům a pracujícím ukazovat na konkrétních faktech, jaké jsou ztráty způsobené stávkovými akcemi, prostoji ve vztahu k podnikům, okresům i jednotlivým místům. Žádná velká slova, ale konkrétní čísla.“

(...)

„Je nutno maximálně využít každého rozdílného názoru ve stávkových výborech k zabezpečení hlavního cíle – nekonání generální stávky.“

2.) Ohlas v týdeníku Proud

(podrobnější analýza viz následující kapitola 8)

---

¹⁶⁶ NA ČR, fond ÚV KSČ 1945-1989, KSČ-ÚV-02/1, Dálkopisy 1989 květen-listopad

8. Listopad 1989

a) Vývoj revolučních událostí v okrese Litoměřice

Během listopadových událostí roku 1989 se společnost na Litoměřicku polarizovala. Obě části, jak iniciátoři změn tak zastánci stávajícího systému, byly politicky i veřejně aktivní.

Po pražských událostech 17. listopadu se jako první v okrese ke stávce pražských studentů přidali posluchači Cyrilometodějské bohoslovecké fakulty (CMBF). Ti 21. listopadu v odpoledních hodinách zorganizovali první protestní shromáždění na Dómském náměstí¹⁶⁷. Téhož dne se v 18:00 konala v Litoměřicích schůzka 5. UO KSČ, na kterou se dostavilo i 15 studentů CMBF, kteří měli na oděvu černě orámované trikolóry a dožadovali se účasti na schůzi, kde chtěli přednést své požadavky. Členská základna rozhodla, že vystupovat nesmí, načež studenti odešli¹⁶⁸.

O den později 22. listopadu se v 16:00 na Dómském náměstí v Litoměřicích shromáždilo cca 1000 osob, organizátory byli členové CMBF. Téhož dne ve 14:00 bylo svoláno předsednictvo Okresního výboru Svazu socialistické mládeže (OV SSM) Litoměřice k projednání rezoluce ÚV SSM. Do Litoměřic v dalších dnech přijížděli studenti pražských vysokých škol, ale odezva u veřejnosti byla minimální¹⁶⁹. Teprve

¹⁶⁷ Podle zápisu denní situační zprávy StB se akce zúčastnilo cca 250 osob. V zápise se uvádí, že „akce byla občany v převážné míře odsuzována“.

http://www.mvcr.cz/policie/udv/securita/sbornik6/secur6_2.pdf, str. 634

¹⁶⁸ V průběhu diskuse upozornil Zdeněk Matoušek (1930), člen KSČ, bytem Litoměřice, že během odpoledne potkal ve městě 3 bohoslovce s trikolórami a zapálenými svíčkami. Na dotaz, kam jdou, mu odpověděli: „Jdeme všet komunisty.“

http://www.mvcr.cz/policie/udv/securita/sbornik6/secur6_2.pdf, str. 654

¹⁶⁹ Podrobný subjektivní popis listopadových událostí v Lovosicích popisuje příspěvatelka pod zkratkou (HZ) článku „Sametová“ v měsíčníku Lovosický dnešek v čísle 1/2005 na str. 7: „V pondělí 20. listopadu jsem přišla do práce (SCHZ) a kolegyně mi ukázaly pondělní vydání Svobodného slova s prohlášením Československé strany socialistické proti neadekvátnímu zákroku StB na Národní třídě. Byly jsme nadšené, ale bály jsme se o osud demonstrantů, protože zprávy od přímých účastníků byly děsivé. Syn a jeho kamarádi jezdili denně odpoledne do Prahy, přiváželi letáky a lepili je spolu se studenty po Lovosicích a my jsme doma jen trnuli hrůzou, že je také někdo přizabije. V Praze měl děj rychlý spád (...) U nás v Lovosicích to šlo trochu pomaleji. Ve středu 22. listopadu byly na všech odborových úsecích svolány mimořádné výrobní porady, na kterých se nás, obyčejných zaměstnanců, odbory a KSČ poprvé ptaly, jaký je náš názor na události 17. listopadu (předtím v červnu 1989 byli o podpisové akci Několik vět informováni pouze straníci, a pokud snad odešlo ze SCHZ nějaké stanovisko, tak o tom lidé vůbec nevěděli). Protože náš vedoucí měl na vysoké škole v Praze dceru, která také stávkovala, byli jsme informováni celkem detailně, a proto se celý odbor jednoznačně postavil za studenty. V té době nás už hlídali na vrátnici milicionáři (odvolání byli snad v sobotu). Mezitím 24.11. proběhla ještě v SCHZ konference ROH, kde zástupce tehdejších odborů Šaňovský o událostech 17. listopadu lživě informoval a do SCHZ nepustili studenty, dokonce na ně údajně zavolali SNB. V sobotu a v neděli nás bylo zřejmě v Praze více, a tak generální stávka proběhla v Lovosicích úspěšně. V 6.30 bylo v SCHZ v závodním rozhlase ohlášeno, že na počest nového generálního tajemníka Karla Urbánka bude 2 minuty houkat siréna, stávkovat se ale nebude, aby neutrpěla ekonomika SCHZ. Nevím opravdu, kdo tento projev tenkrát měl, ale mluvčí každopádně našťoval

24. listopadu se na centrálním litoměřickém Mírovém náměstí sešlo asi 1500 osob. Evangelický farář a signatář Charty 77 Zdeněk Bárta na vystoupení oznámil vznik místního Občanského fóra (OF). Ve stejný den se na Karlově náměstí v Roudnici nad Labem sešlo cca 500 osob, také zde byl vyhlášen vznik místního OF.

V neděli 26. listopadu, kdy se v Praze odehrála jedna ze dvou největší revolučních demonstrací, se v Litoměřicích na Mírovém náměstí uskutečnilo v odpoledních hodinách shromáždění členů KSČ ze základních organizací průmyslových závodů, jednotných zemědělských družstev a ostatních zemědělských podniků, státních orgánů. Účastníci v počtu přibližně 1800 lidí vyjádřili podporu prohlášení generálního tajemníka ÚV KSČ soudruha Urbánka. V úvodním vystoupení vedoucí tajemník OV KSČ Jozef Servista, které bylo často přerušováno skandováním "Ať žije KSČ", "Ať žije socialismus", "Nechceme stávkou", "Ať žije SNB", "Ať žije Lidová milice", "My se nedáme", "Ať žije ČSLA", "Kdo je Havel", "Ať žije JZD a dělnická třída", podpořil vystoupení generálního tajemníka Karla Urbánka a popsal současnou situaci v okrese. Vyslovil nesouhlas s akcemi „protisocialistických sil a stupňujícími se útoky proti straně a socialismu“.¹⁷⁰ Rovněž diskusní vystoupení ostatních diskutujících bylo přerušováno skandováním hesel. Na shromáždění

---

většinu zaměstnanců, i ty, kteří původně stávkovat jít nechtěli. Většina DV permanentně zasedala a dohadovali jsme se, které DV půjdou na náměstí (původně jsme chtěli stát od 12 do 14 hodin před závodem). Některým zaměstnancům bylo vyhrožováno, že lidé budou mít stávkou jako absenci a že nedostanou přídatky na děti. Dilenské výbory nakonec doporučily, aby si lidé stávkou na vrátnici odpíchli jako odchod, a tak již v 11.45 stála na vrátnici fronta u píchaček. Ze sírovky přišlo velké množství lidí dokonce s praporem. Ve 12 hodin odešel z SCHZ průvod cca 600 - 700 lidí, další velká skupina se připojila u učiliště. Na silnici stála auta a autobusy, většinou ozdobené vlajčkami a houkala nám na pozdrav. Ve městě se přidávaly další skupiny (Agrochemický podnik, Deli) a zaměstnanci obchodů stáli alespoň přede dveřmi. Atmosféra to byla přímo nepopsatelná, většina lidí měla trikolóry a některé ženy plakaly radostí, že ke stávce opravdu došlo, ač ji v Lovosicích nikdo oficiálně neorganizoval. Ve 12 hodin prý také zvonily zvony, to jsme ale my u SCHZ neslyšeli. (...)Delegace stávkujících se několikrát domáhala vstupu do budovy lovosického MNV, ale bylo zamčeno. Ve 13.30 manifestace skončila bez jakýchkoli zmatků a zaměstnanci SCHZ se v průvodu opět vrátili do podniku, aby od 14 hodin znova začali pracovat (SCHZ tenkrát dělala v pondělí do 16.15). Někteří jsme měli mít v inkriminované době poradu, takže při návratu do podniku byla atmosféra dusná, ale stejně nás radost neopustila. Odpoledne od 16 hodin byla další manifestace za účasti studentů z Prahy. Lidé žádali vystoupení někoho z MěstNV, nakonec promluvil tehdejší předseda MěstNV KSČ JUDr. Bauer, později i předseda MěstNV. Manifestace trvala cca do 18 hodin a kluci tam dávali čaj, naučili se to v Praze (byla strašná zima, alespoň deset pod nulou). V úterý 28.11. organizovali komunisté z SCHZ od 15 hodin svou manifestaci, ale šlo jich ze závodu málo, protože ti, kteří v pondělí stávkovali, odmítli poprvé v životě poslušnost a řekli, že když byli v pondělí, tak tam v úterý nepatří. Od 16 hodin byla opět veřejná manifestace, přijeli i studenti. Když už manifestace končila, přijeli bratři Neckářové. V Zelenině u pana Lola byly k dispozici podpisové archy na podporu OF, kluci opět dávali čaj. Myslím, že už v úterý zamontovali kluci do výlohy Snahy video se záznamem 17. listopadu a rozhovory s několika zbitými studenty v nemocnici (původně bylo video v Zelenině, ale někdo si stěžoval, že to brání provozu – stálo tam vždy hodně lidí). Závěrem manifestace tentokrát zazněla hymna. Manifestace byla i ve středu. Ve čtvrtek pak byla do vinárny Beseda, kterou ochotně propůjčil p. John starší, svolána zakládající schůze OF Lovosice.“
http://www.meulovo.cz/dnesek/2005/0501_07.html

¹⁷⁰ http://www.ceskenoviny.cz/prilohy/1989/view_zprava.php?soubor=zpravy/261108.html

vystoupil i zástupce OF Zdeněk Bárta, který však byl i přes upozorňování a žádosti přerušován spontánními výkřiky nesouhlasu. Na závěr shromáždění byla přijata rezoluce na podporu KSČ, předsedy ÚV Karla Urbánka a k zabezpečení klidu a pořádku. Byl také vysloven rozhodný nesouhlas s generální stávkou.

Generální stávka v pondělí 27. listopadu na Litoměřicku přesto proběhla. V Litoměřicích se na Mírovém náměstí sešlo cca. 2 tisíce osob, vystoupil zde předseda Městského národního výboru (MěNV), k jeho vystoupení nebyly připomínky. V Lovosicích byla účast cca 1500 osob, ze strany orgánů lidosprávy nikdo nevystoupil. V Roudnici nad Labem se zúčastnilo cca 1500 osob, před MěNV vystoupil na základě požadavků předseda MěNV. Ve Štětí se před branou podniku SEPAP shromáždilo cca 500 osob, z nichž cca 100 se pak přesunulo na náměstí, kde vystoupil ředitel SEPAP a předsedové Celozávodních výborů KSČ a ROH. id koho?

Dne 30. listopadu od 15:30 do 16:00 zaplnili Mírové náměstí v Litoměřicích opět členové KSČ v počtu cca. 5 tisíc osob. Vedoucí tajemník OV KSČ Servista vystoupil na podporu ÚV KSČ. Od 16:00 se na stejném místě konalo shromáždění OF. Jeho představitel Zdeněk Bárta vyzval v úvodu účastníky shromáždění KSČ, aby neodcházeli, a tak bylo setkání přítomno cca 6000 osob.

Symbolickým zakončením hlavních revolučních událostí v okrese se 9. prosince demontáž sochy J.V.Stalina z areálu Zahrady Čech.

K prvnímu oficiálnímu setkání představitelů OV KSČ se zástupci OF došlo 24. ledna 1990 v budově OF v Litoměřicích. Po rezignaci celého vedení OV KSČ včetně vedoucího tajemníka byl 29. ledna 1990 na mimořádném plenárním zasedání zvolen do čela OV KSČ Milan Langer, vedoucí lékař stomatologického střediska Nemocnice s poliklinikou v Roudnici nad Labem. Ten se poté zúčastnil několika "kulatých stolů"¹⁷¹ a za KSČ kandidoval do Sněmovny lidu Federálního shromáždění (FS). Za jeho vedení byl aparát OV KSČ snížen o 80% zaměstnanců. Mimořádné plenární zasedání OV KSČ 29. ledna dále schválilo *"dokument, ve kterém vyslovuje upřímnou omluvu za veškerá přikopřít těm členům strany a jejich rodinným příslušníkům, kteří za*

¹⁷¹ Během prvních měsíců roku 1990 byla většina důležitých záležitostí v Litoměřicích projednávána u tzv. "kulatých stolů", shromáždění tzv. "rozhodujících politických sil". Účastnili se jich zástupci OF, přípravného výboru ČSSD, ČSL, ČSS a příležitostně také ONV. O jejich konání bylo rozhodnuto 15. ledna na společném jednání OF, ČSL, ČSS, ČSSD a SSM v sídle OF v Rooseveltově ulici. Tyto "kulaté stoly" se měly zabývat konkrétní politickou situací ve městě a koordinací všech demokratických sil.

své reformní postoje za nesouhlas s protizákonným vstupem vojsk v roce 1968 museli KSČ opustit a ztratili tak i společenské postavení¹⁷².

b) Obsah týdeníku Proud

Hodnocení obsahu Proudů v kritických dnech listopadového převratu komplikuje skutečnost, že jako týdeník mohl Proud na rychle se měnící situaci reagovat jen v omezené míře. Přesto lze na jeho stránkách najít řadu zajímavých momentů, které vypovídají o vývoji politické nálady v redakci.

1.) číslo 47, 24. listopadu 1989

Obsah tohoto vydání je plně pod kontrolou OV KSČ. Revolučním událostem nepřidělila redakce příliš velký prostor: titulní stranu zaplnily přibližně ze 2/3, na dalších stranách jim věnovala tři menší příspěvky.

Otevíracím materiálem titulní strany je příspěvek s názvem „Zachovejme rozvahu, zdravý rozum“¹⁷³ podepsaný autory (ta) a (se)¹⁷⁴. Již v první větě perexu se objevují tendenční a hodnotící prvky: *„Události kolem 17. listopadu v Praze konané na základě působení sil nepřátelských socialismu za vydatného přispění zahraničních sdělovacích prostředků čeří od pondělí klidnou hladinu společenskopolitického klima rovněž na litoměřickém okrese. Také na Litoměřicko přijeli pražští vysokoškoláci hledat podporu pro svou stávku (...) Aktivisté neagitovali jen na středních školách, ale i v některých závodech, podnicích a institucích, kde nenalezli očekávanou podporu.“*

Zbývající dva články titulní strany, které se vyjadřují k situaci, se nazývají „Stanovisko aktivu předsedů ZO KSČ“¹⁷⁵ a „Udržujme klid a pořádek“¹⁷⁶. Druhý článek obsahuje výňatky dopisů adresovaných OV KSČ, které pokračují na straně dvě. Na této straně je dále uveřejněno „Stanovisko předsednictva OV NF“¹⁷⁷, podle kterého OV NF jednomyslně odmítá *„projevy otevřeného nepřátelství a cílevědomého vyhledávání střetů s našimi bezpečnostními orgány“*.

¹⁷² SMETANA Jan. Kronika města Litoměřic, 1990, Litoměřice

¹⁷³ Zachovejme rozvahu, zdravý rozum, Proud, roč. XXXIX, č. 47, str. 1

¹⁷⁴ (se) = Václav Sedlák

¹⁷⁵ Stanovisko aktivu předsedů ZO KSČ, Proud, roč. XXXIX, č. 47, str. 1

¹⁷⁶ Udržujme klid a pořádek, Proud, roč. XXXIX, č. 47, str. 1

¹⁷⁷ Stanovisko předsednictva OV NF, Proud, roč. XXXIX, č. 47, str. 2

Jediný článek, který mírně vybočuje ze stranické linie, je uveden na straně dvě s názvem „Dialogy také v okrese“¹⁷⁸ podepsaný zkratkami (ich) a (se)¹⁷⁹. Jeho první část popisuje diskusi pražských vysokoškoláků, představitelů OV SSM, studentů litoměřické bohoslovecké fakulty a středoškoláků uspořádanou v tělocvičně litoměřického gymnázia. Z druhé části článku, podepsanou zkratkou (se), jež popisuje demonstraci uspořádanou 22.11. na Dómském náměstí, lze opět vyčíst hodnotící prvky. Píše se zde mj.: „Část byla zklamána, protože od shromáždění očekávala nějakou senzaci, když možnost vyjádření dostali i zástupci nelegálních struktur.“

OV KSČ se k politické situaci v tomto čísle vůbec nevyjádřilo.

Zajímavé politické pozadí měl vznik výzvy OV SSM, která měla být původně také zveřejněna na stránkách Proudů. Podle situační zprávy StB se 22.11. sešlo předsednictvo OV SSM a ve vzniklé rezoluci se připojilo k výzvě pražských studentů, požadovalo propuštění politických vězňů či legalizaci Lidových novin¹⁸⁰. Zároveň však situační zpráva konstatovala, že členové předsednictva OV SSM nejsou jednotní: „O konečném znění rezoluce má být rozhodnuto na zasedání 22.11.1989 v 18:00. Poté má být publikována v okresním týdeníku Proud dne 24.11.1989.“ Ke zprávě je dále připojena poznámka OPATŘENÍ, podle které je třeba: „Informovat OV KSČ Litoměřice k přijetí opatření včetně opatření v okresním týdeníku“. Není bez zajímavosti, že oficiální výstup z jednání OV SSM Litoměřice z 23.11. pod názvem „Provolání OV SSM k mládeži litoměřického okresu“ se nakonec bezvýhradně hlásí k prohlášením KSČ a vyzývá studenty k uklidnění situace; o avizované kritice vedení KSČ a o požadavcích zde není ani zmínka¹⁸¹.

2.) číslo 48, 1. prosince 1989

V druhém revolučním čísle dostaly aktuální politické události podstatně více prostoru než v předcházejícím týdnu. Věnovala se jim celá titulní strana a více než polovina strany 2.

Otevírací materiál „S odpovědností i srdcem“¹⁸² podepsaný (ta) již neobsahuje tendenční prvky ve prospěch KSČ a dokonce pozitivně vyzdvihuje jednání OF na

¹⁷⁸ Dialogy také v okrese, Proud, roč. XXXIX, č. 47, str. 2

¹⁷⁹ (ich) = Ivo Chrástecský

¹⁸⁰ http://www.mvcr.cz/policie/udv/securita/sbornik6/secur6_2.pdf, str. 654-655

¹⁸¹ Dokument pochází ze soukromého archivu bývalého redaktora Proudů Ivo Chrástecského.

¹⁸² S odpovědností i srdcem, Proud, roč. XXXIX, č. 48, str. 1

území okresu. Zároveň vyzývá „vedme dialog, ale po práci“ a konstatuje: *„události posledních dnů ukázaly, že je v naší socialistické vlasti vedle komunistů mnoho občanů, skutečných vlastenců, kteří se chtějí podílet na spolurozhodování a jejím dalším vývoji“*. Na titulní straně se rovněž objevuje materiál „Z jednání předsednictva OV KSČ“¹⁸³, podle kterého má být do 17. prosince svolána mimořádná okresní konference OV KSČ a na čtvrtek 30. listopadu v 15:30 „shromáždění pracujících“ na Mírové náměstí v Litoměřicích. Dalšími články z titulní strany byly: výňatek z projevu nového generálního tajemníka ÚV KSČ Karla Urbánka s názvem „Stranu musíme mobilizovat“¹⁸⁴, zpráva „Komunisté na náměstí“ o setkání komunistů na litoměřickém Mírovém náměstí v neděli 25. listopadu, článek „Pondělí v poledne“¹⁸⁵ přinášející informace o průběhu generální stávky v okrese a krátká zpráva o diskusních střediscích. Na titulní straně se však stále objevují články zastávající se socialistického zřízení. Je jím příspěvek „S lidem a pro lidi“ podepsaný zkratkou (se), v jehož perexu se píše: *„Není možné zašlapat do bláta s chybami také to, co bylo vybudováno. Je obava, aby jeden vládnoucí monopol nebyl nahrazen druhým, který by například popřel vedoucí úlohu dělnické třídy.“*¹⁸⁶

Stejný autor je podepsán pod článkem na str. 2 „V Agrozetu bez ztrát“¹⁸⁷. Autor v něm popisuje, že se v podniku zastavil v době konání generální stávky a že se po jejím zkráceném průběhu sešel s předávkou stávkového výboru a citoval jednoho z nich „Antonína Rouse: *„(...) Pracující našeho podniku musejí poznat, že především naši funkcionáři, se kterými jsme ve styku, jsou čestní a rozhodní. Víme, že situace je velmi složitá, že její řešení nepůjde ze dne na den, ale akční program KSČ, by měl ukázat cesty jak dál.“* V závěru článku autor píše. *„Těch několik minut nemohlo plně vystihnout situaci v Agrozetu, ale pravdou je, že většina pracujících to myslí s republikou vážně a nedopustí, aby se dala jinou než socialistickou cestou.“*

Důležitým průlomem bylo otištění materiálu OF na str. 2 pod názvem „Prohlášení Občanského fóra v Litoměřicích“¹⁸⁸, ve kterém mluvčí OF Zdeněk Bárta hodnotí dosavadní situaci na Litoměřicku a informuje o zřízení místní pobočky OF.

¹⁸³ Z jednání předsednictva OV KSČ, Proud, roč. XXXIX, č. 48, str. 1

¹⁸⁴ Stranu musíme mobilizovat, Proud, roč. XXXIX, č. 48, str. 1

¹⁸⁵ Pondělí v poledne, Proud, roč. XXXIX, č. 48, str. 1

¹⁸⁶ S lidem a pro lidi, Proud, roč. XXXIX, č. 48, str. 1

¹⁸⁷ V Agrozetu bez ztrát, Proud, roč. XXXIX, č. 48, str. 2

¹⁸⁸ Prohlášení Občanského fóra v Litoměřicích, Proud, roč. XXXIX, č. 48, str. 2

3.) číslo 49, 8. prosince 1989

Toto vydání Proudů lze v mnoha ohledech označit za průlomové. Z podtitulu mizí označení „Orgán OV KSČ a ONV Litoměřice“ a namísto toho se zde objevuje „Orgán Okresního národního výboru v Litoměřicích“.

Revolučním událostem se věnuje celá titulní a téměř celá druhá strana. Otevíracím materiálem str. 1 je neutrálně laděný článek „Ke Dni lidských práv“¹⁸⁹ připomínající blížící se výročí přijetí významného dokumentu OSN. Zajímavostí je, že autorem článku je Miloslav Šerks, manžel bývalé šéfredaktorky Proudů. Druhým otevíracím materiálem titulní strany je zpráva „Zásobování o vánocích“¹⁹⁰ referující o zásobování předvánočního trhu potravinami. Třetí nejvýznamnější materiál s názvem „V sobotu mimořádná okresní konference“¹⁹¹ informuje o svolání komunistů okresu na 9.12. Komunistům patří i hlavní fotografie titulní strany dokumentující manifestaci na podporu generálnímu tajemníkovi ÚV KSČ Urbánkovi. Pozoruhodným příspěvkem titulní strany je „Výzva“¹⁹² podepsaná OV KSČ, v níž litoměřičtí komunisté informují, že se vzdávají budovy Domu politické výchovy v areálu výstaviště Zahrada Čech a vyzývají, necht' uvolněné prostory poslouží střední zdravotnické škole.

Na str. 2 se nachází další zlomová rubrika. Sloupec v rozsahu 1/3 novinové strany oddělený tučnou čarou je vymezen OF v Litoměřicích. V úvodním materiálu s názvem „Občanské fórum v Litoměřicích“¹⁹³ se píše: *„Tato rubrika bude – podle dohody s redakcí Proudů – naším autentickým fórem, redigovaným samostatnou redakcí Občanského fóra v Litoměřicích. Zavazujeme se, že chceme pracovat podle všech zásad novinářské etiky a očekáváme v rámci této plochy naprostou svobodu.“* Druhým materiálem tohoto prostoru je „Rozhovor Proudů s mluvčím OF Z. Bártou“.

Na téže straně je otištěn důležitý článek „Ještě ke stávce v Agrozetu“¹⁹⁴ podepsaný tentokrát plným jménem – Václavem Sedlákem. Článek svědčí o změně postoje některých členů redakce k informování veřejnosti: *„Události těchto dnů otevřely většině lidí nejen oči, ale i ústa (...) Do nové atmosféry bouřlivých dnů jsem „spadl“ i já a se mnou kolegové v Proudů. V kolektivu jsme se rozhodli přinášet na stránkách našich novin co nejobjektivnější přehled o dění v našem okrese v souladu*

¹⁸⁹ Ke Dni lidských práv, Proud, roč. XXXIX, č. 49, str. 1

¹⁹⁰ Zásobování o vánocích, Proud, roč. XXXIX, č. 49, str. 1

¹⁹¹ V sobotu mimořádná okresní konference, Proud, roč. XXXIX, č. 49, str. 1

¹⁹² Výzva, Proud, roč. XXXIX, č. 49, str. 1

¹⁹³ Občanské fórum v Litoměřicích, Proud, roč. XXXIX, č. 49, str. 2

¹⁹⁴ Ještě ke stávce v Agrozetu, Proud, roč. XXXIX, č. 49, str. 2

s novinářskou etikou. Setkání s lidmi a prožité dny posledního období jsou pro mne velkým ponaučením.“ Redaktor se omlouvá za „nepřesnosti“, který h se dopustil v článku z minulého týdne „V Agrozetu bez ztrát“ a v následujících řádcích sebekriticky uvádí informace na pravou míru: „Při snaze vytvořit ucelený materiál jsem se dopustil několika nepřesností, za které se omlouvám a dávám je dnes na pravou míru. (...) Názory lidí jsou poznamenány měnící se situací a tak i pohled na článek otištěný před týdnem může být dnes jiný,“ konstatuje v závěru autor.

4.) číslo 50, 15. prosince 1989

Hlavním materiálem titulní strany padesátého čísla týdeníku Proud je zpráva z mimořádné okresní konference KSČ „Obnovit jednotu strany“¹⁹⁵. Zpráva informuje rezignaci části předsednictva a tajemníků OV KSČ s tím, že předsedou OV zůstává až do řádné okresní konference dosavadní vedoucí tajemník Jozef Servista. Tím však materiály referující o krocích KSČ na území okresu v čísle končí. Hlavní fotografie titulní strany se vrací k událostem ze soboty 9. prosince, kdy si lidé na Mírovém náměstí v Litoměřicích připomněli výročí vyhlášení všeobecné deklarace lidských práv. Na fotografii je zobrazena socha J.V.Stalina, kterou na výstavišti Zahrada Čech demontovali dobrovolníci a poté ji převezli na jeřábu na náměstí. K fotografii náleží článek „Bojovat za lidská práva“¹⁹⁶ s nadtitulem „Co bude se sochou J. V. Stalina?“

Ve spodní části titulní strany je otištěn redakční sloupek „Komu (ne)dáme slovo?“¹⁹⁷ Redakce v ní vysvětluje, že ať zveřejní názor jakékoliv strany, je za to napadena protivníkem. Zároveň vyzývá, ať autoři píší takové příspěvky, které nikoho nenapadají: „Chceme dát prostor každému, kdo o něj požádá, ale skutečně v duchu fair-play,“ píše se v závěru.

Na str. 2 je i nadále vyhrazena dvousloupcová plocha pro OF, tentokrát oddělená nejen tlustou čarou ale i hlavičkou „Zadáno pro Občanské fórum“, ve které je hlavním materiálem článek „Václav Havel: Šifra socialismus“¹⁹⁸. Ve spodní části vyhrazené OF je portrét Václava Havla s podtitulkem „Havel na hrad“.

¹⁹⁵ Obnovit jednotu strany, Proud, roč. XXXIX, č. 50, str. 1

¹⁹⁶ Bojovat za lidská práva, Proud, roč. XXXIX, č. 50, str. 1

¹⁹⁷ Komu nedáme slovo, Proud, roč. XXXIX, č. 50, str. 1

¹⁹⁸ Václav Havel: Šifra socialismus, Proud, roč. XXXIX, č. 50, str. 2

5.) číslo 51, 22. prosince 1989

Úvodním materiálem titulní strany tohoto čísla je „Prohlášení vydavatele Proudů“¹⁹⁹, ve kterém ONV jako jediný vydavatel okresního týdeníku informuje o přijetí krátkodobých opatření do doby, než bude přijat nový tiskový zákon:

- 1.) *ONV bude jmenovat redakční radu na základě předložených návrhů, v jejímž čele bude vedoucí redaktor. Jejími členy budou zástupci OV ČSS, OV ČSL, OV NF, OV SSM, OOR, OO MZVŽ, MěNV Litoměřice, Roudnice, Lovosice, Štětí, Občanského fóra a vydavatele – ONV*
- 2.) *ONV pověřuje tuto redakční radu, aby v duchu programového prohlášení vlády národního porozumění usměřovala obsah všech publikovaných materiálů v rámci práva, platných zákonů a demokratické rovnosti, pravdivosti a nezaujatosti. Tak, aby okresní noviny pomáhaly zabezpečovat klidný život celého okresu.*
- 3.) *Redakční radě doporučuje v tomto duchu rozvíjet v tribuně občanských názorů tvůrčí dialog. Zapojovat do něho všechny progresivní občanské i politické proudy.*
- 4.) *Stávajícímu kolektivu redakce Proud dává plnou důvěru. Bude také i nadále vytvářet všechny nezbytné předpoklady k plnění vydavatelských podmínek.*

Od minulých dvou vydání proběhla změna na straně 2, kde se plocha vymezená OF zvětšila z 1/3 na 1/2 novinové strany.

Za pozornost stojí článek na titulní straně „Kdy se vzbudí komunisté?“²⁰⁰, v němž dopisovatel Antonín Staněk poprvé vyslovuje myšlenku změnit týdenní periodicitu Proudů alespoň na nezbytnou dobu na zúžené denní vydání. Pod jeho příspěvek připojila redakce poznámku, v níž konstatuje: „Vzhledem ke kapacitním možnostem Severografie Ústí nad Labem není zatím možné denní vydávání Proudů zabezpečit.“

6.) číslo 52, 30. prosince 1989

Vzhledem k pracovnímu volnu vychází Proud až v sobotu, taktéž je tomu o týden později v prvním lednovém čísle roku 1990. Podtitulek opět prochází změnou a namísto označení „Orgán Okresního národního výboru Litoměřice“ je Proud označen jako „Týdeník litoměřického okresu“.

¹⁹⁹ Prohlášení vydavatele Proudů, Proud, roč. XXXIX, č. 51, str. 1

²⁰⁰ Kdy se vzbudí komunisté?, Proud, roč. XXXIX, č. 51, str. 1

Poslední číslo roku 1989 otevírá na titulní straně fotografie Václava Havla, čerstvě zvoleného prezidenta ČSSR. Hlavní materiál titulní strany „Ochrana a tvorba životního prostředí“²⁰¹ se věnuje problematice emisí a odsíření chemických provozů v okrese. Obsah i nadále obsahuje několik prohlášení, rozhodně však ne v takovém množství jako v minulých číslech. Proud se tak navrácí k informování o ekonomických a zemědělských událostech v okrese.

c) Volba nové redakční rady

Na prohlášení vydavatele Proudů zveřejněné v čísle 51 reaguje 28.12. osobním dopisem adresovaným vedoucímu redaktoru vedoucí tajemník OV KSČ Jozef Servista²⁰²: „*Jménem komunistů okresu Litoměřice protestujeme proti tomu, že v uvedené redakční radě mají zastoupení všechny doposud existující politické strany a proudy mimo KSČ. Zarážející je, že s námi o tvorbě redakční rady nikdo nejednal, ani nechtěl znát názor na naše zastoupení.*“ Servista pak dopis zakončuje: „*Má-li být Proud, jak píše vydavatel, skutečnou tribunou objektivnosti, pravdivosti a nezaujatosti, potom Vás žádáme, vážený soudruhu, o zjednání nápravy, věříme, že i nám bude umožněno mít svého právoplatného zástupce v uvedené redakční radě.*“

Na dopis reaguje šéfredaktor Proudů Antonín Tatiček dne 29.12..²⁰³

„*Vážený soudruhu, návrh nové redakční rady projednávalo vedení ONV. Na náš dotaz, proč není zastoupen OV KSČ, nám bylo řečeno, že mezi členy nové redakční rady je dostatek komunistů. Redakční rada se (...) bude scházet, jak bylo dohodnuto, každou první středu v měsíci ve 13 hodin v redakci Proud. Členové nové redakční rady nesouhlasili s vydavatelem a požadují jmenovat do nové redakční rady také zástupce OV KSČ. Tato skutečnost byla s vydavatelem projednána. V tomto smyslu by měl také OV KSČ obdržet od vydavatele dopis.*“

d) Změny v týdeníku Proud po roce 1990

Kromě personálních změn v redakční radě znamenal listopadový převrat i významný otřes na pozici šéfredaktora. Devatenáctého dubna 1990 vyslovil kooptovaný poslanec ONV Jiří Vavřina na plenárním zasedání interpelaci, ve které zhodnotil

²⁰¹ Ochrana a tvorba životního prostředí, Proud, roč. XXXIX, č. 52, str. 1

²⁰² Dokument pochází ze soukromého archivu bývalého redaktora Proudů Ivo Chrásteckého.

²⁰³ Dokument pochází ze soukromého archivu bývalého redaktora Proudů Ivo Chrásteckého.

situaci týdeníku Proud jako "neutěšenou"²⁰⁴. Příčiny shledával v "nesmyslně dlouhé výrobní lhůtě", dále v "neuspokojivé obsahové stránce". Vycházel i z toho, že "okresní týdeník zatěžuje rozpočet okresu, neboť se jedná o částku přibližně 400 tisíc Kčs". Navrhoval "týdeník uvést do konsolidačního programu. Ten zaměřit nejen na ekonomickou stránku, ale i na výrazné zlepšení kvality obsahu". V publikované odpovědi tří redaktorů týdeníku byla oprávněnost této interpelace potvrzena. S tímto prohlášením se ztotožnil i šéfredaktor Antonín Tatiček a návazně na to požádal o uvolnění ze své funkce. Celá záležitost byla projednána na poradě funkcionářů ONV a 11. května 1990 také v radě ONV. Antonín Tatiček byl z funkce šéfredaktora odvolán ke 13. květnu 1990 a řízením týdeníku byl pověřen dosavadní redaktor Ivo Chrástecký.

Po transformaci ONV na Okresní úřad (OkÚ) se v listopadu 1990 stává vydavatelem OkÚ v Litoměřicích.

V roce 1991 začal na Litoměřicku vycházet Nezávislý Proud, týdeník litoměřického okresu. Tím proběhla privatizace periodika s opuštěním vazby na OkÚ v Litoměřicích. Od 3. ledna 1992 je jako vydavatel uváděn Václav Sedlák, dlouholetý redaktor Proudů. Od čísla 16/1992 se pak v tiráži objevuje jméno vydavatelství Vltava, s.r.o.

Týdeník Nezávislý Proud se v průběhu devadesátých let postupně proměnil v deník s názvem Dnešní Litoměřicko, resp. Deník Litoměřicka, dnes Litoměřický deník. Na historický název Proud navázali v roce 2004 litoměřičtí vydavatelé týdeníku Nový Proud, kteří se dokonce graficky velmi přiblížili k původnímu logu. Projekt však zkrachoval na nedostatku zájmu čtenářů již v roce 2005.

²⁰⁴ SMETANA Jan. Kronika města Litoměřic, 1990, Litoměřice

9 Rozhovory

a) ANTONÍN TATÍČEK

(redaktor Proudů v letech 1962 až 1990, v letech 1988 až 1990 vedoucím redakce)

Mohl byste popsat atmosféru v redakci Proudů na jaře roku 1968?

Nebylo co řešit. Tvrdě jsme věřili reformám, hlavně Šikově ekonomice. Od toho se odvíjela i nálada v redakci. Do toho se vyměnilo i vedení litoměřického OV KSČ, které tomu trendu bylo tomu nakloněno, takže nebyl žádný problém.

Pak ale přišel 21. srpen. Jak v těch dnech vypadala výroba novin?

Začali jsme vydávat mimořádná jednolistová vydání, která vycházela denně. První noviny se vyráběly ve spolupráci s litoměřickou tiskárnou plochým tiskem. Později se jezdilo do Ústí nad Labem, kam jsme vozili sazbu doslova pod košilí, protože přísně Rusové kontrolovali všechna auta. Noviny jsme psali ve dvou s Petrem Hauptvogelem (pozdější redaktor časopisu Síto, závodního časopisu SEPAP Štětí – pozn. autora), protože šéfredaktor Jaromír Šindrbal byl na dovolené.

Jak na vaše počínání reagovali čtenáři?

Všude byla antisovětská nálada. Lidi, kteří dříve oslavovali Rudou armádu, se nemohli smířit s přepadením a okupací. Pamatuju si, že jsme byli zavaleni bednami s jablky. Lidi nám nosili do redakce jídlo, ovoce, obložené housky a nadšeně říkali: jenom pište, pište! Denně jsme něco vypořídali, vozili to do tiskárny a kamarádi to pak rozváželi v autech a na motorkách po balcích po okrese, aby se to dostalo i do vesnic.

Byli jste v kontaktu s lidmi z OV KSČ?

Ani moc ne, ono to bylo spíš spontánní.

Kdy mimořádná čísla skončila?

Stopnuli nám to, když se vyměnilo se OV KSČ, což bylo necelých čtrnáct dní po okupaci.

V roce 1970 jste byl vyloučen z KSČ. Co vám při vyloučení nejvíc vyčítali?
Samozřejmě ta mimořádná srpnová vydání Proudu. A pak mi připomenuli jeden článek, který jsem napsal v lednu 1969. Byl to rozhovor s Vladimírem Škulinou. Pamatuju si, že otázky jsem pro něj tehdy vymýšlel tak, abych mu nahrával na smeč – a on smečoval opravdu důkladně.

Tlačil na vás OV KSČ už v průběhu roku 1969?

Na to si moc nepamatuju. Situace se trochu uklidnila, ale i z toho Škutiny je cítit, že jsme si nenechali moc radit. Akorát nás tlačili, abychom podepsali Slovo do vlastních řad a podobné pitomosti, ale my to nepodepisovali.

A jak zareagovali, když jste řekl, že nepodepíšete?

Nijak.

Podle dochovaných spisů si členy redakce na konci roku 1969 předvolali na OV KSČ...

Byli jsme předvolaní jednotlivě. Chtěli tam po nás, abychom plivali jeden na druhého. Ale to nepřipadalo v úvahu, protože my jsme byli výborný tým.

Měl jste z toho nervy?

Neměl, mně to bylo jedno. Já jsem jim řekl rovnou, že psát nemusím, že klidně budu dělat to, co jsem se vyučil – opravovat televize (Antonín Tatiček je původním vzděláním frekvenční mechanik přeloučské Tesly – pozn. autora). V té době už všichni opraváři televizí v okrese měli dávno postavené baráky, protože když si někdo nechal vyměnit odpor, zaplatil za to 150 korun. Namítl jsem, že když mě vyhodí, uživím se – a ještě líp. A oni: ale tady na okrese ne! A já na to: tak půjdu jinam. Průšvih byl ale v tom, že jsem se v té době nepohodl s ženou. Tenkrát kolovaly mezi lidmi fámy, že nepohodlní lidi půjdou do gulagů jako v 50. letech. Řekla mi, že na Sibiř se mnou nepůjde, našla si zábavu a kamarády, já se staral o naši malou dceru a sháněl jsem podnájem. V sedmdesátém roce jsem se pak po sedmiletém manželství rozvedl. Mrzelo mě to. Ale z lidí, co byli vyloučení ze strany, jsem takhle blbě nedopadl jen já.

V redakci byl v době čistek nálada jaká?

Ani jsme se moc neklepali. Říkali jsme si, ať si rozhodnou sami, co s námi udělají. Šindrbal se pak vydal do Prahy, pracoval u metra, já zůstal, protože si mě v redakci chtěla nechat Marie Šerksová.

Tím všechno skončilo?

Ještě jsem byl pozván k tehdejšímu okresnímu náčelníkovi StB. Ten vytáhl z trezoru ty jednostránkové noviny z doby okupace a řekl mi, že buď budu spolupracovat, nebo jdu z novin. Já ale hlavu do takových věcí nestrkal a nespolečně jsem. Přesto se pak moje jméno objevilo v Cibulkových seznamech.

Jaká byla Marie Šerksová jako šéfka?

Řeknu to takhle: já si dělal svoje zemědělství a ekonomiku a ona si psala svoje polické věci.

Stalo se vám za dobu vaší kariéry v Proudě, že jste se dostal k zajímavé informaci, ale vytušil jste, že by nebylo dobré o tom psát, protože by to mohlo rozzlobit někoho na OV KSČ?

Myslíte autocenzuru? Taky se vyskytly takové věci. Ne, že bych nějak tvrdě narazil, ale vzpomínám si, že se mi dostaly do rukou lékařské zprávy s rozboru krve lidí z Lukavce, vesnice, na kterou mířila většina spadu z lovosické chemičky SCHZ. Ti lidi měli strašně špatnou krev, víc bílých krvinek, náběhy na leukémie a tak podobně. Kdy to přesně bylo, už nevím, snad v roce 1968. Ale vývoj událostí pak nepřál tomu, aby se o tom psalo.

V roce 1978 jste byl znovu přijat do KSČ. Proč jste se vracel?

Asi proto, aby měl člověk klid. V té době se začaly rušit podnikové noviny a najednou se vyrojila spousta novinářů. Z OV KSČ mi vzkázali, že jestli do strany nevstoupím, budu muset odejít. Já na to říkal: mně je to jedno, klidně vstoupím, ale musíte mi vrátit členství. To mi nakonec nevrátili, a tak jsem musel o vstup požádat. Objevovalo se proti mé osobě dost výhrad, hlavně na ONV, kde byli lidi, kteří mě léta pomlouvali. Dokonce i po tom vyloučení, když jsem zůstal u novin, jsem se musel tvrdě ohradit, ať se o mě na okrese přestane mluvit jako o vyvrhelovi. Tehdy se mě zastala šéfka. Zřejmě to projednali a skončilo to.

Zkraje roku 1989 jste se stal šéfredaktorem. Ani tehdy nepřišla povinnost napsat článek na politickou objednávku OV KSČ?

Jednu jedinou věc jsem napsal, mělo to patnáct, dvacet řádek. Byl to odsudek demonstrací při Palachově týdnu v lednu 1989²⁰⁵. To bylo jediné, k čemu mě donutili za celou kariéru v Proudu.

Kdo od vás požadoval napsání tohoto článku?

Ideologický tajemník OV KSČ Milan Kubeš. Tehdy mi říkal: neblbni člověče, mě tlačí na POV KSČ, ať něco uděláme! Tak jsem mu odpověděl, že to něco takového píšu poprvé a naposledy a že to dělám nerad. S Kubešem jsme byli kamarádi, tykali jsme si, celé to proběhlo ve smyslu: vlk se nažere a koza zůstane celá.

Jaká byla nálada v redakci během revoluce?

No, nic moc. Vlastně jsme táhli noviny jen s Václavem Sedlákem. Každý byl napnutý, co bude a nebude, do toho za mnou chodili důstojníci z kasáren, že do toho půjdou a že vyjedou do ulic, a taky policajti z SNB, že půjdou střílet, a já jim říkal: neblbňte chlapi, klid! Myslím, že dost lidí se mi podařilo uklidnit.

Tehdy také do redakce přišli zástupci OF s tím, že by rádi měli pro sebe místo...

Na ONV bylo domluveno, že jim vyhradíme prostor, do kterého jim nebudeme zasahovat, ať si jen dodávají své články. No, znectili tam kdekoho. Lidi na mě pomalu začali plivat, proč to tiskneme a já jim odpovídal: přece za to nemůžu, nejsem vydavatel! Tak jsme později napsali krátký článek, že tahle rubrika nemá nic společného s redakcí.

V roce 1990 jste z Proudu odešel, co jste pak dělal?

Šel jsem k armádě dělat to, co jsem uměl – jako civilní zaměstnanec jsem byl opravářem střeleckých radarů u vojáků Terezíně. Vydržel jsem tam dva roky a pak mě nevlastní dcera v Teplicích přesvědčila, ať jdu k nim dělat noviny. Byl to deník Směr. Tam jsem zůstal do roku 1999.

²⁰⁵ Odmítáme provokace, Proud, roč. XXXIX, č. 3, str. 1

b) IVO CHRÁSTECKÝ

(redaktor Proudů v letech 1989 – 1991)

Kdy jste nastoupil do redakce Proudů?

Mým prvním působištěm byl teplický měsíčník Revue Teplice. Jenže se mi tam z Litoměřic nechtělo dojíždět. A pak mi jednoho dne zavolal kamarád Stanislav Löffelmann, že z redakce Proudů odchází šéfredaktorka Marie Šerksová, za ní že nastupuje do čela Antonín Tatiček a tím pádem že se uvolnilo jedno místo. Do Proudů jsem nastupoval od února, Šerksová v té době redakci právě opouštěla s tím, že zaučovala Stanislava a pak definitivně odešla.

Proč jsem kývl na Proud, i když to byl stranický tisk KSČ?

Protože jsem chtěl dělat noviny. Vzpomínám si ale, že jsem při nástupu řešil dilema: jestli se budu muset přetvařovat celý život, tak tuhle práci dělat nemůžu. Měl jsem velké obavy, že mě požádají o kandidaturu do strany. A byl jsem rozhodnutý, že jakmile na to dojde, odejdu, i když jsem nevěděl, čím přesně bych se živil.

Jaká byla v redakci při vašem nástupu atmosféra?

Kromě sekretářky Blanky Sejkorové a mě byli všichni další tři redaktori v KSČ. Každopádně jako nestraník jsem musel mít doporučení OV KSČ, že smím pracovat v novinách. V roce 1990 jsem se z kádrových materiálů dozvěděl, že moje působení v Proudů schválili na stejném zasedání, kde rozhodli, že Antonín může být jmenován šéfredaktorem. Atmosféra v redakci byla klidná. Všichni sice tušili, co se děje v Polsku, v Maďarsku a pak i v NDR, ale nezdálo se, že by se v Proudů čekalo, že něco velkého přijde. Dál probíhaly okresní konference SSM, odboráři diskutovali na aktivech a my o tom psali.

Jak velkou autoritu měl v redakci tematický plán? Jak moc se dbalo na jeho dodržování?

Na to si moc nevzpomínám. Porada na týden vypadala jako klasická dnešní. Oni si dělali svoje věci: Antonín psal to, co mu nařídili, Václav Sedlák psal hlavně o zemědělství, já nahlásil svoje kulturní akce a přes týden jsem si je obcházel.

Zakazovali vám o něčem psát?

Stala se mi jediná věc, kdy jsem měl otevřený problém, a to hned čerstvě po nástupu v únoru 1989. Do litoměřického klubu Družba přijela hrát Hudba Praha, akci pořádal OV SSM. Já jsem na místě přímo nebyl, a tak jsem pak zavola vedoucímu klubu, jaké to bylo, načež on mi odpověděl, že všechno proběhlo v pořádku a že akce měla úspěch. A já naprosto bezelstně napsal krátký bezvýznamný článek s názvem „Hudba se líbila“. Jenže jsem nevěděl, že muzikanti před jednou písničkou do sálu zavolali: „A tuhle píseň věnujeme Václavu Havlovi!“ Když pak článek vyšel v novinách, volala mi rozčilená pracovnice z Městského národního výboru, jak jsem o tom mohl psát, když se tam odehrála ta záležitost. Nestalo se, že by mě za to sankcionovali, ale řekli mi: „Dej si na to bacha!“ Tatíčkoví volal ideologický tajemník OV KSČ Kubeš a stěžoval si. Já na to tenkrát argumentoval, že jestliže tam proběhlo něco závadného a byl u toho dozor z MěNV, proč akci nerozpustili? A na to moc argumentů neměli.

Stýkal jste se s někým z OV KSČ častěji?

S ideologickým tajemníkem Kubešem jsem se jednou svezl v autě. Jeli jsme na otevření výroční výstavy v Základní škole v Černoučce, kde učil autor knihy Malý Bobeš Josef Věromír Pleva. Na zpáteční cestě se mě Kubeš ptal, kde chci vysadit, a já na to, ať mě vysadí u litoměřického letního kina – ten den se tam pořádal Ekofest. Což se Kubešovi nelíbilo, protože se vědělo, že tam mají přijet lidi typu Ivan Hofmann nebo Sváťa Karásek. Z mého pohledu se ta akce svým rozsahem nedala v novinách opomenout. Kubeš se trochu ošíval, jak tam můžu jít, a já na to namítl, že když je to povolené...

Přesto jste nejméně jednomu příkazu neušel. Po červnovém zveřejnění petice Několik vět jste absolvoval krátký rozhovor s tehdejší vedoucí kulturního odboru na ONV Růženou Němcovou, kde šlo v první řadě o kritiku umělců, kteří Několik vět podepsali. Počítám, že to jste si patrně dobrovolně nevybral?

Na ten rozhovor s Němcovou si pamatuji. Byla to klasická „ohlasovka“ – materiál, kterými jsme v novinách kriticky reagovali na Několik vět a další výzvy. Dostal jsem to úkolem, protože petici podepsali lidé z kulturní branže. Od koho přesně ten příkaz přišel, už nevím. Od Antonína, který za nimi musel pravidelně docházet, nejspíš ne, ale že by mi to nařídil sám ideologický tajemník Kubeš, to také ne. Ohlasové

materiály na Několik vět jsem psal dva. Přiznávám, že na podobné téma vznikl v srpnu 1989 ještě rozhovor s malířem Františkem Horou a navrhl jsem ho já, protože jsem se s ním chtěl setkat. Byl to sice komunista, ale dobrý výtvarník.

Na obsah týdeníku měly nesporně vliv i dálnopisy, které přicházely z ÚV KSČ na OV KSČ. Jakou cestou se dostávaly do redakce?

Obvykle je přinesl Antonín, nebo se to objevilo v poště. Vevnitř pak bylo vyloženo, jak máme vzniklou situaci chápat. Nechodila toho ale rozhodně kvanta. Co se týkalo přímo novin, bylo na redaktory přeneseno prostřednictvím šéfredaktora.

Jak moc vážně podle vás šéfredaktoři Proudů brali úvodníky, ve kterých reagovali na politické události v duchu politiky KSČ?

Já myslím, že Antonín je moc vážně nebral a že je možná někdy mohl napsat i proti vlastní vůli. Moc iniciativní v téhle oblasti nebyl. Těmi úvodníky byla proslulá hlavně Šerksová. Kamarád Miroslav Zimmer mi říkal, že když tehdy studoval pražskou Fakultu žurnalistiky, kolovaly její úvodníky po fakultě jako děsná legrace a odstrašující výraz totalitní novinařiny, jak už se nemá psát. Šerksová byla těžká soudružka. Po roce 1990 jsem byl členem severočeské rady Syndikátu novinářů jako zástupce malých okresních novin a vzpomínám si, jak na jedno shromáždění přišla a dokonce ji snad zvolili do nějaké funkce. To jsem se docela zděsil.

V Proudů se čas od času objevovaly i nekonečné dogmatické rozhovory s tajemníky OV KSČ. Nezřídka přesáhly i celou novinovou stranu. Jak vznikaly? To si opravdu redaktor sedl s dotyčným a strávili spolu třeba pět hodin? Takový rozhovor by se nikdy nestihl přepsat...

Nikdy jsem u toho přímo nebyl, protože jsem se takovému rozhovoru naštěstí vyhnul, nicméně pochybuji, že by si sedli a pracovali by stylem „otázka-odpověď“. Spíš jsem přesvědčen, že si to soudruzi napsali sami.

Zasahovali vám v redakci někdy do textu? Jinými slovy: pocítil jste zásahy cenzury?

Až v listopadu 1989 se něco takového stalo. V úvodní větě článku „Dialogy také v okrese“ jsem původně začal článek větou: „Brutální zásah na Národní třídě...“ Antonín za mnou ale přišel a říkal, že tak by to znít nemělo. Já namítl, že mám

informace, že zásah brutální byl, tak proč to nenapsat. Ano, je v tom trochu cítit komentář, hodnotící prvek, ale připadalo mi to přirozené. Antonín tvrdil, že by to mělo znít trochu jinak, jestli s tím tedy souhlasím. Na to já odpověděl: „Ty jsi šéf.“ Nakonec tam vyšlo: „Události 17. listopadu...“

Stávalo se to častěji?

Ne, to bylo jen u tohoto článku.

Co autocenzura? Pamatujete si na chvíle, kdy jste musel slovíčkařit?

Zaplaťpánbůh moc jich nebylo. Tím, že jsem si dělal svoje kulturní zprávy, jsem tomu úspěšně unikal. Občas jsem nad nějakým slovem přemýšlel, bylo to lehce schizofrenní. Spíš jsem k tomu ale přistupoval tak, aby z toho pak neměl průšvih Antonín.

Jak jste prožil první víkend po 17. listopadu?

Trénoval jsem v té době litoměřické dívčí béčko v basketbalu, hráli jsme dvojzápas v Chomutově. Byl se mnou jeden z rodičů, který družstvu dobrovolně pomáhal. Sice straník, ale normální člověk. Říkal mi: „Hele, něco se muselo stát, na západních stanicích to hlásili.“

Jak to v redakci Proudů vypadalo v pondělí 20. listopadu po událostech na Národní třídě?

Kolegové z toho byli trochu jako přejetí. Já a sekretářka Blanka Sejkorová jsme ještě týž týden začali chodit s trikolórou. Ostatní na to koukali a byli trochu vyděšení. Mezitím už do Litoměřic a do Roudnice přijeli první vysokoškoláci a herci, navštívili gymnázium. Tak vznikl zmíněný článek „Dialogy také v okrese“, který jsem psal s Václavem Sedlákem.

Jaká byla nálada v redakci před odesláním novin do tiskárny ve středu 22. listopadu?

Žádný spor o obsahu jsme neměli. Začaly docházet první stranické rezoluce od podniků, takže stránky bylo lehké zaplnit. Noviny se nesly v duchu: dialog ano, ale v určitých mezích. Podle toho, co psaly stranické výbory a ROH a další organizace, to jelo stále v intencích režimu.

Jak se v těch dnech choval OV KSČ?

Měli zhasnuto.

Prosím?

Osobně jsem to nezažil, ale vyprávěl mi to kolega Stanislav Löffelmann. Dostal za úkol zastavit se na jednání POV KSČ a když se vrátil, říkal: „Hele, já tam přišel, oni tam normálně měli zhasnuto a jednali úplně potmě!“

Zasahovali vám v kritických dnech nějak do práce?

Mám jednu konkrétní vzpomínku. Tenkrát se celostátní noviny navázely do okresu ranním vlakem z Prahy. Lidová demokracie, Svobodné slovo a Mladá fronta – ty mě zajímaly nejvíc. Den poté, co vystupoval Václav Havel v Melantrichu a zpívala tam Marta Kubišová, vydala Mladá fronta druhý den fotografii na titulní straně právě s Martou Kubišovou. Tu Mladou frontu jsme četl ráno v redakci, najednou přišel Antonín a řekl, že si ten výtisk musí vzít. Prý dostal příkaz, že ho musí odevzdat ideologickému tajemníku OV KSČ Kubešovi. O chvíli později přišlo druhé vydání Mladé fronty, kde byla na titulní straně jakási formální fotografie.

Nějaký konkrétní příkaz, jak se máte postavit ke generální stávce, jste od OV KSČ dostali?

Nepamatuji si, že by nějaký příkaz přišel. A s Antonínem jsme se toho dne dohodli, že on bude na demonstraci fotit a já půjdu mezi lidi a budu se jich ptát.

Chodily tehdy do redakce kromě rezolucí ZO KSČ také nějaké dopisy od příznivců revoluce?

Pokud si vzpomínám, tak ne. Kromě oficiálních dopisů od závodních výborů nic jiného do redakce nedocházelo. Občanské fórum už totiž mělo vlastní platformu v Proudě.

První článek podepsaný Občanským fórem vyšel v Proudě 1. prosince 1989.

Jakým způsobem zástupci OF na stránky novin pronikli?

Ve středu po generální stávce (29.11. – pozn. autora), přišli do redakce šéf litoměřického OF Zdeněk Bárta a s ním Oldřich Doskočil, tehdejší redaktor

Svobodného slova. Oba jsem je viděl poprvé v životě. Přišli s tím, že v Proudě chtějí stránku pro OF. Antonín se do toho nechtěl moc míchat, říkal, že bychom samozřejmě měli noviny otevřít. Toho jednání se nezúčastnil, ujali jsme se jich já a Stanislav Löffelmann a dohodli se s nimi, že si oni budou dodávat své materiály a my do toho nebudeme zasahovat. Nevím, jak to probíhalo v ostatních okresech, ale u nás jsme se s nimi dohodli během hodiny²⁰⁶.

Musel se vstup OF do Proudě projednávat s OV KSČ?

Určitě. Ale soudruzi to vzali jako nutnost, neměli už kam uhnout. Myslím, že nejdřív "parlamentáři" Zdeněk Bárta a Oldřich Doskočil chtěli celou stranu, ale pak došlo ke kompromisu. Jestli se dobře pamatuji, tak přímo s OV KSČ nikdy nejednali, zprostředkoval to nakonec Antonín Tatíček.

V pátek 8 . prosince vyšel Proud už bez podtitulku „Orgán OV KSČ“, ale pouze jako „Orgán Okresního národního výboru v Litoměřicích“. Za jakých okolností změna proběhla?

Prostě nám řekli, že to máme vyndat. Souviselo to s jedinou věcí, a to zrušením článku Ústavy ČSSR hovořícím o vedoucí úloze KSČ.

---

²⁰⁶ Zdeněk Bárta, pozdější senátor za obvod Litoměřice, sdělil, že si na jednání v Proudě si, bohužel, navzpomíná a tudíž ani nemůže potvrdit, kdy přesně jednání proběhlo. Ani Oldřich Doskočil, tehdejší redaktor Svobodného slova a dnešní zaměstnanec Okresního vlastivědného muzea Litoměřice, si nevzpomíná na přesné datum. Pamatuje si prý však, že jednání zcela jistě proběhlo v druhém revolučním týdnu, tedy mezi 27. listopadem a 3. prosincem 1989.

c) FRANTIŠEK PRINC

(Vedoucí tajemník OV KSČ Litoměřice v letech 1969-1988)

Máte pocit, že by jste z pozice OV KSČ zasahovali do obsahu okresního týdeníku Proud?

Upřímně říkám, že my jsme do Proudů nezasahovali, ani žádné příkazy jsme jim nedávali, že musí to nebo ono dávat do tisku.

Ovšem ideologicky pod řízením OV KSČ týdeník Proud spadal. Jak se tedy mohlo OV KSČ podílet na obsahu týdeníku?

Zasahovat mohlo jedině tehdy, když si v Proudě připravili nějaký tematický plán, načež redakční rada řízená OV KSČ konzultovala s vedením Proudů, co a jak by se mohlo do tematického plánu doplnit. Aby se jim tam ale vměšovali do obsahu článků, to určitě ne. Šéfredaktorka Proudů paní Marie Šerksová byla – lidově řečeno – „od rány“ a nenechala by si do toho mluvit. To můžu celkem zodpovědně říct.

Paní Šerksová docházela na jednání OV pravidelně?

Na jednání OV docházela pravidelně.

Musela?

To ne, ona tam chodila dobrovolně. Z jednání si dělala nějaké výpisky, třeba když jsem tam měl nějaké vystoupení k okresní ekonomice. Ona si z toho udělala nějaký souhrn, ale námi to ovlivňované nebylo, tím „námi“ myslím OV KSČ. Sama mohla bez potíží fungovat jako suverénní vedoucí redaktorka.

Jak jste se spolu bavili. Byli jste známí?

Ona na jednání chodila často, z vlastní iniciativy. Já osobně jsem s ní mluvil tak pětkrát za měsíc. My jsme se znali velmi dobře. Dokonce letos na Vánoce u nás byla její rodina na návštěvě (Marie Šerksová zemřela v roce 2001 – pozn. autora).

Jak byste zareagoval na tvrzení, že v týdeníku Proud existovala cenzura?

Ne, slovo cenzura neexistovalo. U nás v okrese ne.

Když noviny jednou týdně odcházely do tisku, kontroloval noviny okresní ideologický tajemník?

Ne. Do tiskárny v Ústí nad Labem jezdila každý týden s novinami buď paní Šerksová nebo její zástupce. Aby ale před odchodem do tiskárny kontroloval Proud někdo z okresního výboru KSČ, co v těch novinách je, to ne.

Měl jste někdy nějakou výhradu k obsahu týdeníku?

Pravda je, že jsem zásadně nesouhlasil s jednou věcí a to, aby paní Šerksová dávala do novin fotografie nás, vedoucích funkcionářů. Netoužil jsem po tom, aby je tam otiskovala.

To vám vadilo?

Říkal jsem jí, ať si tam dává rolníky, nebo lidi z fabrik. Ale co bychom tam dělali my? My jsme nemuseli být na stránkách novin. To jsem jí říkal několikrát, že jestliže tam budu vyfocen, že jí udělím pokutu (směje se). Ale jinak si nepamatuju, že bychom někdy v předsednictvu našeho OV KSČ projednávali, že v novinách bylo něco problematického.

Cenzuru v Proudě vylučujete. A co autocenzuru?

To by museli redaktoři sami říct, jestli chtěli něco napsat a nemohli, aby se nebáli sami o sebe. To vám já těžko řeknu.

Mohl do obsahu Proudě zasahovat ONV, který noviny financoval?

Ti už vůbec ne...

Jak jste se vlastně dostal ke KSČ?

Víte, já jsem původně zahraniční voják. Bojoval jsem ve Francii...

Ve Francii?

Žil jsem tam devatenáct let. Já mám vystudované všechny školy ve francouzštině. Moji rodiče byli za první republiky emigranti, protože v Československu nebyla práce. Odešli jsme tam v roce 1927, mně tehdy nebyl ještě ani rok. Ve Francii jsem žil až do konce roku 1945, za II. světové války jsem tam bojoval v odboji a pak jsem byl

v cizinecké legii se souhlasem našeho velvyslanectví. Po osvobození Paříže jsem byl u jednotky, která bojovala proti Němcům v Ardenách.

Po roce 1948 jste jako voják ze západní fronty v Československu neměl problémy?

Já jsem problémy neměl.

Jak to? Protože jste vstoupil do KSČ?

Přesně tak. My jsme bydleli na severu Francie, kde můj táta dělal na šachtě. A vždycky mi říkával: kluku, vždycky to byli komunisti, kdo chránil zájmy dělnické třídy. A když jsme sem přišli a zakládala se znovu partaj, tak jsem stál u toho zrodu na Ústecku. A od té doby jsem v partaji a zůstanu v ní, dokud budu naživu.

A jak jste se díval na politické procesy 50. let? Věděl jste o nich?

Věděl.

A jak jste se s tím vypořádával vnitřně?

Vnitřně jsem si říkal, co se to děje za špatnosti. Ale když o tom slyšíme dnes, zase neustále slyšíme jen jednu stránku věci, a to že za totality byl každý neoprávněně odsouzen. To také není úplně v pořádku. Nikdo už neřekne to důležité, že svět byl rozdělen na dvě části, mezinárodní situace byla úplně jiná než dneska. Ve Spojených státech amerických se v té době také nedělo všechno podle spravedlnosti.

Jak jste se díval na vývoj polednových událostí roku 1968?

Fakt je jedna věc: že kdyby tenkrát centrální novináři nedělali tolik hloupostí, jako je dělali v roce 1968, kdy před srpnem lhali a nezodpovědně prezentovali lidem situaci, mohlo to dopadnout úplně jinak. Většina národa souhlasila s tím, co se stalo v lednovém zasedání ÚV KSČ. Lidé souhlasili i s tím, co se odehrávalo dál. Ale kdyby do toho nerýpali centrální novináři, nedopadlo by to tak, jak to dopadlo. Už v květnu, a to vím perfektně, na zasedání ÚV KSČ sám Dubček kritizoval sdělovací prostředky, že se ve svém přístupu odchyľují doprava. A hodně doprava. Tehdy to bylo hrozné, tam se to úplně vymklo kontrole. Opakuji: bylo to od nich nezodpovědné.

Jak vzpomínáte na stranické prověrky, které proběhly s nastupující normalizací, která vás vynesla do čela OV KSČ?

Těmi prověrkami původně prošel skoro každý. Původně v nich bylo mnoho otázek. Jak se dotyčný choval před lednem 1968? Jak se choval po lednu 1968? Jak se choval po květnovém jednání 1968? Jak se choval při vstupu vojsk? Jak se choval po listopadové rezoluci ÚV KSČ? Když se ten dotazník s dotyčným procházel pořádně, členství v partaji bylo zrušeno jen minimálnímu množství členů. Ale protože to bylo uděláno poctivě a někomu na kraji se to nelíbilo, zúžilo se to jen na jedno kritérium: Jak se dotyčný choval při vstup vojsk? A pak logicky prošlo jen málo lidí.

Ty prověrky mimo jiné stály členství i redaktora Proudu Antonína Tatička...

On měl zrušené členství, Tonda, to je pravda, ale pak jsme ho vzali zpět. To byl poctivý chlap, poctivý redaktor.

Jak si vysvětlujete, že jste s takovým kádrovým profilem, jaký jste měl, mohl vykonávat funkci tajemníka OV KSČ po roce 1969?

Já jsem předtím neměl významnou politickou funkci, pracoval jsem v hospodářské funkci ve strojní traktorové stanici a byl jsem jen řadovým členem okresního výboru. Ale jak se ty věci v roce 1968 a 1969 mlely, na aktivu někdo jednoho dne doporučil, abych tu funkci vedoucího tajemníka šel dělat já. Já si dal tehdy podmínku, že to vezmu do okresní konference a pak dost, vrátím se zpátky do hospodářské funkce do traktorky. A v roce 1970, když nastala ta okresní konference, přišli z kraje, abych tu funkci zastával dál já. A tak to nakonec vydrželo až do roku 1987.

A to na vás spolustraníci tenkrát nekoukali divně, že nejste ideální kádr?

Asi jsem měl nějaké výsledky ve svém jednání. V tom mém životopise by bylo víc problematických věcí. Já mám třeba za manželku Němku. Vzali jsme se v roce 1947.

Ona mohla zůstat v Československu i po odsunu?

Jo. Pochází ze sudet. Měla tehdy výjimku, protože její otec pracoval na lesní správě, takže mi to klidně odsouhlasili na Krajském výboru v Ústí nad Labem i ve francouzské armádě. Za celé období socialismu jsem nikoho neudával, nebyl jsem konfidentem StB...

Měl jste dobré vztahy s někým z ÚV KSČ?

V ÚV KSČ jsem velké styky neměl. Měl jsem dobrý vztah s jedním člověkem z KV, ale z ÚV ne. Ale jinak jsem měl s KV spíš těžkosti.

Jaké?

Já jsem třeba nerespektoval některé věci, které nám oni demagogicky ukládali. Uvedu vám jeden příklad, tím bylo přijímání kandidátů. Já jsem tam vystoupil v jedné věci, a to že přijímat člověka do partaje – to přece není ani uhlí, ani obilí, to je člověk! A to přece nejde někomu nadiktovat, já vás přijmu do strany a hotovo! Ten člověk zraje a teprve když on sám je přesvědčen, že tam chce, může někam vstoupit. Když někdo není rybář, nemá k tomu vztah, tak ho přece nebudu nutit, aby šel k rybářům. My jsme v OV museli přijmout ročně 400 kandidátů a ti, kteří neplnili kvóty, byli kritizováni. Já můžu vytěžit 10 tun uhlí, ale nemůžu přece přijmout člověka, který o té partaji nic neví nebo do ní dokonce ani nechce. Pak se stávalo, že do partaje přišel kdekdo...

Jak jste vycházel s StB? Jestliže jste byl tak trochu odbojnější, jak říkáte, neměl jste někdy tak trochu spory i s nimi?

Naopak, oni měli problémy se mnou. Opět si vzpomínám na jeden příklad. Když někdo potřeboval devizový příslib a my jsme schvalovali seznam lidí, kluci z StB to prohlíželi taky. A mohli mít s některými lidmi nevyřízené osobní účty, a tak se stávalo, že je z vlastní vůle bezdůvodně vyškrtli. Proto jsem nařídil, že než StB odevzdá ten seznam lidí s devizovým příslibem do banky, tak mi to musí předložit a tam mi musí u každého vyškrtnutého člověka zdůvodnit, proč ho vyškrtli, a teprve potom to mohli odevzdat do banky. Takže takové problémy jsem s nimi měl. Já byl vždycky trochu od rány, jak se říká, a to bylo proto, že jsem se nebál vyšších šarží.

Vzpomínáte si na to, jak to bylo na Litoměřicku s Chartou 77?

To bylo tak, že na naše okresní jednání přijel člověk z ÚV a přednesl nám, že tady jsou určité protisocialistické síly a vyslovil tu potřebu sepsání rezolucí. A zase odjel.

A vy jste Chartu 77 jste četl?

Ne.

Proč ne?

Chtěl jsem si ji přečíst. Ale nikdy mi ji nedodali.

Jak jste prožíval poslední roky 1988 a 1989, kdy byla u moci KSČ?

Dohodnutí jsme byli tak, že setrvám ve funkci do okresní konference, která měla proběhnout v březnu 1988, načež odejdu do důchodu. Ale pak se stalo, že jsme měli v roce 1987 prosincové zasedání, kde mýrnyxtýrnix přišel vedoucí sekretář a byl jsem pryč (směje se). A místo mě nastoupil pan Servista. No a ty poslední dny... Sledoval jsem to doma v televizi, poslouchal jsem rozhlas. Spoustu věcí jsem nemohl nějak dobře strávit.

Vyčítali vám lidé něco po roce 1990, kdy se obrátil politický kurs?

Zatím si nikdo netroufl. Žádné připomínky se neobjevily. Nechci ze sebe dělat anděla, ale... Měli jsme tu třeba truhláře, to byl ortodoxní antikomunista! Už tehdy - za nás! Jednou, to bylo někdy v roce 1982, za mnou ale přišel a řekl mi: „Já bych chtěl dělat truhlářinu, ale nedostávám z pily dřevo.“ Tak jsem zavolal na pilu, na toho direktora, a říkám mu: „Co blbneš? Co vytváříš zbytečné problémy?“ A truhlář vzápětí dostal dřevo a byl spokojený. Takovýchhle problémů tu bylo denně... Problém byl v tom, že jsme si ty problémy někdy sami vytvářeli a tím byli sami proti sobě.

10 Závěr:

Po zjištění dosavadních skutečností lze na závěr této diplomové práce odpovědět na otázky vyplývající z úvodní hypotézy:

Ovlivňoval OV KSČ Litoměřice obsah zpravodajství okresního týdeníku Proud?

Ano, OV KSČ Litoměřice ovlivňoval obsah zpravodajství okresního týdeníku Proud.

Jak ovlivňoval a deformoval obsah OV KSČ Litoměřice?

Zásadním ideologickým nástrojem OV KSČ pro řízení Proudů od jeho vzniku až do roku 1989 byl měsíční „Tematický plán“ schvalovaný dvakrát ročně (na první pololetí v lednu, na druhé pololetí v červnu) na pravidelném jednání POV KSČ.

Prostřednictvím tohoto dokumentu měl OV KSČ plně pod kontrolou obsah hlavních témat v průběhu celého roku. Navíc část těchto materiálů měla být dle Tematického plánu napsána přímo pracovníky OV KSČ.

Kromě tohoto fixního nástroje řízení novin ovlivňoval OV KSČ obsah Proudů v průběhu celého roku také schvalováním mimořádných opatření. Nejčastěji se jednalo o příkazy, aby redakce Proudů podpořila v okresních novinách politická výročí, která KSČ považovala za důležitá, ale také aby informovala obyvatelstvo o opatřeních okresních institucí, jakými bylo například zahájení topné sezóny či informace o zásobování předvánočního trhu.

V určitých situacích, které přesahovaly svým formátem rámec okresu, se OV KSČ stával pouhým prostředníkem, když na redakci Proudů přenášel příkazy, které přicházely z vyšších stranických organizací, zejména z ÚV KSČ.

Velmi zjednodušeně lze říci, že OV KSČ do obsahu hovořil a přikazoval, o čem se má psát. Nebyl však zjištěn žádný důkaz, že by OV KSČ plnil i roli cenzora a že by v Proudů cokoli škrtal.

Byly občanům předkládány zkreslené či neúplné informace?

Vliv OV KSČ v řadě případů způsoboval, že základní smysl okresních novin – informovat o dění v okrese – byl výrazně potlačen. Důvodem byla prostá převaha politických článků na úkor regionálního zpravodajství. Některá vydání Proudů se zabývala politickým obsahem až polovinou svého celkového rozsahu, takže týdeník nemohl dostatečně kvalitně pokrýt skutečné události na území okresu Litoměřice. Zejména u článků podepsaných tajemníky OV KSČ platilo, že dostaly tolik prostoru,

kolik potřebovaly – až na naprosté výjimky nebyly kráceny a redakce je přetiskovala v plném znění.

Pokud jde o zkreslování konkrétních informací pod vlivem OV KSČ, lze konstatovat, že k takovým situacím až na naprosté výjimky v redakci Proudů nedocházelo. Nepochybně však docházelo ke zkreslování odrazu reality jako celku, neboť redakce byla politicky tlačena k tomu, aby upřednostňovala výhradně zastánce politiky KSČ, a byly zjištěny důkazy, že do obsahu Proudů prakticky neměli přístup mluvčí opozičních názorů.

Byli šéfredaktoři Proudů tlačeni k tomu, aby tiskli články na přímou politickou objednávku OV KSČ?

Jak dosvědčil svým tvrzením bývalý šéfredaktor Antonín Tatíček, nejméně k jednomu takovému případu došlo. Zda byl někdy vyvinut podobný nátlak na jeho předchůdkyni Marii Šerksovou, není možné spolehlivě říci, protože ona i všichni ideologičtí tajemníci OV KSČ z inkriminovaného období již nejsou naživu. Z dostupných materiálů, rozhovorů se zainteresovanými lidmi a z jejího kádrového profilu lze však odhadnout, že Šerksová, členka OV KSČ, byla politicky silně přesvědčena o správnosti politiky KSČ, a proto pravděpodobně pracovala samostatně, aniž by na ni musel být vyvíjen mimořádný nátlak.

Zásahem do obsahu okresních novin Proudů však lze nazývat právě i personální politiku. Nástup nových redaktorů do redakce schvalovalo POV KSČ, které usilovalo o to, aby redaktoři byli členy KSČ, případně pokud jimi nebyli, aby do KSČ co nejdříve vstoupili.

Vlád v redakci strach z OV KSČ?

Lze říci, že v redakci obava z vlivu OV KSČ obecně nevládla. Pakliže došlo na direktivní příkazy z OV KSČ směrem k Proudům, neprobíhaly v atmosféře strachu. Jak dokládají svědectví z rozhovorů, zejména mezi vedoucími redakce a členy OV KSČ panovaly neformální, až familiérní vztahy. Výjimkou nebylo ani to, že si vedoucí redakce s některými tajemníky OV KSČ tykali.

Seznam příloh:

- 0.) Vývoj podtitulu hlavičky týdeníku Proud mezi čísly 19/1970 a 22/1970
- 1.) Přehled tajemníků OV KSČ Litoměřice v letech 1973 – 1989.
- 2a.) Titulní strana zápisu jednání o sesazení Jaromíra Šindrbala z postu šéfredaktora Proudů.
- 2b.) Z obsahu zápisu jednání o sesazení Jaromíra Šindrbala z postu šéfredaktora Proudů.
- 3a.) Návrh Tematického plánu Proudů na rok 1982 vypracovaný redakcí.
- 3b.) Tematický plán na rok 1982 schválený POV KSČ.
- 3c.) Z rozpravy jednání POV KSČ nad Tematickým plánem Proudů na rok 1982.
- 4a.) Ukázky zásahů redakce Proudů do zaslaných rukopisů.
- 4b.) Ukázky zásahů redakce Proudů do zaslaných rukopisů.
- 4c.) Ukázky práce redakce Proudů se zaslanými rukopisy.
- 5.) Závěrečný dopis z korespondenční výměny v kauze chodce Juraje Puciho, kterou v roce 1972 rozpoutala redakce Proudů.
- 6a.) Původní žádost o zveřejnění blahopřání k výročí svatby Emilie a Bohuslava Stránských. (viz kapitola 6)
- 6b.) Výsledná podoba blahopřání k výročí svatby Emilie a Bohuslava Stránských otištěná v Proudů č. 10/1974. (viz kapitola 6)
- 7a.) Příklad titulní strany dálhopisů rozesílaných z ÚV KSČ všem sekretariátům OV KSČ, v nichž ÚV KSČ mj. doporučuje, jaká opatření mají OV KSČ podniknout v okresních novinách (viz kapitola 7).
- 7b.) Příklad titulní strany dálhopisů rozesílaných z ÚV KSČ všem sekretariátům OV KSČ, v nichž ÚV KSČ mj. doporučuje, jaká opatření mají OV KSČ podniknout v okresních novinách. (viz kapitola 7)
- 8.) Odras oslav 65. výročí VŘSR a 60. založení SSSR na Litoměřicku v týdeníku Proud v č. 45/1982
- 9.) Článek „Odmítáme provokace“ otištěný v Proudů v č. 3/1989, o kterém tehdejší vedoucí redaktor Antonín Tatiček v rozhovoru vypráví, že jej musel napsat na příkaz ideologického tajemníka OV KSČ.
- 10.) Ukázka, v jaké podobě vycházely od č. 48/1989 na stránkách Proudů příspěvky OF.

**Divoká
Vista**

■ **Poslední dny
koncentráku
Terezín**

■ **Scházeli se
v bytě
s. Burdy**

strana 2-3

strana 3

8. května 1970
Ročník XVIII
Cena 40 haléřů

19

proud
TÝDENÍK LITOMĚŘICKÉHO OKRESU

15. května 1970
Ročník XVIII
Cena 40 haléřů

20

proud
ORGÁN OV KSC V LITOMĚŘICÍCH

22. května 1970
Ročník XVIII
Cena 40 haléřů

21

proud
Orgán OV KSC a rady ONV v Litoměřicích

DAĽŠÍ ÚSPĚCHY PRACOVNÍKŮ V P

Strana 2

Strana 3

29. května 1970
Ročník XVIII
Cena 40 haléřů

22

proud
Orgán OV KSC a ONV v Litoměřicích

0.) Vývoj hlavičky týdeníku Proud mezi čísly 19/1970 a 22/1970

Na dlouhou dobu 70. a 80. let - vzhledem k potřebě konzervace myšlenek normalizace - bylo stranické vedení personálně stabilizováno. Teprve ve druhé polovině 80. let - většinou s ohledem na vysoký věk - došlo k významnější obměně tajemníků a funkcionářů OV KSČ. Situaci charakterizuje následující tabulka.

Vedoucí funkcionáři OV KSČ Litoměřice v letech 1973 - 1989 (přehled)

Funkce:

vedoucí tajemník	zemědělský tajemník	průmyslový tajemník	ideologický tajemník	politicko organizační tajemník	předseda OKRK
František PRINC	ing. Josef MALÝ	ing. Frant. VÍTEK	RSDr. Jan NOVÁK	Jiří HOFMAN	Bohumil HUŽIČKA
- " -	- " -	Jozef SERVISTA	- " -	- " -	- " -
- " -	- " -	- " -	- " -	- " -	- " -
- " -	- " -	- " -	- " -	Čestmír DOHNAL	Jaroslava SRBKOVÁ
- " -	- " -	- " -	- " -	- " -	- " -
- " -	- " -	Libor FRANK	Milan KUBEŠ	Jen HRON	- " -
8(89) Josef SERVISTA	Karel ZUNA	Jan ČICHOVSKÝ	- " -	- " -	Čestmír DOHNAL

Výlučné postavení KSČ v politickém systému Československa skon-
čilo po 17. listopadu 1989. V zákonné podobě se tak stalo novelou
článku 6, Ústavy ČSSR (viz ústavní zákon č. 100/1960 Sb.), která byla
provedena ústavním zákonem č. 135 /89 Sb. ze dne 29. listopadu 1989.

Okresní výbor Komunistické strany Československa Litoměřice

Čj. I/26 - 3/ 27

Z á p i s

ze schůze předsednictva OV KSČ Litoměřice ze dne 4.3.1970

56. schůze

2a.) Titulní strana zápisu jednání o sesazení Jaromíra Šindrbala z postu šéfredaktora
Proudu.

s. Voborský - soudruh Šindrbal nebyl upřímný, jeho odpovědi jsou nejasné. Znal určité lidi, kteří jej nutili ke zveřejnění článků. Připadá mi to jako heslo " všichni za jednoho a jeden za všechny".

s. Růžička - čekal jsem od s.Šindrbala větší obhajobu. Vždyť se jedná o vyloučení ze strany. Žádal bych tě, abys byl upřímný a řekl předsednictvu kdo ti ukládal psaní článků.

s. Stárek - soudruh neřekl nic. Při projednávání v ONV kryl jeden druhého. Proč neřekneš, kdo dělal článek Skutiny a jiné články. Neřeknete, který orgán typicky, který tajemník s vámi jednal jménem OV KSČ.

s. Razák - soudruh asi nepochopil otázky. Ani na jednu neodpověděl. Já v něm nevidím komunistu. Soudružka Šerksová ho zná. On říká, že jeho osobní vlastnosti mu nedovolují přiznat chyby - to není správné. Připomíná mi to jednání pravic. platformy. Není přece možné, aby neznal srpnové výtisky Proudů, kdo je vydával, proč se po nich nesháněl. ZO na ONV zaujmula správné stanovisko. Šindrbal by měl říci své stanovisko k vyloučení ze strany.

s. Šindrbal - pro informace jsme chodili na oddělení informací, kde byl s. Nejedlý a s. Hlaváček.

s. Lukeš - jaký je tvůj názor na leden, srpen a další události, vždyť musíš vědět jaký je Tvůj názor na toto období.

s. Kutlvašr - při pohovorech v ZO říkají soudruzi své chyby otevřeně. Nebojí se přiznat chyby. Je tě škoda, že ztratíš členství, už vzhledem k tvému věku a vzdělání. Národ musíte vést novinami. Svinstva jste napsali dost, ale svou reputaci jsme si napravili. Je tě škoda protože jsi mladý. Byli jste jediní, kteří jste se nepřihlásili k výzvě novinářů. Měli jsme jednat s vámi daleko víc.

s. Holancová - jakou pravomoc má vedoucí redaktor. Musíš vědět co můžeš a co nemůžeš otisknout. Pravomoc ved. redaktora si představují jako pravomoc ředitele závodu. Mně se tvoje odpověď nelíbí.

ÚNOR

- 1 Vítězný únor - 34. výročí /OV KSČ/
- 4 Z průběhu leninských besed /OV SČSP/
- 5 Příprava výročních členských schůzí v SČSP
- 20 Okresní kolo soutěže "O zemi, kde zítra již znamená včera"
- 13 Chozrežbož v zemědělství /OZS/
- 3 Příprava MLŽ v okrese
- 14 Výsledky socialistické soutěže v OPS za rok 1981
- 15 Bilance roku 1981 /Jednota/
- 19 Pracovní iniciativa SSM
- 18 Politické vzdělávání SSM 1981/82
K 24. výročí Vítězného února /OV KSČ/
- 16 EPA v zemědělských podnicích a závddech okresu /OV KSČ/
- 17 Integrace bytových družstev v rámci okresu /OV KSČ/
z úseku zemědělství
- 2 Podíl komunistů ZO KSČ na přípravě jarních prací /OV KSČ/
- 21 Nejlepší sportovci roku 1981
- 22 Sportovní akce k Vítěznému únoru
- 23 Z hodnotících členských schůzí TJ
- 6 Soubor opatření v JZD Ústěk
- 7 Úsnory el. energ. v zem. podnicích
- 8 Kovovýroba pro trh i export
- 9 Severofrukt připravuje sadbu pro zemědělce
- 10 Výsledky soc. soutěže v neolňování VP NF v r. 1981 /OV NF/
- 24 Z činnosti zájmových sportovních útvarů PO SSM
- 25 Příprava brančů
- 18 Péče o staré občany v našem okrese
- 11 Aktivita pracujících na počest 50. výročí Motecké stávky a X.
všeobor. sjezdu /OOB/
- 12 Komplexní socialistická racionalizace v OPS

Pro s i n e c

- X 60. výročí vzniku SSSR (OV KSČ)
- Agitační střediska v závěru roku 1982 (OV KSČ)
- Rozšiřování působnosti NV ve střediskových obcích (ONV)
- Plnění plánu účelové investiční výstavby a komplexní bytové výstavby za 11 měsíců roku 1982 (ONV)
- Rozšíření služeb OPS v roce 1982
- Vyhodnocení celopodnikového socialistického závazku pro rok 1982 v k.p. JCHZ Lovosice (OV KSČ)
- Uvedení výstavby Vytápny Litoměřice do provozu (OV KSČ)
- Investiční výstavba kravina v Libochovicích (OZS)
- Příprava zemědělců na zimní období (OZS)
- Zima na stavbách
- Dosavadní zkušenosti z uplatňování společenských kontrol na dodržování pracovních právních předpisů (OOR)
- Sušení kořenové zeleniny
- Zavádění nové školské soustavy do praxe (ONV)
- Vyhodnocení socialistických závazků ZO ČSŽ
- Hlavní směry Jednotného plánu kulturně výchovné činnosti pro rok 1983 (OV KSČ)
- Zkušenosti z naplňování závěrů XVI. sjezdu a okresní konference KSČ v místním výboru NF ve Straškově (OV NF)
- Vyhodnocení volební kampaně v PO SSM
- Činnost divadla Minimax Litoměřice (OV SSM)
- Přípravy VČS ve SVAZARMU
- Hodnocení činnosti v roce 1982 (SVAZARM)
- Výsledky X. ročníku Odborových sportovních her (OOR)
- Hokejové soutěže
- Příprava výcviku lyžování na SOU
- Iniciativa odboček a BSP - průmyslu i zemědělství
- Okresní kolo - Písňé přátelství

IX. Tématický plán okresních novin Proud na I. pololetí
r. 1982

Vítám do jednání POV KSČ s. Šerksovou, vedoucí redaktorku
Prahu

s. Novák

Uvedl plán práce jako otevřený dokument, který vychází
zplánů práce okresních orgánů, tématické články byly
redakční předány. V průběhu roku budou aktuální
doplňky k úkolům i událostem.

s. Šerksová, ved. red. Proudů

Informovala o splnění plánu v II. pololetí 1981, včetně
problémů, které byly. Některá témata nebylo jednoduché
zpracovat, něco se nepodařilo vůbec a bylo nahrazeno.
Ukazuje se, že někteří soudruzi berou články jako zlo a
nedají si práci s napsáním. Redakce věci i vrací.
Přitom většina článků jde přes oddělení OV KSČ.
Nedostatečná byla i příprava z hlediska ROH, rovněž DPV
dosud příliš neudělal z hlediska antipropagandy - redakce
dostala přednášky a z toho si těžko dávají věci
dohromady.

Pravděpodobně je nechuť veřejně se angažovat na
stránkách novin, ale přitom jde o vliv na lidi, redakce
je od toho, aby články i upravila.

K novému plánu práce - jsou respektovány plány OV,
SČSP, Svazarm atd.

s. Sekera

Jaký je osud pokusu seznamovat lidi s životem
v družebním okrese SSSR?

s. Doležal

ONV má dluh v oblasti informací k rozvoji služeb.
Materiál jde do rady, v únoru bude k dispozici Proudů.
V červnu bychom chtěli dát materiál k rozvoji střediskových
obcí - význam, pravomoc apod.

s. Trinc

V plánu nikde není ONV a uvedené dvě věci jsou málo.
Je nutné se ve vedení ONV tím zabývat a plán doplnit -
služby, péče o lidi atd. Věci je třeba vyžadovat od
vedoucích.

Komunisté bilancují

S blízkým se koncem roku nadchází i čas bilancování naší práce. Hodnotíme pracovní výsledky, radujeme se z úspěchů, zamýšlíme se nad neúspěchy. Stejně starosti mají v současných dnech i komunisté v JZD "25. únor" v Ředovesicích.

Když se počátkem roku 1982 konala výroční schůze strany, vytýčili si členové ZO KSČ nelehké úkoly. Jedním z nejdůležitějších bylo zaktivizování všech komunistů, snaha o cílevědomé zvyšování účinnosti organizátorské a výchovné práce, o zkvalitňování členské základny. Jedině v aktivním přístupu všech členů ZO k náročným úkolům je třeba hledat odpověď na příčinu nedostatků, ale hlavně určit cestu k jejich pohotovému odstranění.

Stranické skupiny, které byly ustavené podle jednotlivých pracovišť se ukázaly být těžkopádné, neplnily svoji funkci tak, jak se očekávalo. Výbor ZO prosadil experiment: ustavily se stranické skupiny podle místa bydliště jednotlivých členů. Lidé se vzájemně lépe znají, snadněji se sejdou a určitě nebude ke škodě, když se při svých jednáních seznámí s problémy ostatních pracovišť družstva. Každý člen organizace dostal konkrétní stranické úkoly. Byly směřovány jednak do oblasti hospodářské, tak i do oblasti veřejného a společenského života v obcích.

V minulých dnech, v souvislosti s přípravou výroční členské schůze strany, výbor ZO spolu s vedoucími stranických skupin hodnotili práci stranických skupin i jednotlivců během uplynulého roku. Ukázalo se, že komunisté vesměs zodpovědně přistoupili k plnění uložených úkolů. Příkladný je přístup traktoristů, členů KSČ. Jejich stranický úkol - zabezpečit dvousměnný provoz při podzimní orbě byl beze zbytku splněn, což přispělo ke včasnému provedení podzimních prací v družstvu. Velmi dobře se se svými úkoly vypořádali někteří komunisté na úseku ZV, např. na farmách v Kostelci a ve Vrbce, jejichž stranické úkoly směřovaly ke zvýšení užitkovosti krav, která byla nejnižší v družstvu. BSP na farmě Kostelec splnila již 12.12.1982 svůj celoroční úkol v dodávce mléka a na farmě Vrbka byl zaznamenán největší nárůst užitkovosti krav.

Vyskytli se však i takoví členové strany, kteří neplnili své úkoly tak, jak se od nich očekávalo. Bylo konstatováno, že i některé stranické úkoly nebyly vhodně směřovány, nebo je nebylo možno vyhodnotit. Z těchto případů si vezme výbor ZO poučení pro svoji další práci.

Z jednání výboru ZO s vedoucími stranických skupin vzešly i další připomínky ke stranické práci v příštím období. Všemi těmito otázkami se bude stranická organizace zabývat při výroční členské schůzi, kterou připravuje na 13. ledna 1983. Komunisté nechtějí zastírat i některé problémy a nedostatky ve své práci. I těch je ještě dost. Ale zkušenosti ukazují, že právě na aktivitě stranických skupin, na dobré spolupráci výboru ZO s těmito skupinami závisí dobrá práce všech komunistů.

Na výroční členské schůzi bude tedy prostor pro chválu i kritiku, ale především pro stanovení dalších úkolů s cíli. Již dnes víme, že budou náročné, náročnější než byly dosud. Všichni si však musíme uvědomit, že jedině splnění těchto úkolů vytvoří podmínky pro zabezpečení základního cíle, který vytýčil XVI. sjezd KSČ - udržet vysokou životní úroveň pracujících a péči o násobit ji dále zvyšovat.

1
Na okraj vřadního dne - hra - jak si hrát na dámu .

120
Ty současné vřadní dny jsou stále nasáté atmosférou jakýchsi lidových diskusí . Mluví se všude - a o všem . A o čem nejčastěji? Asi o maso . Proč má zaujato právě to maso ? To bude asi proto, že také patří k těm zástupům pracujících žen, které v nedávno minulých dobách získaly v Masné tak skoro kus bůček a nyní zase mají jen řízky a občasně - svíčkovou .

Takže - když by se to všechno vzalo tak nějak kolem dokola - úspěchy zákazníků se obrátily - a v průběhu doby na každého připadl ten bůček i řízky . Jenže - je na tom konzumování zádrhal člo - věčenské nespravedlnosti .

Články o maso jsou v denním tisku nyní málo . O maso - a o restauracích . A jak s tím souvisí ta hra na dámu uvedená v nedpisu - *mladý Rudovno a jeho pr. 11. ún. 1954*

To bylo jednoho nedávného pátku, Donucens situací a okolností, šel jsem na oběd do známé litoměřické Labutě . Je to *typická* a PNV - člověk má blízko k plnění své povinnosti . Měl jsem jednu a druhou hodinou odpolední - v polední špičce jsem byl v jídelně docela , ale docela jediná . *1954* Byl jsem se ve velké jídelně nemusela . Byli tu ještě číšníci, moc ochotní a slušní. Objednané jídlo jsem měla obratem na stole, za necelé dvě minuty . Pěknou porci kufete . Jen ta samota mě trochu tísnila . Byly doby , kdy se sem všichni zájemci o dobré jídlo ani nevešli . Takže ta hra na dámu byla sice dokonalá, ale přece - ce jen trochu smutná . Kufeta s bramborem a káva - bratru za 15, 10 Kčs . Pro někoho je to za dnešní situace moc - pro někoho je to normální .

Na jídelním listku byla alaifada levnějších jídel - i bezmasých a takových, které se dříve neobjevovala na jídelníčku tak často . Takže je vidět , že se tu snaží . V lokale před jídelnou , kde se kouří, bylo lidí více . Ale také nebylo plně obsazeno .

Věškeré naše ideály , romantika , společenské orientace se nám naší vinou zbytečně v současné člověčí pospolitosti zakrouhly - ly v polemiky - jak a proč a nač a zač . Jak se dostat do té skupiny šťastlivců , kteří dostanou bůček a kolena bez známosti ?

Byl v dnešní době dáma - to je problém - no - posuďte . Stojí takové ty romanové dámy frontu na bůček nebo dokonce frontu na toaletní papír ? A to nemluvíme o takovém Jaru/prince dámy se nezabývájí - měním - tím pruzelickým jako je nyní období - *D. 1954*

4.5.1982

SD Jednota
předseda s. J. Šuňek
Roudnice n/L.

Soudruhu předsedo,

zasílám stížnost, která dnes došla do redakce. Je to anonym, ale uvádí závažné připomínky k zásobování, které by neměly být přehlédnuty.

Mohli bychom se nemátkovou kontrolou přesvědčit o jeho pravdivosti, ale jistě lépe si věci ověřís sám.

Se soudružským pozdravem

Čest práci !

Marie Šerkeová
vedoucí redaktor

STŘEDNÍ VÝBOR KOMUNISTICKÉ STRANY ČESKOSLOVENSKA
PRAHA I. NABŘEŽÍ KYJEVSKÉ BRIGÁDY 12
TELEFON 2199
ADRESA TELEGRAMU: UVKOMSTRANY

PRAHA 22. 5. prosince 1972

Uvěďte v odpovědi:

Č. j.:

Vic:

Soudružka
Marie Šerksová
redakce okresních novin
PROUD
Dvořákova 1
Litoměřice

Vážená soudružko,

obsah Vašeho dopisu ze dne 21.6.1972 jsme projednali se s. Olgou Čermákovou, která je pověřena řízením časopisu Mladý svět a doporučili jí ukončit spolupráci s Jurajem Pucim v té formě, jak byla dosud prováděna. V současné době navštěvuje J. Puci na Slovensku organizace Socialistického svazu mládeže a Slovenské tělovýchovné organizace a své zážitky zveřejňuje v deníku Smena a časopise Start. Proč ÚV SSM zvolil právě tuto formu propagace některých svých časopisů a svazáckých organizací, na tuto otázku mohou mnohem lépe odpovědět vedoucí představitelé ÚV SSM.

Soudružku Čermákovou jsme rovněž upozornili, že při služebním jednání není vhodné uvádět vlastní stranické funkce.

Se spudružským pozdraven

F. Křížek

STŘEDNÍ VÝBOR
KOMUNISTICKÉ STRANY
ČESKOSLOVENSKA
PRAHA I. NABŘEŽÍ KYJEVSKÉ BRIGÁDY 12
TELEFON 2199
ADRESA TELEGRAMU: UVKOMSTRANY

5.) Závěrečný dopis z korespondeční výměny v kauze chodce Juraje Puciho, kterou v roce 1972 rozpoutala redakce Proudů.

Redakce časopisu "Proud"
Na Valech 21

L i t o m ě ř i c e

Žádám Vás o zveřejnění níže uvedeného oznámení a to dne 8. března 1974. Fakturu zašlete na uvedenou adresu.

1. 3. 1974

Jindřich Stránský
Stránský Jindřich
Želetická 21

Litoměřice

Oddací list - testimonium copulationis Nro Exh. 391 z roku 1924 nám připomíná, že dne 4. března před 50 ti lety byli v děkanském kostele v Litoměřicích Emilie a Bohuslav Stránských oddáni děkanem Schönbacherem Nitochem.

K půl století společného života - ke zlaté svatbě - přicházíme s přáním spokojenosti, s přáním abychoh se všichni společně ve zdraví dočkali svatby diamantové. Dík za vše!

dcera Bohuslava a syn Jindřich
s rodinami

Společně obhájí • Odkázal tenzora • Zne-
vřemí silů motorových škol • Na kráse do Anie
• Historie obřad a mšeň • Sociálnětřířní Pojaně

Dnes v listě

Závazek JZD 9. květen

170 9. květen v lidšskéch se-
přiblíží kolpudnolkoum záva-
kem na etnikočetn plunu výro-
epoleba 1974. V zveřejněn výro-
by sive-dou kolektivit. Bylo a čtyři
se dáti čtyři kolp. Individuální
Lidšské vzrostá výroba soude-
kvazky, kultivace výroba soude-
Hiska jeden kolektiv.

V letošním roce etají v lida-
ních předání výrobu míbka
18000 t a vyrábí silu závaz-
9. 28 9. caková moutová
14 čim 1 mouton 70 tůle voutat
14 čim 1 mouton 70 tůle voutat
14 čim 1 mouton 70 tůle voutat
14 čim 1 mouton 70 tůle voutat

11
Organ OV KSČ a ONV v Litoměřicích

15. března 1974
Ročník XXII.
Číslo 46 hradě

Odborářská miliarda

Pod názvem odborářská mi-
liarda se rozumí kvalitativně
sazebně a statistickým způsobem
zahrnuje všechny podniky, pře-
dčích rozvoje iniciativy pře-
dčích v průběhu uplynulé
za rovu se ukázalo, že smič-
za materiálově nakládá není
třeba přemýšlet přetvoř výro-
ci a vnitřní nebo vnověn, ale
středním plánování s lidmi.
základních zájmů, podporit
ekonomických činní na všech
odvětvích od řadových po řídí-
cí pracovníky všech kategorií.
Výsledky odborářské mi-
liardy s názvem okružka i přes ob-
státí stáde, který se v průbě-
ho těžko započítával - přímo
číslo odborů, vyššího, jsou
číslo odborů, vyššího, jsou
číslo odborů, vyššího, jsou

Slova uznání

SRDEČNÉ SETKÁNÍ ŽEN S PŘEDSTAVITELI OKRESU

LITOMĚŘICE (kol) - Před třetím z
ONV Královské Třeban na 80 vzrostech pšenice a fantazie
OV KSČ Královské Třeban. Setkání byl předání včasných
OV KSČ Královské Třeban. Setkání byl předání včasných
OV KSČ Královské Třeban. Setkání byl předání včasných

15. března 1974
Ročník XXII.
Číslo 46 hradě

60 účastnicí setkání...
15. března 1974
Ročník XXII.
Číslo 46 hradě

BLAHOPŘÁNÍ

Oddácel tět - vestimionum computations Buro. Esh. 391
• roku 1974 - nám připomíná, že dne 4. března před 50
lety byl oddělen v děkaněském kanceláři v Litoměřicích
Emilie a Bohumila Stránských.

VZPOMÍNKA

Kdo ve vzpomínkách žije, nikdy neumřel...

Se stárami v obcích vzpomínáme 8. března druhého vt.
ročí, kdy nás opustili drabhy manžel, tatínek a dědeček
pan Jaroslav Vosařík. Prosim ty, kdo ho znali, aby vt.
noveli vzpomínku tomuto dobremu člověku.

SEVEROČESKÉ PEKÁŘNY A CUKRÁŘNY, Litoměřice, Komžovna 20

• mzdovon útěstí
• pracovníci do útěstí
• záznamní A.III. 4.11 + praxivníme čtvrtletní přech
a podly na hospodářských výsledcích. - Podmín-
se práce v ČSD.

SEVEROČESKÉ CHEMICKÉ ZÁVODY, PŘIJMOU k okamžitému nástupu

• mistra pro údržbu železničního svršku,
• obsolventa, železniční školy, platové zařazení
podle katalogu u nové mzdové soustavy, mož-
nost získání byli po roce zaměstnání,
• muže i ženy na zařazení do chemických prové-
rá, soustružníky, zámečnické, stavební řemesl-
níky a členy závodní stráže.

Výděly podle nové mzdové soustavy se zvýšič-
něním směnových pracovníků. Možnost získání
bytu podle požadunku.

Informace, na osobním oddělení - tel. 2081, 31,
2202, 3742.

ZEMĚDĚLÁKŮ NÁKUPNÍ A ZÁROVNOUČÍ SÁLUV

2202, 3742

6b.) Výsledná podoba blahopřání k výročí svatby Emilie a Bohuslava Stránských otištěná v Proudě č. 10/1974. (viz kapitola 6)

ROZDĚLOVNÍK

DÁLNOPISNÝCH SDĚLENÍ A DOPISŮ ÚSTŘEDNÍHO VÝBORU KSČ

Číslo materiálu:

160-18/49

Předáno dne:

6.2.1989 hod. 12,15

Stupeň utajení

stanoví předkladatel

(Dálnopisem nelze vyřadit zprávy důvěrného nebo tajného charakteru)

Název:

Opatření k účinnému působení proti nepřátelským aktivitám nelegálních struktur (příloha k usnesení 102. schůze PÚV KSČ ze dne 27. ledna 1989)

Dálnopisné sdělení (dopis) zaslat:*) viz příloha

• Ústřednímu výboru KSS	Politické správě Pohraniční stráže a ostrahy státních hranic
• Krajským (městským) výborům KSČ a KSS	Hlavnímu výboru KSČ ministerstva vnitra ČSR
• Okresním (obvodním) výborům KSČ a KSS	Hlavnímu výboru KSS ministerstva vnitra SSR
• Hlavní politické správě ČSLA	
• Hlavnímu výboru KSČ ministerstva vnitra ČSSR	
• Ministerstvu vnitra ČSSR - náčelníkovi politického oddělení	

II

Opis dálnopisného sdělení (dopisu) zaslat:*)

• Členům a kandidátům předsednictva ÚV KSČ	• Předsedovi ÚV SSM ČSSR
• Tajemníkům a členům sekretariátu ÚV KSČ	• Úřadujícímu místopředsedovi ÚV NF ČSR
• Členům a kandidátům ÚV KSČ	• Instruktorům ÚV KSČ
• Předsedovi ÚKRR KSČ	• Rektoru VŠP ÚV KSČ
• Členům ÚKRR KSČ	• Řediteli Ústavu marxismu-leninismu
• Vedoucím oddělení ÚV KSČ	• Předsedovi CZV KSČ při ÚV KSČ
• Předsedovi Sněmovny lidu	• Šéfredaktorům: Života strany, Tribuny, Tvorby, Nové myslí, Hospodářských novin
• Předsedovi Sněmovny národů	• Pro potřebu oddělení ÚV KSČ výtisků
• Předsedovi České národní rady	• Archivu ÚV KSČ (3 výtisky)
• Úřadujícímu místopředsedovi ÚV NF ČSSR	

Odesílá:

Schválí:

*) Označte adresáty.

Upozornění: Text dálnopisného sdělení předávejte ve dvou výtiscích a rozdělovníkem.

Záznam v evidenci:

6/2.89 J. M. M. M.

7a.) Příklad titulní strany dálnopisů rozesílaných z ÚV KSČ všem sekretariátům OV KSČ, v nichž ÚV KSČ mj. doporučuje, jaká opatření mají OV KSČ podniknout v okresních novinách (viz kapitola 7).

III. V oblasti masových sdělovacích prostředků

1. Rozvíjet ofenzivní, promyšlenou a přesvědčivými fakty podloženou propagandu, která bude ukazovat konstruktivní východiska a cesty řešení otázek dalšího společenského rozvoje.

Podstatně více pracovat s veřejným míněním, s názory občanů a dopisy čtenářů, posluchačů a diváků. Ve větší míře přinášet přesvědčivé materiály o životě pracovních a občanských kolektivů, využívat hlasů předních dělníků, novátorů, vědců a umělců, lidí, kteří mají ve svém okolí přirozený vliv a autoritu.

Účinněji propagovat práci bezpečnostních složek, spoluvytvářet kladný vztah veřejnosti k nim, působit jednoznačně proti snahám disidentských skupin diskreditovat postup naší bezpečnosti.

2. K důslednému zabezpečení těchto a dalších úkolů v konkrétní redakční praxi je potřeba, aby v jednotlivých redakcích byla zpracována vlastní opatření. Zaměřit se především na tyto otázky:

- Na základě dosavadních poznatků a zkušeností z publicity proti působení antisocialistických sil v minulém a letošním roce vypracovat vlastní analýzu a na jejím základě přijmout opatření.

Termín : do 15.2.1989

- zpracovat dlouhodobější zaměření v oblasti boje proti činnosti nelegálních struktur. Při přípravě materiálů postupovat v úzké součinnosti s kvalifikovaným politickým a odborným aktivem.

Termín : do 15.2.1989

- v redakcích vyčlenit redaktory /skupiny/, kteří by se touto problematikou dlouhodobě a kvalifikovaně zabývali.

Termín: do 15.2.1989

7b.) Příklad titulní strany dálnopisů rozesílaných z ÚV KSČ všem sekretariátům OV KSČ, v nichž ÚV KSČ mj. doporučuje, jaká opatření mají OV KSČ podniknout v okresních novinách. (viz kapitola 7)

Proud

Orgán OV KSC a ONV Litoměřice

18. LISTOPADU 1982

ČÍSLO 45

ROČNÍK XXIII ČJNS 50 NALEŽE

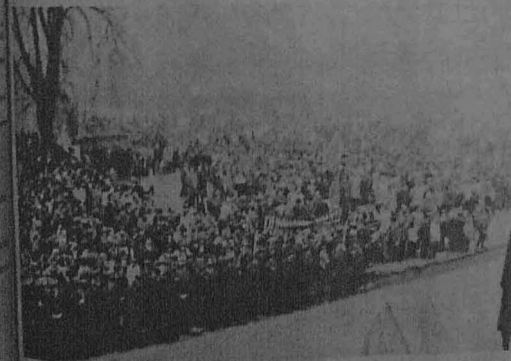
POZN

Hledám potěšení...
Vydání 1982...
Kritika...
Zprávy...
Kultura...
Sport...
Zdraví...
Vzdělání...
Práce...
Rodina...
Mladé lidi...
Vzdělání...
Práce...
Rodina...
Mladé lidi...

V největších městech okresu se uskutečnily 4. listopadu manifestace pracujících na počest 65. výročí velké říjnové socialistické revoluce a 60. výročí vzniku SSSR. Předsednictvo okresního výboru KSC a ONV Litoměřice, do Lovosic, Roudnice a Bítosti tajemníky OV KSC J. Nováka, J. Servistu a J. Molého. Uvádějí soudržně a současně přednesli slavnostní projevy. V rámci Severočeského kraje byly konány manifestace pouze v našem okresu. Oslavy se tak zúčastnila široká veřejnost.

Společně v Litoměřicích zřeharakterizovala naši současnost: O mír je třeba bojovat! - Čestná úcta předmužníkům - Trvalá platnost odkazu října - Se SSSR jako svazem na věčné časy
Foto: M. ŠERŠŮVA

Manifestace v Lovosicích a Roudnici n. L.
Foto: K. SCHINDLEROVÁ, P. ŽYČKÁN

Manifestace v Litoměřicích
Foto: K. SCHINDLEROVÁ, P. ŽYČKÁN

Poslední hektary zeleniny

LITOMĚŘICE (14) - Naše krajina získala v posledních letech stále větší význam jako zeleninová oblast. V posledních letech se v Litoměřickém okrese rozšířila zeleninová výroba na 120 hektarů. V posledních letech se v Litoměřickém okrese rozšířila zeleninová výroba na 120 hektarů. V posledních letech se v Litoměřickém okrese rozšířila zeleninová výroba na 120 hektarů.

Zeměpis velký státník

V posledních letech se v Litoměřickém okrese rozšířila zeleninová výroba na 120 hektarů. V posledních letech se v Litoměřickém okrese rozšířila zeleninová výroba na 120 hektarů. V posledních letech se v Litoměřickém okrese rozšířila zeleninová výroba na 120 hektarů.

Za vítězství míru a socialismu

Každý pracovník zemědělské výroby musí být připraven na všechny případy. V posledních letech se v Litoměřickém okrese rozšířila zeleninová výroba na 120 hektarů. V posledních letech se v Litoměřickém okrese rozšířila zeleninová výroba na 120 hektarů. V posledních letech se v Litoměřickém okrese rozšířila zeleninová výroba na 120 hektarů.

Pracovníci v zemědělství musí být připraveni na všechny případy. V posledních letech se v Litoměřickém okrese rozšířila zeleninová výroba na 120 hektarů. V posledních letech se v Litoměřickém okrese rozšířila zeleninová výroba na 120 hektarů. V posledních letech se v Litoměřickém okrese rozšířila zeleninová výroba na 120 hektarů.

Spoří naftu

V posledních letech se v Litoměřickém okrese rozšířila zeleninová výroba na 120 hektarů. V posledních letech se v Litoměřickém okrese rozšířila zeleninová výroba na 120 hektarů. V posledních letech se v Litoměřickém okrese rozšířila zeleninová výroba na 120 hektarů.

Významná jednání

LITOMĚŘICE (14) - V rámci naší republiky se v posledních letech uskutečnilo mnoho významných jednání. V posledních letech se v Litoměřickém okrese rozšířila zeleninová výroba na 120 hektarů. V posledních letech se v Litoměřickém okrese rozšířila zeleninová výroba na 120 hektarů.

I v malé obci

Naše krajina získala v posledních letech stále větší význam jako zeleninová oblast. V posledních letech se v Litoměřickém okrese rozšířila zeleninová výroba na 120 hektarů. V posledních letech se v Litoměřickém okrese rozšířila zeleninová výroba na 120 hektarů.

Společně v Litoměřicích

Společně v Litoměřicích zřeharakterizovala naši současnost: O mír je třeba bojovat! - Čestná úcta předmužníkům - Trvalá platnost odkazu října - Se SSSR jako svazem na věčné časy

8.) Odras oslav 65. výročí VŘSR a 60. založení SSSR na Litoměřicku v týdeníku Proud v č. 45/1982

OKRESNÍ KONFERENCE NÁRODNÍCH VÝBORŮ Vyšší pravomoc, ale i zodpovědnost

TRÁVNICE (14) - Okresní konference národních výborů v rámci OSR po celostátní akci... TRÁVNICE (14) - Okresní konference národních výborů v rámci OSR po celostátní akci...

TRÁVNICE (14) - Okresní konference národních výborů v rámci OSR po celostátní akci... TRÁVNICE (14) - Okresní konference národních výborů v rámci OSR po celostátní akci...

Litoměřická Trnitá spolek výroba želez... Litoměřická Trnitá spolek výroba želez...

Z JEDNÁNÍ PŘEDSEDNICTVA OV KSC

Na zasedání 11. ledna se OV KSC zabývala... Na zasedání 11. ledna se OV KSC zabývala...

Odmitáme provokace

Jan Informoval denas... Jan Informoval denas... Odmitáme provokace...

Pohled na část předsednictva a delegátů okresní konference národních výborů v KD Trávnice... Pohled na část předsednictva a delegátů okresní konference...

Mléko jsme nesplnili

Za rok 1988 byly v okrese Litoměřice splněny... Za rok 1988 byly v okrese Litoměřice splněny...

Zepřítali jsme se v triole

Soudruhá M. Jekat i provokace... Soudruhá M. Jekat i provokace... Zepřítali jsme se v triole...

Práce na obnově pekáren

LITOMĚŘICE (14) - Ze zasedání OV KSC... Litoměřice (14) - Ze zasedání OV KSC... Práce na obnově pekáren...

70 let výročí úmrtí V. I. Lenina

70 let výročí úmrtí V. I. Lenina... 70 let výročí úmrtí V. I. Lenina... 70 let výročí úmrtí V. I. Lenina...

9.) Článek „Odmitáme provokace“ otisknuty v Proudu v č. 3/1989, o kterém tehdejší vedoucí redaktor Antonín Tatiček v rozhovoru vypráví, že jej musel napsat na příkaz ideologického tajemníka OV KSČ.

OBČANSKÉ FÓRUM V LITOMĚŘICÍCH

Wáclav Černý

Někdy v ústí si nemohl na významu překročení právního rámce. Vše se stalo. To, co bylo více bylo přímou záležitostí, na čem si stávková činnost. A naproti (tedy vlnitost) vzrostla ještě povstáním za dnu — jako je například formování, schopnost být z čeho a na politické pokouty ky zít — stávají se nepopulární. Šel bych k tomu, jaké to bylo, kdy si své věci budeme muset spravovat sami. Doba kdy se jí budeme muset být vyjadřovat svobodně, a možná se zastavovat. Když se však tyto věci stávají, je možná napliti budeme se muset jít, zvláště vzhledem k tomu, jaké to bylo, kdy si své věci budeme muset spravovat sami. Doba kdy se jí budeme muset být vyjadřovat svobodně, a možná se zastavovat. Když se však tyto věci stávají, je možná napliti budeme se muset jít, zvláště vzhledem k tomu, jaké to bylo, kdy si své věci budeme muset spravovat sami.

s apolitické je kontrolovat k tomu všemu by měla být. Již tato stávková činnost je to, co se stávková činnost stává na celou práci. Zde byste měli pochopit, jaké to bylo, kdy si své věci budeme muset spravovat sami. Doba kdy se jí budeme muset být vyjadřovat svobodně, a možná se zastavovat. Když se však tyto věci stávají, je možná napliti budeme se muset jít, zvláště vzhledem k tomu, jaké to bylo, kdy si své věci budeme muset spravovat sami.

Rozhovor s mluvčím OF Z. Bártou

1. Podle informací Rudého práva se dne 1. 12. uvedl tajemník OV KSČ v Litoměřicích M. Kadeřák. Jaké jsou podmínky krize k tomu, aby vzniklo občanské fórum? Zdejší je to „pod střechou“ tajemníka, ale v rámci stávkové činnosti. Jaké podmínky musí být splněny, aby vzniklo občanské fórum? Důležitá je informovanost a transparentnost. Jaké podmínky musí být splněny, aby vzniklo občanské fórum? Důležitá je informovanost a transparentnost.

2. Jak je občanské fórum napojeno na ostatní akce? Je to spíše informovanost a transparentnost. Jaké podmínky musí být splněny, aby vzniklo občanské fórum? Důležitá je informovanost a transparentnost.

**Rozhlasové vysílání
Občanského fóra
6.30 - 7.00 a 18.00 - 19.00
stanice Hvězda**

V nedělní hostině 12. dubna publikovali účastníci stávkové činnosti v Litoměřicích. Foto: K. Slavík

Rozhodovat bude veřejnost

Jak se chystá k rozložení stávkové činnosti? Jaké podmínky musí být splněny, aby vzniklo občanské fórum? Důležitá je informovanost a transparentnost.

Vzhledem k tomu, že stávková činnost je to, co se stávková činnost stává na celou práci. Zde byste měli pochopit, jaké to bylo, kdy si své věci budeme muset spravovat sami.

Prohlášení z Osevy

Pro občanské fórum v Litoměřicích. Důležitá je informovanost a transparentnost. Jaké podmínky musí být splněny, aby vzniklo občanské fórum? Důležitá je informovanost a transparentnost.

Pro občanské fórum v Litoměřicích. Důležitá je informovanost a transparentnost. Jaké podmínky musí být splněny, aby vzniklo občanské fórum? Důležitá je informovanost a transparentnost.

Ještě ke stávce v Agrozetu

Stávková činnost v Agrozetu. Důležitá je informovanost a transparentnost. Jaké podmínky musí být splněny, aby vzniklo občanské fórum? Důležitá je informovanost a transparentnost.

Stávková činnost v Agrozetu. Důležitá je informovanost a transparentnost. Jaké podmínky musí být splněny, aby vzniklo občanské fórum? Důležitá je informovanost a transparentnost.

Dny slovenské kuchyně

Stávková činnost v Agrozetu. Důležitá je informovanost a transparentnost. Jaké podmínky musí být splněny, aby vzniklo občanské fórum? Důležitá je informovanost a transparentnost.

Stávková činnost v Agrozetu. Důležitá je informovanost a transparentnost. Jaké podmínky musí být splněny, aby vzniklo občanské fórum? Důležitá je informovanost a transparentnost.

Aktivní pro řidiče

Stávková činnost v Agrozetu. Důležitá je informovanost a transparentnost. Jaké podmínky musí být splněny, aby vzniklo občanské fórum? Důležitá je informovanost a transparentnost.

Stávková činnost v Agrozetu. Důležitá je informovanost a transparentnost. Jaké podmínky musí být splněny, aby vzniklo občanské fórum? Důležitá je informovanost a transparentnost.

Jubilující litoměřický historik

Stávková činnost v Agrozetu. Důležitá je informovanost a transparentnost. Jaké podmínky musí být splněny, aby vzniklo občanské fórum? Důležitá je informovanost a transparentnost.

Stávková činnost v Agrozetu. Důležitá je informovanost a transparentnost. Jaké podmínky musí být splněny, aby vzniklo občanské fórum? Důležitá je informovanost a transparentnost.

Seznam zkratek:

apod.	– a podobně
atd.	– a tak dále
BSP	– Brigáda socialistické práce
CZV KSČ	– Celozávodní výbor KSČ
ČSLA	– Československá lidová armáda
ČSN	– Český svaz novinářů
ČSSN	– Československý svaz novinářů
ČSSR	– Československá socialistická republika
ČST	– Československá televize
ČTK	– Československá tisková kancelář
ČSTV	– Československá tělovýchovná jednota
ČSŽ	– Československý svaz žen
ČVTS	– Československá vědeckotechnická společnost
ČÚTI	– Český úřad pro tisk a informace
DPM	– Dům pionýrů a mládeže
DPV	– Dům politické výchovy
EPA	– Ekonomická propaganda a agitace
EZ	– Elektrotechnický závod
FS	– Federální shromáždění
FÚTI	– Federální úřad pro tisk a informace
HSTD	– Hlavní správa tiskového dohledu
JZD	– Jednotné zemědělské družstvo
KRB	– Komplexní racionalizační brigáda
OKRK	– Okresní kontrolní a revizní komise
OPBH	– Okresní podnik bytového hospodářství
KSČ	– Komunistická strana Československa
KSS	– Komunistická strana slovenska
KSSS	– Komunistická strana Sovětského svazu
KV KSČ	– Krajský výbor KSČ
MČSP	– Měsíc československo-sovětského přátelství
MDD	– Mezinárodní den dětí
MDŽ	– Mezinárodní den žen
MěV	– Městský výbor
MěNV	– Městský národní výbor
mj.	– mimo jiné
MS	– Mladý svět
např.	– například
NF	– Národní fronta
NS	– Národní shromáždění
OKRK	– Okresní kontrolní a revizní komise
OkÚ	– Okresní úřad
ONV	– Okresní národní výbor
OPBH	– Okresní podnik bytového hospodářství
OPS	– Okresní podnik služeb
OOR	– Okresní odborová rada
OV KSČ	– Okresní výbor KSČ
OVS	– Okresní vojenská správa
OV SSM	– Okresní výbor Svazu socialistické mládeže
OZS	– Okresní zemědělská správa
POV KSČ	– Předsednictvo OV KSČ

RJ	– Ruský jazyk
ROH	– Revoluční odborové hnutí
RR	– Redakční rada
SD Jednota	– Spotřební družstvo Jednota
SBČS	– Státní banka Československa
SČSP	– Svaz Československo-sovětského přátelství
SEPAP	– Severočeské papírny Štětí
SCHZ	– Severočeské chemické závody Lovosice
SCHDZ	– Svaz chovatelů drobného zvířectva
SNB	– Sbor národní bezpečnosti
SNP	– Slovenské národní povstání
SPOZ	– Svaz pracovníků odboru zdravotnictví
SSM	– Socialistický svaz mládeže
SSSR	– Svaz sovětských socialistických republik
StB	– Státní bezpečnost
SÚTI	– Slovenský úřad pro tisk a informace
TJ	– Tělovýchovná jednota
tzv.	– takzvaný
UO KSČ	– Uliční organizace KSČ
ÚPS	– Ústřední publikační správa
ÚV	– Ústřední výbor
ÚKRK	– Ústřední kontrolní a revizní komise
ÚTI	– Úřad pro tisk a informace
VČS	– Výroční členská schůze
VŘSR	– Velká říjnová socialistická revoluce
ZČ	– Zahrada Čech
ZO KSČ	– Závodní organizace KSČ

Seznam pramenů a literatury:

Archivy:

SOKA Litoměřice se sídlem v Lovosicích, fond OV KSČ

SOKA Litoměřice se sídlem v Lovosicích, fond Proud

NA ČR, fond ÚV KSČ 1945-1989, KSČ-ÚV-02/1

http://www.mvcr.cz/policie/udv/securita/sbornik6/secur6_2.pdf

Prameny:

http://www.ceskenoviny.cz/prilohy/1989/view_zprava.php?soubor=zpravy/261108.html

Zákon č. 184/1950, Sbírka zákonů č. 184/1950

Zákon č. 81/1966, Sbírka zákonů č. 36/1966

Zákon č. 127/1968, Sbírka zákonů, č. 36/1968

Blahopřání, Proud, roč. XXIV, č. 10

Bojovat za lidská práva, Proud, roč. XXXIX, č. 50

Dialogy také v okrese, Proud, roč. XXXIX, č. 47

F. Hora autorům „Několika vět“, Proud, roč. XXXIX, č. 34

Hold míru a tvořivé práci, Proud, roč. XXXII, č. 18

Jaké povolání, Proud, roč. XXXII, č. 24

Jaro v Zahradě Čech, Proud, roč. XVI, č. 13

Ještě ke stávce v Agrozetu, Proud, roč. XXXIX, č. 49

Jsou společnosti přínosem?, Proud, roč. XXXIX, č. 32

K výročí SNP, Setkání dvou generací, Proud, roč. XXXII, č. 35

KAN bez závoje, Proud, roč. XVII, č. 33

Ke Dni lidských práv, Proud, roč. XXXIX, č. 49

Kdo jim dává právo?, Proud, roč. XXXIX, č. 28

Kdy se vzbudí komunisté?, Proud, roč. XXXIX, č. 51

Kdy se začne topit, Proud, roč. XXXII, č. 40

Ke dni ČSLA, Proud, roč. XXXII, č. 39

Komu nedáme slovo, Proud, roč. XXXIX, č. 50

Komunisté Litoměřicka o výsledcích pléna ÚV KSČ, Proud, roč. XVI, č. 2

Maska padá, Proud, roč. XVII, č. 38

Několik dělnických slov, Proud, roč. XXXIX, č. 27

Nikdy více fašismus, Proud, roč. XXXII, č. 39

Nová síň tradic, Dětem a mládeži, Proud, roč. XXXII, č. 41

Občanské fórum v Litoměřicích, Proud, roč. XXXIX, č. 49

Obnovit jednotu strany, Proud, roč. XXXIX, č. 50

Odmítáme provokace, Proud, roč. XXXIX, č. 3

Ofenziva gen. Kodaje, Proud, roč. XVII, č. 32

Ochrana a tvorba životního prostředí, Proud, roč. XXXIX, č. 52

Politik roku 1968, Proud, roč. XVII, č. 31

Pondělí v poledne, Proud, roč. XXXIX, č. 48

Portrét lektora, Proud, roč. XXXII, č. 35

Poslech televize ze Západu, roč. XVI, č. 16

Pozůstalost, Proud, roč. XXII, č. 19

Požadujeme klid a život pro práci, Proud, roč. XXXIX, č. 32

Prohlášení Občanského fóra v Litoměřicích, Proud, roč. XXXIX, č. 48

Prohlášení OV KSČ a OV NF, Proud, roč. XXXIX, č. 4

Prohlášení vydavatele Proud, Proud, roč. XXXIX, č. 51

Rozhodné odsouzení provokací, Proud, roč. XXXIX, č. 4

Stanovisko aktivů předsedů ZO KSC, Proud, roč. XXXIX, č. 47
Stanovisko předsednictva OV NF, Proud, roč. XXXIX, č. 47
S odpovědností i srdcem, Proud, roč. XXXIX, č. 48
Stranu musíme mobilizovat, Proud, roč. XXXIX, č. 48
Svět za mřížemi, Proud, roč. XVI č. 15
S lidem a pro lidi, Proud, roč. XXXIX, č. 48
Trojlístek, Proud, roč. XVII, č. 50
Tvořivou prací za život v míru, Proud, roč. XXXII, č. 1
Udržujeme klid a pořádek, Proud, roč. XXXIX, č. 47
Únor a dnešek, Proud, roč. XXXII, č. 7
V Agrozetu bez ztrát, Proud, roč. XXXIX, č. 48
V sobotu mimořádná okresní konference, Proud, roč. XXXIX, č. 49
Václav Havel: Šifra socialismus, Proud, roč. XXXIX, č. 50
Vytvoříme milionové hodnoty, Proud, roč. XXXII, č. 1
Výzva, Proud, roč. XXXIX, č. 49
Z jednání předsednictva OV KSC, Proud, roč. XXXIX, č. 48
Zachovejme rozvahu, zdravý rozum, Proud, roč. XXXIX, č. 47
Zásobování o vánocích, Proud, roč. XXXIX, č. 49
Zásobování před vánocemi a Novým rokem, Proud, roč. XXXII, č. 48
Zásobování v okrese, Proud, roč. XXXII, č. 45
Zrada generála, Proud, roč. XVI, č. 10
Žádáme důraznější opatření, Proud, roč. XXXIX, č. 30

Citovaná literatura:

http://www.meulovo.cz/dnesek/2005/0501_07.html

Bednář Miloslav a kol. Výkladový slovník socialistické žurnalistiky, Státní nakladatelství technické literatury, Praha, 1980

Hoření Zdeněk: KSC o tisku, rozhlasu a televizi (1945-1975), Novinář, 1976, Praha

Kašík Milan, Holina Vladimír, Okresní noviny, Novinář, Praha, 1988

Keller Jan a kol., Nová svoboda 1975: Pokus o obsahovou analýzu, Repronis, Ostrava, 1996

Kotyza Oldřich a kol.: Dějiny města Litoměřic, Město Litoměřice, Litoměřice 1997

Kňourková Jitka., Stranické řízení prostředků masové informace a propagandy, SPN, Praha, 1982

Marko Miloš, Vedúca úloha strany v prostriedkách masovej informácie a propagandy a uplatňovanie ich stranickosti v etape budovania rozvinutej socialistickej spoločnosti, ÚTPŽ při Fakultě žurnalistiky UK, Praha, 1979

Pecharová Jaroslava, Paluda Štefan, Hromadné sdělovací prostředky a politika, Sborník dokumentů, projevů a článků k problematice tisku, rozhlasu a televize. Vysoká škola politická ÚV KSC, katedra kulturní politiky, Praha, 1977

Smetana Jan, Kronika města Litoměřic, 1990, Litoměřice

Tomášek Dušan: Pozor cenzurováno aneb ze života soudružky cenzury, MV ČR, 1994, Praha

Summary

This diploma work „Controlling of local newspaper in the Litoměřice district by the organs of KSČ during the period 1969 – 1989“ describes how the District Committee of the Communist Party of Czechoslovakia (OV KSČ) influenced the content of county (local) newspaper Proud in the course of so-called "normalization" period between 1969 and 1989. Being entirely ideologically subservient to OV KSČ, the "county newspaper" were issued in every county of Czechoslovakia. This subjection was thereby strongly expressed as to the content of the newspaper. The OV KSČ intervened very often to the processing, deforming so the reporting and therefore the image of reality was particularly distorted. So called "Plan of themes", which was approved by OV KSČ every six months, represented the main ideological instrument for the invasion of newspaper-content. This "Plan of themes" sketched to the Proud's editorship which topics and subjects are necessarily to be published within the next six months. Another regulations to Proud came from emergency measures created by the Presidium of OV KSČ. They included some dictates which were sent from the Presidium of the Central Committee KSČ. Besides that, the OV KSČ intervened to Proud furthermore because of its decision making as to the position of the editor in chief and its confirmation of the editorial staff, for example. One part of this diploma work consists of the interviews with Proud's editor in chief (1964-1991), editor (1989-1991) and the Secretary of OV KSČ (1969-1988) as well.